

Jaarstukken 2024

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2024 aan. Deze worden in digitale vorm gepresenteerd op de link [Planning & Control portal](#).

In het jaar 2024 zijn wij voortvarend verdergegaan met het collegeprogramma dat we in 2023 hebben opgesteld. Wethouder Van Boeijen is vlak voor de zomer teruggetreden uit het college, waarna een herschikking van de portefeuilles heeft plaatsgevonden. Wij zijn uw raad erkentelijk voor het vertrouwen dat u ons heeft gegeven om in de samenstelling die op dat moment ontstond verder te gaan.

Wij kijken terug op een intensief jaar en constateren dat wij vrijwel volledig op schema liggen met onze ambities. Op veel beleidsterreinen is opnieuw hard gewerkt om Landsmeer een aantrekkelijke woon- en werkgemeente te laten zijn voor inwoners en bezoekers. In de diverse programma's wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten en zal u zien dat de meeste speerpunten op groen staan. Enkele highlights:

- De gemeente Landsmeer zet met enthousiasme in op bewonersparticipatie, omdat we geloven in de kracht van samenwerking en betrokkenheid. Inwoners krijgen een actieve rol in initiatieven en gemeentelijke plannen, waarbij we zorgen voor laagdrempelige toegang en een open houding. In 2024 hebben we besloten dat we in plaats van een beleidskader, gaan werken aan een participatieverordening die in 2026 wordt vastgesteld, zodat ideeën en inspraak van bewoners blijvend worden verankerd. We willen iedereen de kans geven mee te doen en ondersteunen initiatieven met advies, samenwerking en financiële middelen. Daarom introduceren we in 2025 "Het Ei van Landsmeer", een innovatieve subsidieregeling die bewoners helpt hun buurt nog gezelliger, groener en socialer te maken. Samen creëren we een gemeente waarin betrokkenheid, creativiteit en gemeenschapszin écht tot
- In het verslagjaar hebben we een grote stap weten te zetten in de richting van een Omgevingsvisie voor de gemeente Landsmeer. De raad heeft in mei het 'focusdocument Omgevingsvisie Landsmeer' vastgesteld en vrijgegeven voor participatie. Na een uitgebreide participatieronde langs inwoners in alledrie de dorpskernen, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en verenigingen én ondernemers, heeft dit geleid tot een concept Ontwerp-Omgevingsvisie die begin 2025 ter inzage is gelegd.
- Diverse woningbouwplannen zijn vlot getrokken en in procedure gebracht richting raad en/of college, denk aan: Zuideinde 99 (48 appartementen in middensegment), Dorpsstraat 25 (zeven seniorenappartementen in de vrije sector). Voor andere locaties wordt gewerkt aan stedenbouwkundige verkenningen, denk aan: Violierweg. En voor verschillende 'probleemlocaties' zijn ontheffingen aangevraagd en verkregen van de Provincie; denk aan: Purmerland 42A (max. vijftien appartementen) of Den Ijp 187a-188 (dertien woningen).

- We hebben in 2024 flink kunnen investeren in sport- en beweegvoorzieningen: drie nieuwe basketbaltorens in het ICL, een bijdrage aan het groot onderhoud van de atletiekbaan, nieuwe inventaris voor de (school)gymzalen in Landsmeer en Den IJp. Daarnaast zorgt een nieuwe beheerovereenkomst met de huidige beheerder van het ICL en uitbater van Sportcafé de Remise voor continuïteit van deze belangrijke sportvoorziening.
- Met het invullen van vacatures in het 'green-team' hebben we een begin gemaakt met de professionalisering van het groenonderhoud.
- Het nieuwe Meerjarig Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2028 heeft geleid tot tal van initiatieven op het gebied van o.a. schuldhulpverlening, overleg met onze scholen, de samenwerking met de GGD, versterking van de rol van het Middelpunt etc.
- Ondanks dat de afhankelijkheid van inhuur bij de financiële functie zijn alle P&C producten in samenwerking met alle teams conform planning opgeleverd.

In tegenstelling tot voorgaande jaren sluiten we 2024 af met een tekort van afgerond 697K. Bij de financiële samenvatting en de toelichting in de programma's leest u terug dat dit tekort uit verschillende mee- en tegenvallers bestaat. Wat dit laatste betreft zien we, opnieuw, dat het onmogelijk is om de kosten die samenhangen met de open einderegelingen in het sociaal domein goed in te schatten. Enkele cassussen met grote financiële impact zijn inmiddels afgesloten. Dat gezegd hebbende is dit ook een indicatie dat we, in het belang van onze inwoners, volop uitvoering geven aan de doelen (en daarmee de budgetten) in de begroting.

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2024	1
Inhoudsopgave	3
Leeswijzer	4
Financiële samenvatting	7
Jaarverslag programma's	9
Algemeen bestuur	10
Integrale veiligheid	17
Ruimtelijk Domein	24
Sociaal Domein	37
Financiën	48
Paragrafen	55
Lokale heffingen	56
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	60
Onderhoud kapitaalgoederen	67
Financiering	74
Bedrijfsvoering	78
Verbonden partijen	90
Grondbeleid	99
Jaarrekening 2024	102
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	102
Balans per 31 december 2024	104
Toelichting op de balans	106
Bijlagen	126
Waarderingsgrondslagen voor activa en passiva	138
Algemeen	138
Balans	138
Grondslagen van resultaatbepaling	141
Algemeen	141
Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording	142

Leeswijzer

De gemeentelijke jaarrekening en het gemeentelijke jaarverslag zijn samengevoegd tot de Jaarstukken 2024. Op de website kan hierin eenvoudig genavigeerd worden doordat bijvoorbeeld de programma's en de paragrafen afzonderlijk worden aangeboden. Zij vormen het jaarverslag. De jaarrekening valt onder 'jaarrekening 2024'. Hierna volgen de bijlagen.

Afkortingen

De genoemde afkortingen in de tekst staan verklaard in de bijlage Afkortingen en begrippen.

Afrondingen in financiële overzichten

Doordat in onze P&C producten alles in duizend wordt weergegeven, kan het zijn dat de tabellen afrondingsverschillen bevatten. Dit is een gevolg van afronding naar duizend. Bijvoorbeeld een bedrag van € 600 wordt dan weergegeven als duizend. Twee bedragen van € 600 (in een tabel dan twee keer duizend) zijn dan in onze boekhouding € 1.200 (het systeem rond dit ook af naar duizend) en daarmee in een optelling in een tabel kan 2 keer duizend (2 keer € 600) worden getoond als duizend (1 keer € 1.200). Dat is de reden waarom sommige tabellen op duizenden niet lijken aan te sluiten. Dat doen zij dus wel, echter vanwege afronding lijkt dit anders.

Financiële cijfers

De financiële cijfers in tabellen staan altijd weergegeven in hele euro's tenzij anders vermeld. Lasten staan negatief weergegeven en baten positief. Staat er bij de verschillenkolom een negatief bedrag dan is dat nadelig (meer uitgegeven of minder ontvangen).

In de verschillenkolommen wordt het resultaat getoond als 'Begroting -/- Rekening'.

Samenvatting

In de samenvatting worden op hoofdlijnen de behaalde resultaten benoemd en wordt het financiële resultaat kort toegelicht.

Programma's

In de programma's wordt ingegaan op de financiële- en beleidsmatige resultaten per programma.

Per beleidsprogramma is het volgende opgenomen:

- *Algemeen*: bestaat uit de portefeuillehouder en de missie van het programma
- *Verantwoording*: Hierin worden de punten die zijn opgenomen in de begroting (wat wilden we bereiken?) toegelicht aan de hand van de vragen 'wat hebben we bereikt?' en 'wat hebben we daarvoor gedaan?'
- *Financiën*: Hierin vindt u een mutatie overzicht van financiële cijfers op programmaniveau. Hier worden ook de ontwikkelingen op de bij de programma's behorende reserves gegeven. Grote afwijkingen van de begroting ten opzichte van realisatie worden toegelicht.
- *Beleidsindicatoren*: Hierin wordt de realisatie weergegeven van de in de begroting gestelde beleidsindicatoren.
- *Beleidsstukken*: Onder dit kopje staan de huidig geldende beleidsstukken behorende bij het programma.
- *Verbonden partijen*: Hier vindt u de informatie over de verbonden partijen behorende bij het programma.

Stoplichten methodiek speerpunten

Door de jaren heen hebben we gemerkt dat er wisselend wordt omgegaan met de stoplichtenmethodiek in de P&C Producten. Er is behoefte aan een eenduidige lijn voor het rapporteren over de doelen die gesteld zijn in de begroting.

Het college bepaalt in haar collegeprogramma wat zij wil bereiken. Dit vertaalt zich in speerpunten waar zij zich op wil richten. Deze speerpunten vormen de uitgangspunten voor het invullen van de Doelenboom. Elk jaar wordt in de begroting het “wat gaan we daarvoor doen” aangegeven. In de jaarrekening kijken we terug met “wat hebben we ervoor gedaan” op de vraag “wat wilden we bereiken”. Kortom, een goed instrument om aan de raad te rapporteren over de speerpunten van het college. Het is daarom van belang dat die rapportage ook eenduidig is, zodat de raad goed op hoofdlijnen over de voortgang wordt geïnformeerd. Met de kleuren van de stoplichten geven we aan in hoeverre de uitvoering op schema ligt.

Stoplicht	Betekenis
Groen	Prestatie wordt of is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
Oranje	Er is een risico dat de prestatie niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit wordt gerealiseerd. Hierop is bijsturing nodig.
Rood	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de voortgangsrapportage in ieder geval een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het niet bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

Paragrafen

In paragrafen staan onder meer de door het BBV verplicht gestelde paragrafen. Deze paragrafen geven een gebundelde verantwoording over bepaalde thema's. Deze zouden anders te gefragmenteerd aan de orde komen. Deze informatie is van belang om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Het betreft de paragrafen; lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Jaarrekening 2024

De jaarrekening zoals voorgeschreven in titel 4.4 en 4.5 van het BBV, bestaat uit de volgende onderdelen:

- Overzicht van baten en lasten (per programma).
- Toelichting baten en lasten op hoofdlijnen.
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Balans (inclusief vergelijkend cijfer).
- Toelichting op de balans.

Bijlagen

Het laatste deel van het jaarverslag toont de bijlagen. Hierin wordt onder andere inzicht gegeven in de taakvelden, waarderingsgrondslagen, sociaal domein en subsidies.

Financiële samenvatting

In het jaarverslag en de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het in 2024 uitgevoerde beleid. Het jaarverslag en jaarrekening 2024 zijn, conform hetgeen door het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is voorgeschreven, opgebouwd overeenkomstig de programmabegroting 2024.

In dit hoofdstuk wordt het financieel resultaat van de jaarrekening op hoofdlijnen toegelicht. In tegenstelling tot voorgaande jaren is sprake van een tekort waardoor er ook geen overheveling van budgetten wordt voorgesteld.

Auditcommissie

Overeenkomstig de bepalingen in de gemeentewet moet de gemeenteraad jaarlijks vóór 15 juli het jaarverslag en de jaarrekening vaststellen. Voor de behandeling in de gemeenteraad zal de auditcommissie de jaarstukken in haar vergadering op technische aspecten bespreken. De commissie rapporteert voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken over zijn bevindingen aan uw raad.

Hoofdlijnen financieel resultaat

Bedragen *€1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	-32.220	-32.652	-35.765	-3.113
Baten	32.044	31.708	34.785	3.077
Saldo lasten / baten	-177	-944	-981	-37
Toevoeging reserves	102	-80	-150	-70
Onttrekking reserves	79	615	434	-181
Saldo reserves	181	535	284	-251
Resultaat	4	-409	-697	-288

Toelichting toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bij het saldo van de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves is er ogenschijnlijk een nadeel van 251K. Dit ligt echter anders. Binnen de programma's zijn via de Berap de budgetoverhevelingen vanuit 2023 opgevoerd met daartegenover een onttrekking aan de algemene reserve. Echter niet al die beoogde activiteiten zijn uitgevoerd waardoor het betreffende bedrag uiteindelijk ook niet aan de algemene reserve is onttrokken. Tegenover het 'nadeel' bij de reserves staat dan een voordeel binnen de programma's.

Afwijkingen

In tegenstelling tot de voorgaande jaren met behoorlijke rekeningoverschotten laat deze jaarrekening een tekort zien van 697K. Omdat we al uitgaven van een (bijgesteld) begrotingstekort van 409K is er sprake van een afwijking van per saldo 288K.

Afwijkingen van invloed op saldo > 100K	Bedrag x € 1.000
Storting pensioenvoorziening	-210
Storting wachtgeldvoorziening	-122
Afboeken OZB-vordering oude jaren	-200
Secretarieleges	118
Kapitaallasten	210
Incidentele Ruimtelijke ontwikkelingsbudgetten	280
Incidenteel hogere bijdrage Pontveer	100
Jeugd	-875
WMO	-480
Participatie en SISA	850
Salarissen en inhuur	-150
Algemene uitkering	147
Overige meevallers en tegenvallers (< 100K)	44
Saldo van de jaarrekening 2024	-288

In bovenstaande tabel zijn alle afwijkingen > 100K opgenomen. Deze ziet u, samen met alle afwijkingen > 25K terug binnen de programma's met een inhoudelijke toelichting. Hoewel het totaal van programma Sociaal, per saldo, geen afwijking kent is er binnen dat programma sprake van relatief forse mee- en tegenvallers. Vooralsnog gaan we ervan uit dat dit in principe incidentele afwijkingen zijn en wanneer dit anders is komen we hier bij de perspectiefnota 2026 op terug.

Resultaatbestemming

We stellen voor om het tekort van 697K ten laste te brengen van de algemene reserve, deze komt daarmee uit op € 3,5 miljoen en is daarmee ruim voldoende om als weerstandscapaciteit te dienen.

Omdat er dit jaar sprake is van een tekort stellen we ook geen resultaatbestemming voor. Wel zijn, net als voorgaande jaren, een aantal beoogde activiteiten niet uitgevoerd waardoor ook het budget niet is besteed en als het ware als dekking voor andere kosten heeft gediend. Vooral binnen programma Ruimte is dat het geval. Bij de tweede Berap van 2025 zullen wij een budgetvoorstel indienen om alsnog budget vrij te maken voor deze activiteiten.

Jaarverslag programma's

Algemeen bestuur

Portefeuillehouder

Burgemeester L. de Lange

Missie

Binnen het bestuurlijk stelsel vervullen de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders hun rol en werken continu aan een optimaal woon- en leefklimaat van onze inwoners. Waarin de gemeente duidelijk en transparant moet zijn naar de samenleving in Landsmeer over de resultaten die we willen én kunnen bereiken.

Het programma Algemeen Bestuur gaat over het samenspel tussen de gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen, ondernemers en al onze vrijwilligers. Binnen dit programma vallen de thema's bestuurlijke toekomst, bewonersparticipatie, dienstverlening, communicatie en (regionale) samenwerking.

In Landsmeer geven we onze doelen samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingsleven, ondernemers en vrijwilligers vorm. We scheppen hier richtlijnen en kaders voor die duidelijkheid en comfort scheppen aan de samenlevingspartners, bestuurders en het ambtelijk apparaat. Participatie kan zo nog meer in het DNA van de organisatie komen. Zo krijgen initiatieven vanuit de samenleving meer kans.

Voor de bestuurlijke toekomst van Landsmeer staat draagvlak onder inwoners, uitvoerbaarheid van het besluit en participatie centraal. De eigenheid van Landsmeer en bereikbare, laagdrempelige dienstverlening aan inwoners zijn belangrijke voorwaarden. Onze bestuurlijke toekomst is sterk afhankelijk van regionale ontwikkelingen die op de voet worden gevolgd en waar nodig het debat over zal zijn in de gemeenteraad. Tot die tijd blijft het raadsbesluit uit 2019 het uitgangspunt.

De fysieke en sociale opgaven van onze gemeente zijn verbonden in de regio en daar liggen ook kansen. Als kleine gemeente hebben we daarom onze samenwerkingspartners in de regio Zaanstreek-Waterland en de Metropoolregio hard nodig. We werken daarom constructief samen en benutten kennis en kunde van onze partners en burens.

In Landsmeer gaat er veel goed en er is gelijktijdig ruimte voor verbetering en ontwikkeling. De dienstverlening en communicatie naar onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties moet op orde, laagdrempelig en bereikbaar zijn. De dienstverlening, communicatie en bedrijfsvoering staan onder druk, het college brengt de uitvoeringskracht (en kwetsbaarheden) in beeld en komt in het eerste kwartaal van 2024 daarover met een rapportage naar de gemeenteraad.

Wat wilden we bereiken?

Participatie

Wat wilden we bereiken?	
Een vastgesteld participatiekader dat handvatten geeft aan bestuur en organisatie en heldere verwachtingen schept voor de samenleving.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We evalueren na twee jaar met alle partijen.	
Toelichting:	
In november 2024 is de raad hierover geïnformeerd in de RIB bewonersparticipatie (474). Vanwege de wet 'versterking participatie' is het doel niet langer het beleidskader maar een participatieverordening die in 2026 door de gemeenteraad moet worden vastgesteld.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We formuleren richtlijnen voor samenlevingspartners, bestuurders en het ambtelijk apparaat.	
Toelichting:	
In de RIB bewonersparticipatie (474) is de raad geïnformeerd over het voornemen om een laagdrempelige vorm van subsidie te introduceren voor bewonersinitiatieven; het 'Ei van Landsmeer' in te voeren. Deze subsidie treedt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 in werking.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We onderzoeken wat er verder nodig is om participatie in onze organisatie te borgen.	
Toelichting:	
Ook is in deze RIB toegelicht dat de mate van samenwerking tussen overheid en bewoners, per situatie beoordeeld wordt. Welk onderwerp, tijdsdruk maar ook beschikbare capaciteit/middelen zijn belangrijke factoren bij deze beoordeling. Aan het begin van een traject, maken we bewoners daarom altijd duidelijk óf en over welke onderwerpen zij kunnen meepraten, wat de keuzemogelijkheden zijn en wat er met hun inbreng wordt gedaan. Ook voorzien we bewoners van voldoende startinformatie, zodat zij goed geïnformeerd kunnen meepraten over een plan of project. Tijdens het participatietraject houden we bewoners geïnformeerd over de ontwikkelingen en aan het einde van het traject, geven wij een gedegen terugkoppeling van de resultaten.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We passen deze richtlijnen en kaders toe.	
Toelichting:	
Er wordt gewerkt conform de uitgangspunten zoals verwoord in de RIB over bewonersparticipatie. Belangrijke verandering is wel dat het uitgangspunt maatwerk is; ieder initiatief, project of beleidsstuk vraagt om een eigen aanpak die aansluit bij het thema, de doelgroep en de mate van zeggenschap bij bewoners. Het is daarom niet mogelijk om één werkwijze vast te leggen als het gaat om het betrekken van bewoners: hiervoor zijn de mogelijkheden simpelweg te divers. bewonersparticipatie, proberen we om zo veel mogelijk op de leefwereld aan te sluiten.	

Bestuurlijke toekomst

Wat wilden we bereiken?	
Een uitvoerbaar raadsbesluit.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
College en raad trekken gezamenlijk op in het thema bestuurlijke toekomst en volgen actief de actuele ontwikkelingen.	
Toelichting:	
In november 2024 heeft de raad ingestemd met het raadsvoorstel 'Eigen keus bestuurlijke toekomst'. Dit behelst onder meer het niet uitvoerbaar verklaren van het raadsvoorstel van mei 2019, een meersporenbeleid te voeren en uiterlijk december 2025 tot een raadsbesluit te komen over een volksraadpleging in maart 2026. Op 11 juli 2024 hebben afvaardigingen van de raden van Landsmeer, Oostzaan en Wormerland besloten om een onderzoek op te starten om de haalbaarheid van de WOL-variant te onderzoeken. Het rapport is begin 2025 ontvangen.	

Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?	
Het is de wens om minstens adequaat te kunnen reageren op correspondentie (fysiek én digitaal).	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Halverwege 2023 is het nieuwe zaak systeem gestart. In 2024 willen we het zaakstelsysteem verder implementeren voor de afwikkeling van de correspondentie met externen.	
Toelichting:	
De implementatie verloopt voorspoedig.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In 2024 zullen we onze werkprocessen, dienstverlening en bedrijfsvoering verder digitaliseren.	
Toelichting:	
Begin september is de nieuwe website online gegaan. Deze website is toegankelijker, wel vergt dit doorlopend aandacht om verbeteringen cq ontwikkelingen op dit vlak te implementeren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We brengen de uitvoeringskracht (en kwetsbaarheden) van de organisatie in beeld.	
Toelichting:	
Eind juni 2024 is het onderzoek naar het realisatievermogen afgerond. Begin juli is dit gepresenteerd aan het college van B&W. In september is dit gepresenteerd aan de raads- en commissieleden. In de begroting 2025 is rekening gehouden met extra formatie voor de minimaal (nieuwe) wettelijke taken.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We willen proactief en innovatief onze doelgroep bereiken en betrekken met onze boodschap.	
Toelichting:	

Door het versturen van een ontvangstbevestiging (inclusief zaaknummer) op inkomende berichten, krijgt de indiener meer zicht op het vervolg van de communicatie. Tevens is er een terugbelmodule ingericht in het zaaksysteem zodat binnenkomende telefoontjes die niet doorgeschakeld kunnen worden, gemonitord worden op opvolging. Daarnaast hebben we geconstateerd dat we een onvoldoende goed beeld hebben van de manier waarop onze dienstverlening door onze inwoners wordt gewaardeerd. Hierop voeren we in 2025 een 0-meting uit.

Communicatie

Wat wilden we bereiken?	
We willen proactief en innovatief onze doelgroep bereiken én betrekken met onze boodschap.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Alertheid bij bestuur en organisatie. De uitvoeringskracht van dit team zal in kaart worden gebracht.	
Toelichting:	
Gezien alle bestuurlijke ontwikkelingen in het afgelopen jaar en de komende jaren is er steeds meer behoefte aan bestuurlijke communicatie, naast de reguliere communicatietaken. Uit het realisatievermogen is gebleken dat dit knelt met de beschikbare formatie. Aangezien dit een niet-wettelijke taak is, hebben wij als college bij de begroting 2025, vanwege de financiële positie, geen voorstellen gedaan om de uitvoeringskracht van het team communicatie te vergroten. We nemen in 2025 opnieuw alle taken met betrekking tot communicatie scherp onder de loep om daar doorlopend in te prioriteren.	

Regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?	
We willen meer betrokkenheid in de regio.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Actieve betrokkenheid van onze bestuurders in regionale overleggen.	
Toelichting:	
Bestuurders en ambtenaren zijn aangeschoven bij de diverse regionale overleggen, zowel in de regio Zaanstreek-Waterland als in MRA én VRA verband. Daarnaast is er in het najaar 2024 een aanvraag gedaan voor een Regiodeal, waarin de gemeente Landsmeer samen met Purmerend, Edam-Volendam en Waterland een subsidie van 15 miljoen van het Rijk proberen binnen te halen om projecten aangaande Brede Welvaart te ontwikkelen.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-2.598	-2.683	-3.185	-502
Baten	153	153	281	128
Saldo voor mutaties reserves	-2.445	-2.530	-2.904	-374
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0
Saldo na mutaties reserves	-2.445	-2.530	-2.904	-374

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

ALGEMEEN BESTUUR		
Lasten x € 1.000	Bedrag	Toelichting
Salarissen	73	In alle programma's is sprake van een overschrijding op de salarissen. Deze onderbesteding hangt nauw samen met een overschrijding op de post inhuur personeel. Door vacatures en tijdelijke uitval is in 2024 op diverse plekken gekozen voor de inzet van externe inhuur, waardoor de loonkosten lager uitvallen en de kosten voor inhuur hoger zijn dan begroot. Voor een nadere toelichting op deze ontwikkeling wordt verwezen naar het product Overhead in programma Financiën en naar de paragraaf Bedrijfsvoering, onderdeel Personeel.
Burgerzaken	-124	De overschrijding van €124.000 op het product Burgerzaken wordt veroorzaakt door incidenteel hogere kosten voor de implementatie en migratie van softwareapplicaties (€60.000) en door hogere afdrachten van rijksleges (€64.000) als gevolg van een toename in de uitgifte van paspoorten en ID-kaarten. Deze stijging in aanvragen komt doordat documenten die in 2014 zijn uitgegeven in 2024 zijn verlopen. De hogere afdrachten worden gecompenseerd door hogere baten uit leges.

Dagelijks bestuur	-391	<p>In 2024 is op het product Dagelijks Bestuur een overschrijding van €391.000 gerealiseerd. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten:</p> <p>Storting pensioenvoorziening (€210.000): Op basis van de jaarlijkse actuariële beoordeling is €210.000 extra gestort in de pensioenvoorziening, bovenop het oorspronkelijke budget, om te voldoen aan de actuele verplichtingen.</p> <p>Storting wachtgeldvoorziening (€122.000): Deze voorziening dekt de verplichtingen voortkomend uit de opgebouwde rechten op wachtgeld van voormalige bestuurders. In 2024 is er een bedrag ter hoogte van € 122.000 toegevoegd in de voorziening ter reservering voor de wachtgeldverplichtingen in 2025 voor drie voormalige wethouders, waaronder een onvoorzien verlenging wegens arbeidsongeschiktheid. De aanwending van deze voorziening gebeurt conform de realisatie.</p> <p>Representatie- en vergaderkosten (€59.000): De uitgaven voor lidmaatschap van de VNG en andere overheidsorganisaties, samenwerking in de Regio maar ook voor algemene representatie zoals 4 mei, de personeelsdag etc. zijn hoger uitgevallen dan begroot. In het verleden werd dit gecompenseerd door andere meevallers. Een bijstelling wordt voorgesteld met de Perspectiefnota 2026.</p>
Gemeenteraad	-72	Op het product gemeenteraad zien wij in begrotingsjaar 2024 een overschrijding van EUR 72k. Dit wordt verklaard door hogere uitgaven wegens het inhuren van de griffier en de griffiemedewerker. Daarnaast is er meer uitgegeven voor juridisch advies als gevolg van een toegenomen behoefte aan specialistische ondersteuning.
Overige verschillen	12	Afwijkingen < EUR 25K bijelkaar gesaldeerd.
Saldo lasten	-502	Nadelig
Baten x € 1.000		
Secretarieleges	118	In 2014 is een nieuw model van paspoort en ID kaart in omloop gebracht waarvan de geldigheid van 10 jaar is verstreken in 2024. Dit verklaart de hogere baten en lasten voor secretarieleges in begrotingsjaar 2024.
Gemeenteraad	10	In begrotingsjaar 2024 hebben we EUR 10k subsidie ontvangen voor het traject bestuurlijke toekomst. Dit was nog niet opgenomen in de begroting.
Saldo baten	128	Voordelig
Saldo	-374	Nadelig

Reserves

Op programma Algemeen Bestuur is de volgende bestemmingsreserve van toepassing:

- Reserve Interbestuurlijk programma
- Reserve Viering 700 jr Landsmeer
- Reserve Bestuurlijk toekomst

Voor toelichting op eventuele toevoegingen en onttrekkingen in de reserves verwijzen wij u naar de jaarrekening, onderdeel Eigen vermogen.

Beleidsindicatoren

Dit programma heeft op basis van de BBV geen verplichte basisset beleidsindicatoren.

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Collegeprogramma gemeente Landsmeer 2023-2026
- MRA-Agenda 2020-2024
- Zaanstreek-Waterland: Een gezamenlijke visie & samenwerkingsagenda
- Propositie Zaanstreek-Waterland: Hollandser dan Hollands

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Waterlands Archief
- Ombudsman metropoolregio
- Metropoolregio Amsterdam

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Integrale veiligheid

Portefeuillehouder

Burgemeester L. de Lange

Missie

We streven een leefomgeving met een dorpse sfeer na, waarin mensen zich vrij voelen, grenzen duidelijk zijn en mensen zich veilig voelen.

Veiligheid begint bij het beheersen van risico's, incidenten en crises. Indien nodig, beperkt de gemeente gevolgen als letsel en schade. Hiertoe werken we samen in de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland.

Wij bestrijden ondermijning en criminaliteit, omdat die inbreuk maken op de rechtsorde, de samenleving ontwrichten en de vrijheid en veiligheid bedreigen.

Wij bevorderen veiligheid en het gevoel van veiligheid door zichtbare handhaving op straat en het water. Wij waken over de veiligheid van de openbare ruimte.

Veiligheid is niet alleen een taak van de gemeente. Wij informeren en betrekken inwoners en partners om hun eigen rol te nemen door mee te denken, zelf preventief maatregelen te nemen en meldingen of aangifte te doen. Van de gemeente mag regie verwacht worden om met andere partijen, zoals de politie, het Openbaar Ministerie en de woningcorporaties naar oplossingen voor knelpunten te zoeken. We onderhouden daarvoor met alle partners goede relaties, korte lijnen en structureel ambtelijk en bestuurlijk overleg.

Wat wilden we bereiken?

Openbare orde & Veiligheid

Wat wilden we bereiken?	
Bewustzijn veiligheidsrisico's bij inwoners vergroten.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Buurtpreventie stimuleren door bijvoorbeeld gebruik te maken van "Whatsapp buurtgroepen".	✔
Toelichting:	
In Landsmeer zijn er al veel Whatsapp buurtgroepen. Via sociale media is het platform in 2024 gepromoot.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Inwoners worden voorgelicht op diverse onderwerpen met als doel hen weerbaar te maken tegen veiligheidsrisico's.	✔
Toelichting:	
In 2024 is actief gecommuniceerd over verschillende veiligheidsrisico's. We voerden de Meld Misdaad Anoniem-campagne uit via online advertenties, reclameborden en sociale media. Na twee integrale controles brachten we persberichten uit. We gaven ook met grote regelmaat voorlichting over digitale veiligheid, vuurwerk, nepagenten en fietsendiefstallen om het veiligheidsbewustzijn te vergroten.	
Wat wilden we bereiken?	
Verminderen van overlast in de openbare ruimte.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Beleid voor een persoonsgerichte aanpak jeugdoverlast wordt ontwikkeld en uitgevoerd.	✔
Toelichting:	
De werkwijze op overlast is ontwikkeld. Er zijn convenanten met de partners opgesteld en de samenwerking loopt goed. De aanpak jeugdoverlast is gericht op personen, groepen en locaties. Samen met de partners worden er preventieve en repressieve maatregelen genomen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Samenwerking met partners in kader van zorg en veiligheid ten aanzien van personen met onbegrepen gedrag.	✔
Toelichting:	
Bij casuïstiek wordt samengewerkt met Sociaal Domein, waar de aanpak primair bij is belegd. Wanneer sprake is van overlast gevende of orde versturende problematiek wordt samengewerkt met externe partners, zoals politie en woningcorporaties en het Zorg- en Veiligheidshuis.	

Ondermijning

Wat wilden we bereiken?	
Voorkomen dat gemeentelijke structuren worden gebruikt voor onrechtmatige en strafbare activiteiten en adequate toepassing bestuurlijk instrumentarium wanneer er sprake is onrechtmatige en strafbare situaties.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het actualiseren en toepassen van het Bibob beleid.	
Toelichting:	
De toetsing van de Wet Bibob wordt door een intern Bibob team uitgevoerd. Het team is in 2024 getraind en de werkwijze van de Bibob toetsing wordt verder ontwikkeld. Het Bibob beleid is in concept geactualiseerd en wordt in het voorjaar van 2025 door het college vastgesteld. De raad wordt daarover geïnformeerd.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We ontwikkelen een gemeentelijke aanpak ondermijning.	
Toelichting:	
De aanpak van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit is een van de prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan, waarin de gemeente in de periode 2024-2027 investeert. De gemeente werkt samen met de gemeenten binnen de politie-eenheid Purmerend (Waterland, Purmerend en Edam-Volendam). Sinds 2024 werken we ook op het gebied van ondermijning samen met de gemeenten Amsterdam, de Over-Gemeenten en Zaanstad. Dit jaar zijn er twee integrale controles georganiseerd in samenwerking met de politie en de Omgevingsdienst IJmond. Vanuit de versterkingsgelden van het RIEC zijn in 2024 verschillende projecten uitgevoerd op het gebied van ondermijning, waaronder interne bewustwordingstrainingen, de escape bus ondermijning voor scholieren en de campagne Meld Misdaad Anoniem. In het vierde kwartaal is een informatiebeeld over ondermijning opgesteld. Op basis van het informatiebeeld ondermijning gaat het college vanaf 2025 aan de slag met een aanpak op een aantal strategische thema's.	

Handhaving

Wat wilden we bereiken?	
Invoeren van de bestuurlijke boete overlast openbare ruimte.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De mogelijkheden onderzoeken en in kaart brengen. Waar nodig betrekken we hierbij de expertise van derden.	
Toelichting:	
De mogelijkheden tot het invoeren van de bestuurlijke boete overlast openbare ruimte zijn onderzocht en in kaart gebracht. Op 24 juni 2024 is door een rechterlijke uitspraak geoordeeld dat er geen juridische grondslag is om een boete op te leggen aan de kentekenhouder van een motorvoertuig voor overtreding van een geslotenverklaring. Op 24 september 2024 is de raad geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief (D/2024/142817) en geadviseerd om het systeem van de Bboor niet in te voeren in de gemeente Landsmeer.	
Wat wilden we bereiken?	
Optimale inzet van middelen op basis van het handhavingsbeleidsplan 2024-2028.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Realiseren van een uitvoeringsplan 2024 voor toezicht en handhaving.	
Toelichting:	

Het uitvoeringsprogramma is een onderdeel van het Handhavingsplan Openbare Ruimte 2024-2028 die door de raad is vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma Handhaving gemeente Landsmeer 2025 is op 11 februari 2025 door het college vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma maakt inzichtelijk welke activiteiten op het gebied van handhaving op basis van de APV worden uitgevoerd.

Wat wilden we bereiken?

Veiligheid en leefbaarheid van de inwoners waarborgen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voortgang

Zichtbare handhaving op het water, in samenwerking met de politie en Landschap Noord Holland.

Toelichting:

De BOA's zijn verschillende keren (4 dagdelen) fysiek op het water geweest in samenwerking met externe partners zoals de politie, het Landschap Noord Holland en handhaving Oostzaan. Daarnaast hebben de BOA's en de politie het hele vaarseizoen (april-oktober) toezicht gehouden rondom het water tijdens vrije surveillance.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voortgang

Zichtbare handhaving op straat.

Toelichting:

De BOA's waren in 2024 vaker zichtbaarder op straat aanwezig om voorlichting te geven en waarschuwingen uit te delen bij overtredingen. Indien nodig is een handhavingssanctie opgelegd, of is de constatering doorgestuurd naar de betreffende afdeling met mogelijke gevolgen zoals het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang.

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-1.720	-1.720	-1.524	196
Baten	115	115	96	-19
Saldo voor mutaties reserves	-1.605	-1.605	-1.429	177
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0
Saldo na mutaties reserves	-1.605	-1.605	-1.429	177

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

INTEGRALE VEILIGHEID		
Lasten x € 1.000	Bedrag	Toelichting
Salarislasten	162	In alle programma's is sprake van een onderschrijding op de salarissen. Deze onderbesteding hangt nauw samen met een overschrijding op de post inhuur personeel. Door vacatures en tijdelijke uitval is in 2024 op diverse plekken gekozen voor de inzet van externe inhuur, waardoor de loonkosten lager uitvallen en de kosten voor inhuur hoger zijn dan begroot. Voor een nadere toelichting op deze ontwikkeling wordt verwezen naar het product Overhead in programma Financiën en naar de paragraaf Bedrijfsvoering, onderdeel Personeel.
Handhaving	30	De lasten op het product Handhaving zijn in 2024 €30.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit komt doordat in 2024 de nadruk lag op beleidsontwikkeling en er sprake was van personele wisselingen, waardoor uitvoering en besteding van het budget vertraging opliepen. In 2025 wordt het budget weer gericht ingezet op uitvoering van de vastgestelde speerpunten.
Overige verschillen	4	Afwijkingen < EUR 25K bijelkaar gesaldeerd.
Saldo lasten	196	Voordelig
Baten x € 1.000		
Overige leges	-19	Gelet op de jaren 2021, 2022 en 2023 is er een trend te zien dat er minder ontheffingen voor inrijverboden worden aangevraagd dan begroot. Ook in 2024 zijn er door een kleiner aantal aanvragen minder leges ontvangen.
Saldo baten	-19	Nadelig
Saldo	177	Voordelig

Reserves

Op dit programma zijn geen reserves van toepassing.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Benchmark
Verwijzingen Halt (12-17 jaar)	Aantal per 1.000 jongeren	2024	Stichting Halt	8	Nederland	9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2024	CBS	2,6	Nederland	4,3
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	Aantal per 1.000 inwoners	2024	CBS	3	Nederland	5,7
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2024	CBS	0,9	Nederland	1,2
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2024	CBS	2,6	Nederland	2,2

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

Algemene Plaatselijke Verordening

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Landsmeer 2022
- Evenementenbeleid gemeente Landsmeer 2020
- Beleid verwijderen objecten uit de openbare ruimte 2019
- Standplaatsenbeleid 2012

Drank- en Horecawet

- Drank- en Horecaverordening gemeente Landsmeer 2022

Openbare orde en veiligheid:

- Beleidslijn Bibob gemeente Landsmeer 2019
- Uitvoeringsprogramma APV & Bijzondere wetten en Openbare orde en veiligheid 2021
- Uitvoeringsprogramma Wabo 2022
- Nota integrale handhaving gemeente Landsmeer 2020
- Damoclesbeleid gemeente Landsmeer 2022
- Integraal Veiligheidsplan 2024-2027

Verbonden partijen

Bij dit programma hoort de verbonden partij:

- Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partij, zie de paragraaf verbonden partijen.

Ruimtelijk Domein

Portefeuillehouder

Wethouder N. Bonenkamp

Wethouder B. ten Have (Duurzaamheid, Groen&Landschap en Monumenten)

Missie

Investeren in een aantrekkelijke, bereikbare, duurzame en veilige leefomgeving

We ontwikkelen en benutten de kwaliteiten van onze gemeente samen met onze inwoners, lokale en regionale partners. We investeren in een leefomgeving, waar het voor inwoners, maatschappelijk organisaties en bedrijven goed is om te wonen, werken en recreëren. We zijn benaderbaar en in gesprek met onze ondernemers, boeren, winkeliers, horeca en marktkooplui en zorgen voor een goed ondernemersklimaat in de gemeente.

Ons openbaar gebied is veilig en toegankelijk. We streven continu naar verbeteringen van de (verkeers-)veiligheid. Met beperkte financiële middelen proberen we de openbare ruimte ook zo goed en functioneel mogelijk te onderhouden. We benutten kansen om de openbare ruimte te verduurzamen om klimaatverandering het hoofd te bieden en de biodiversiteit te versterken. Het gaat om koppelkansen zoals onder andere het creëren van groene routes voor mens en dier, extra waterberging en het vergroenen van bermen en pleinen.

Bij de investeringen in het ruimtelijk domein spelen verschillende ontwikkelingen een rol. Hiervan springt de komst van de nieuwe Omgevingswet, inwerkingtreding 1 januari 2024, het meest in het oog.

Deze nieuwe wet vraagt een andere rol van het gemeentebestuur. De nieuwe Omgevingswet benadert de fysieke leefomgeving integraal. De wet moet de afwegingsruimte van het bestuur vergroten en besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving versnellen en verbeteren. De op te stellen omgevingsvisie biedt het kader voor alle ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij ruimte voor bouwen en wonen topprioriteit heeft.

Wat wilden we bereiken?

Bouwen en wonen

Wat wilden we bereiken?	
Bestaande woningbouwplannen versnellen, bedrijfslocaties ombouwen tot woningen, meer woningen voor jongeren en senioren realiseren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We wegen alle mogelijkheden op haalbaarheid en doen daarbij een beroep op capaciteit en expertise van de Provincie en andere gemeenten en we gaan in gesprek met marktpartijen.	
Toelichting:	
De gemeente Landsmeer heeft samen met de omliggende gemeenten in Zaanstreek-Waterland een intensieve lobby gevoerd richting de provincie Noord-Holland om zo mogelijk meer ruimte te krijgen voor het realiseren van woningbouwplannen. De resultaten daarvan zijn begin januari zichtbaar geworden met de invoering van de nieuwe provinciale omgevingsverordening waarin de mogelijkheid is gecreëerd om uit te breiden langs bestaande dorpen en kernen. Diverse woningbouwplannen zijn in de afgelopen periode in een volgende fase gebracht en zijn of worden binnen afzienbare tijd aan de raad voorgelegd	
Wat wilden we bereiken?	
De bestaande sociale woningvoorraad vergroten en het aanbod beter aan laten sluiten op de vraag.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In samenspraak met de woningcorporaties Eigen Haard en Rochdale gaan we aan de slag met de herontwikkeling en verduurzaming van de bestaande woningvoorraad.	
Toelichting:	
De bestaande prestatieafspraken met Eigen Haard zijn nog eenmaal geactualiseerd en er wordt toegewerkt naar nieuwe samenwerkingsafspraken tussen Eigen Haard, de Huurdersvereniging Landsmeer en de gemeente voor de periode 2025-2028. Het aansluiten van de vraag naar sociale huurwoningen op het aanbod, zowel in het aantal woningen als het soort woningen, staat in al deze stukken centraal. Eigen Haard neemt het initiatief voor herontwikkelplannen voor de Oude Keern/Calkoenstraat en Rochdale werkt hieraan mee. Aan de verduurzamingsopgave wordt conform landelijke afspraken (planmatig) gewerkt.	
Wat wilden we bereiken?	
Een vastgestelde Omgevingsvisie met daarin opgenomen de mogelijkheden tot woningbouw, een gebiedsvisie voor de entree van Landsmeer en een geactualiseerde Woonvisie.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De mogelijkheden voor inbreiding en uitbreiding worden bij het proces van totstandkoming van de Omgevingsvisie nadrukkelijk betrokken. De plannen worden in samenspraak met de samenleving uitgewerkt met aandacht voor zorg- en maatschappelijke voorzieningen bij nieuwbouw en herontwikkeling.	
Toelichting:	
Na een raadconsultatie in november 2023, ambtelijke sessies waarin bestaand beleid en aandachtspunten zijn opgehaald en een uitvraag bij externe partners (buurgemeenten, gemeenschappelijke regelingen, woningcorporaties, nutsbedrijven et cetera), is een focusdocument Omgevingsvisie Landsmeer opgesteld. De gemeenteraad heeft in mei het focusdocument vrij gegeven voor participatie. Alle input is geanalyseerd en verwerkt tot een ontwerp-Omgevingsvisie welke 30 januari door de gemeenteraad is vrij gegeven voor verder in behandeling nemen. In het najaar van 2024 is het traject om te komen tot een nieuwe Woon(zorg)visie opgestart onder begeleiding van advies- en onderzoeksbureau RIGO.	

Wat wilden we bereiken?	
We nemen de regie op ontwikkelingen op gemeentegrond.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De locaties in Purmerland bij voormalig dorps huis De Burcht en aan de Violierweg in Landsmeer, de voormalige gemeentewerf, worden (her)ontwikkeld.	
Toelichting:	
In juni is de ontheffing op de Provinciale Omgevingsverordening voor de locatie van het voormalig dorps huis in Purmerland aan de gemeente verleend. Deze ontheffing biedt ruimte voor maximaal vijftien appartementen. Er wordt nu gewerkt aan een stedenbouwkundig ontwerp voor deze woningbouwontwikkeling. Er is gestart met het ontwikkelen van een gebiedsvisie voor de Violierweg om de belangrijkste waarden, wensen en kansen voor permanente woningbouw op deze locatie inzichtelijk te maken. Deze ontwikkeling is gaandeweg 2024 gekoppeld aan de herontwikkeling van Oude Keern/Calkoenstraat door Eigen Haard. Er is een principebesluit ten aanzien van deze ontwikkelrichting in voorbereiding. De verwachting is dat deze in Q2-2025 aan de gemeenteraad wordt voorgesteld.	

Mobiliteit en bereikbaarheid

Wat wilden we bereiken?	
Meer ruimte voor de fietser en voetganger.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Stimuleren van deelmobiliteit, zowel bij inwoners als ontwikkelaars. Aandacht voor stoepen, fietsen wandelpaden, de veerpont en toegankelijkheid van bushaltes.	
Toelichting:	
Per 1 april 2024 is de vacature op het gebied van mobiliteit en verkeer ingevuld. Dit heeft er toe geleid dat in het eerste kwartaal van 2024 dit beperkt is opgepakt. Vanaf het tweede kwartaal van 2024 zijn wij hierover bestuurlijk en ambtelijk in gesprek gegaan met de VRA en is vanuit Landsmeer op deze onderwerpen ingezet bij besteding van middelen uit de motie Bikker. Op het moment dat er aan het lint aan de weg werd gewerkt, zijn de aanpassingen voor toegankelijke bushaltes zoveel mogelijk meegenomen (werk met werk). Ook hebben we het gesprek gevoerd over initiatieven ter bevordering van de fietsveiligheid vanuit de samenleving. In het nieuwe Wegenbeheerplan 2025-2029 wordt gekozen voor een beheerscenario dat de focus legt op "gezonde mobiliteit (accent op voetpaden/fietspaden).	
Wat wilden we bereiken?	
Vergroten van de verkeersveiligheid op het Lint.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Samen met inwoners inventariseren van knelpunten. Inzetten op snel te realiseren kleine verkeersaanpassingen en in samenwerking met partners, zoals de VRA, onderzoeken welke structurele aanpassingen mogelijk zijn.	
Toelichting:	
Er zijn verschillende kleine maatregelen gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld het ophangen van een verkeersspiegel bij het kruispunt Zuideinde/IJdoornlaan/Scheepsbouwersweg, een SMILEY op het open stuk in Den IJp, een tweede is geplaatst aan het Zuideinde en het aanbrengen van 'bliksemschichten' bij de bruggetjes in Purmerland. Ook is op verschillende stukken nieuwe belijning aangebracht, zijn zebrapaden opnieuw geverfd en heeft er een inventarisatie van verkeersborden plaatsgevonden. Tot slot is gestart met een onderzoek naar de invoering van 30km op het lint.	

Duurzaamheid en milieu

Wat wilden we bereiken?	
De afvalinzameling en -verwerking wordt duurzamer en efficiënter ingericht.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We bereiden een evaluatie voor van het nieuwe afvalbeleid.	
Toelichting:	
De verwachting is dat de evaluatie medio 2025 is afgerond.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We houden samen met stadsdeel Amsterdam Noord een campagne om zwerfafval aan de IJdoornlaan te verminderen.	
Toelichting:	
De campagne heeft ertoe geleid dat inwoners van Amsterdam-Noord en Landsmeer samen (op gezette tijden) zwerfafval opruimen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We nemen nieuwe verzamelcontainers in gebruik, voorzien van een toegangspas.	
Toelichting:	
In september zijn de verzamelcontainers in gebruik genomen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We voeren een voorlichtings (gedrags-)campagne uit om afvalscheiding te bevorderen.	
Toelichting:	
De vacature op het gebied van afval is per 1 juli 2024 ingevuld. Hierdoor heeft dit project vertraging opgelopen. In 2025 wordt dit alsnog opgepakt.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zorgen voor actuele informatie via onze eigen kanalen over het nieuwe afvalbeleid.	
Toelichting:	
Het nieuwe afvalbeleid is gecommuniceerd. De communicatie van de verzamelcontainers is opgepakt voor de levering van deze containers.	
Wat wilden we bereiken?	
We stimuleren energiebesparing door isolatie van woningen, organisaties en bedrijven en stimuleren gebruik van zon- en wind door de samenlevingspartners vanuit de kaders van de Regionale Energie Strategie.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We ondersteunen inwoners met advies.	
Toelichting:	

<p>Naast onze reguliere informatievoorziening zijn er ook specifieke adviezen afgegeven in het kader van duurzaamheid door onze partners. Het Duurzaam Bouwloket heeft in Q2 van 2024 374 unieke adviezen afgegeven waarvan 258 digitaal, 26 telefonisch en 90 op de informatieavond isolatie georganiseerd in mei. Dit telt op naar 557 adviezen in het eerste half jaar van 2024. Daarnaast hebben de energiecoaches van Landsmeer huisbezoeken gedaan en adviezen uitgebracht.</p>	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We organiseren initiatieven voor samenlevingspartners (duurzaamheidsmarkt, tegel wippen).	
Toelichting:	
Samen met omgevingsdienst IJmond zijn verschillende duurzaamheidsbijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers. Daarnaast is begin oktober een Helpathon georganiseerd in het kader van de warmtetransitie in het oude dorp. In 2024 zijn wij aangesloten bij stichting steenbreek, waarbij de intentie is om tot initiatieven te komen om versterking van het dorp tegen te gaan.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We starten met een Duurzaamheidsfonds voor particuliere huiseigenaren.	
Toelichting:	
Het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid is geactualiseerd, het duurzaamheidsfonds maakt geen onderdeel uit van dit programma. Het budget wordt voor andere duurzaamheidsdoelen ingezet.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We stimuleren initiatieven van samenlevingspartners (energiecoöperatie, Klimaatburgemeesters).	
Toelichting:	
Het project van klimaatburgemeester Rik Smit om bouwtekeningen beschikbaar te maken voor gevels in Havenzathe is afgerond. Ook hebben wij het initiatief 'dichte trappen voor Havenzathe' ondersteund, waarbij is onderzocht of het mogelijk is met een standaardoplossing trappen dicht te maken ten behoeve van energiebesparing. Andere initiatieven worden gevolgd en waar mogelijk gestimuleerd.	
Wat wilden we bereiken?	
We willen de samenleving activeren om CO ₂ te besparen door particulier initiatief te stimuleren. Om het beleidsplan Transitievisie Warmte uit te voeren stellen we een uitvoeringsplan op om een wijk van het gas af te helpen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We bereiden een uitvoeringsplan voor met een wijk.	
Toelichting:	
De Helpathon is afgerond. Met dit project hebben wij input opgehaald voor de warmtetransitie. Dit wordt verder vertaald naar vervolgstappen in wijkuitvoeringsplannen en warmteprogramma.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We faciliteren een energiecoöperatie door een gemeentedak beschikbaar te stellen.	
Toelichting:	

Er is een dakberekening gemaakt van het dak op de ICL. De eventuele herontwikkeling van de ICL en de daarbij behorende onzekerheid maakt dat er aan dit project nog geen vervolg is gegeven.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We geven informatie, voorlichting via onze kanalen en via Duurzaam Bouwloket.	
Toelichting:	
In het kader van voorlichting stuurt de gemeente Landsmeer regelmatig communicatie uit ten behoeve van Duurzaamheid. Zo zijn en worden er verschillende nieuwsbriefberichten, social berichten en persberichten gemaakt in het kader van energiebesparing, opwek en warmte. Daarnaast is informatie verspreid via de kanalen van verschillende partners, waaronder Duurzaam Bouwloket, Welzijn Wonen + en de woningcoöperaties. Ook is de voorlichtingsbus van Duurzaam Bouwloket periodiek op de vrijdagmarkt ingezet.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We maken een communicatieplan.	
Toelichting:	
Het communicatieplan is vormgegeven in de vorm van een website. Deze website gaat in 2025 online. Op deze website staat veel informatie omtrent duurzaamheid. Deze site wordt met berichten en nieuws up to date gehouden.	

Groen en landschap

Wat wilden we bereiken?	
Een aantrekkelijke groene buitenruimte.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Iedere boom die wordt gekapt, wordt vervangen door een nieuwe boom.	
Toelichting:	
Sinds 2021 zijn er 139 bomen gekapt of omgegaan door storm. 75 bomen waren al terug geplant de resterende 64 bomen zijn tevens terug geplant. Helaas heeft er een uitbraak van iepenziekte in het sportpark plaatsgevonden. Een groot aantal iepen zijn vanwege deze ziekte gekapt. Ook voor deze bomen zullen een aantal nieuwe bomen worden terug geplant, begin 2025. De zieke wilgen langs De Gouwe zijn gekapt om verdere besmetting te voorkomen, deze zijn direct terug geplant plus de wilgen die al eerder zijn gekapt en nog terug geplant moesten worden. Aandachtspunt blijft het plantseizoen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We investeren extra middelen in groenonderhoud en biodiversiteit.	
Toelichting:	
Er zijn extra middelen geïnvesteerd in de inhuur van een gespecialiseerde aannemer om achterstanden in snoeiwerkzaamheden en onkruidbestrijding weg te werken volgens het nieuwe zoneringsmodel. Er is extra aandacht voor de 'zichtpunten' in de gemeente; zo is het Raadhuisplein onder handen genomen. Wat betreft de biodiversiteit is er als test een bonte berm aangelegd, er is een testplantvak aangelegd bij de werf met vaste planten en er zijn voorbeeld bloembakken voor zelfbeheer groen gerealiseerd. Ook zijn er diverse activiteiten georganiseerd om inwoners te betrekken bij dit thema zoals de Nationale Zaaidag en Boomfeestdag." In november is een tweede boomfeestdag georganiseerd waarbij tien fruitbomen zijn geplant in het Sportpark. In december is langs de Roerdompstraat een nieuw langdurig bloeiend bollenmengsel geplant.	

Economie, recreatie en toerisme

Wat wilden we bereiken?	
We zijn benaderbaar en in gesprek met onze ondernemers, boeren, winkeliers, horeca en marktcooplui en zorgen voor een goed ondernemersklimaat.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Op een schaal passend bij onze groene en waterrijke gemeente ontwikkelen we samen met lokale en regionale partners initiatieven op het gebied van recreatie (locaties, verbindingen, activiteiten) en toerisme (promotie, verblijfsaccommodatie, bereikbaarheid).	
Toelichting:	
Bureau Toerisme Laag Holland (BTLH) verzorgt de promotie en marketing voor de gemeente Landsmeer. Op 13 juli 2024 heeft de gemeente in samenwerking met Bureau Toerisme Laag Holland (BTLH) en Landschap Noord Holland een fiets-vaar excursie georganiseerd. Hierbij zijn ook lokale ondernemers betrokken. Op 21 juni 2024 is een activiteit georganiseerd om de Purmerlandroute te lopen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We vertalen de regionale visies naar lokale uitvoering.	
Toelichting:	
Er zijn een aantal belangrijke regionale visies op het gebied van economie, recreatie en toerisme, zoals het Economisch Actieplan Zaanstreek-Waterland en de Regionale Detailhandelsvisie. Door actief betrokken te zijn bij de regionale overleggen blijven we op de hoogte van de acties die wij kunnen vertalen naar lokale uitvoering. Eén van de acties uit het Economisch Actieplan is de samenwerking versterken tussen onderwijs-ondernemers-overheid. Lokale uitvoering van dit actiepunten heeft onder andere plaats gevonden door deelname aan Waterland Werkt op 6 oktober 2024.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zetten ons in voor een eigentijds voorzieningenniveau door middel van onder andere een bedrijven-investeringszone (BIZ) en het aanbieden van energiescans.	
Toelichting:	
In 2024 is de Gebruikers BIZ verlengd en de Pandeigenaren BIZ opgericht. De lijntjes tussen de gemeente en de ondernemers zijn kort. Deze houden we kort door twee keer in de maand op bedrijfsbezoek te gaan. Hierdoor proberen we zo snel mogelijk in te spelen op de behoeften van ondernemers. In april 2024 hebben ondernemers uit de gemeente Landsmeer het nieuwe ondernemersplatform Punt 7 opgericht. De gemeente heeft dit initiatief middels een stimuleringsubsidie ondersteund. Ook is op 17 mei 2024 een campagne opgezet om de markt te promoten. Het doel van deze campagne was onder andere om meer bezoekers te trekken naar de markt. Op de Dag van de Ondernemer op 15 november hebben we vanuit huis werkende ondernemers bezocht en een ondernemersborrel georganiseerd. Daarnaast zijn we aangesloten bij het regionale overleg detailhandel. In deze overleggen wordt kennis over voorzieningenstructuren uitgewisseld en gekeken hoe de regio een goed voorzieningenniveau kan behouden.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	-8.343	-8.832	-7.938	894
Baten	4.572	4.608	5.028	420
Saldo voor mutaties reserves	-3.771	-4.225	-2.910	1.314
Toevoeging reserves	-5	-80	-150	-70
Onttrekking reserves	72	210	280	70
Saldo reserves	67	130	130	0
Saldo na mutaties reserves	-3.704	-4.095	-2.781	1.314

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

RUIMTELIJK DOMEIN		
Lasten x € 1.000	Bedrag	Toelichting
Salarislasten	278	In alle programma's is sprake van een onderschrijding op de salarissen. Deze onderbesteding hangt nauw samen met een overschrijding op de post inhuur personeel. Door vacatures en tijdelijke uitval is in 2024 op diverse plekken gekozen voor de inzet van externe inhuur, waardoor de loonkosten lager uitvallen en de kosten voor inhuur hoger zijn dan begroot. Voor een nadere toelichting op deze ontwikkeling wordt verwezen naar het product Overhead in programma Financiën en naar de paragraaf Bedrijfsvoering, onderdeel Personeel.
Afval	75	Deze post moet in samenhang worden gezien met de baten kant van het product afval. Afval is een gesloten systeem waarbij de kosten gedekt worden door de afvalstoffenheffing.
Duurzaamheid	-79	De uitgaven voor de specifieke uitkering Landelijke Aanpak Isolatie (J94) waren nog niet opgenomen in de begroting, wat resulteert in €108.000 hogere lasten. Hier staan echter €131.000 aan baten tegenover. Het verschil tussen deze baten en lasten wordt grotendeels verklaard door toegerekende overhead, die extracomptabel is verwerkt in de SISA-verantwoording. Daarnaast is er bij de specifieke uitkering CDOKE een ogenschijnlijke onderschrijding van €23.000, eveneens veroorzaakt door toegerekende overhead die buiten de reguliere administratie is verantwoord. De overige afwijkingen bedragen per saldo €6.000.

Omgevingsvergunningen	70	<p>De onderschrijding op de lasten van het product Omgevingsvergunningen wordt voornamelijk (EUR 53k) verklaard doordat in de begroting 2024 nog een post was opgenomen voor extra kosten bij de behandeling van omgevingsvergunningen bouwen. Uit de jaarrekening 2023 bleek echter dat deze post in zowel 2022 als 2023 niet werd benut. Bovendien is de behandeling van bouw-omgevingsvergunningen per 1 januari 2024 uitbesteed aan de Omgevingsdienst IJmond (ODijmond), waardoor deze kosten niet langer binnen de gemeente vallen. In de Perspectiefnota 2025 is dit budget daarom structureel komen te vervallen.</p>
Openbare ruimte	213	<p>Op het product Openbare Ruimte is in 2024 een onderschrijding van €213.000 gerealiseerd. Deze afwijking wordt grotendeels (€207.000) verklaard door lagere kapitaallasten binnen het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP). Bij het opstellen van de begroting 2024 zijn de kapitaallasten van onderhanden kredieten opgenomen alsof deze in hetzelfde jaar al tot lasten zouden leiden. Conform het gemeentelijk activabeleid worden kapitaallasten echter pas verantwoord nadat de investeringen hebben plaatsgevonden. Hierdoor zijn de begrote kapitaallasten voor onder andere de projecten openbare verlichting, herinrichting Meervalweg, Havenzathe en Tormentilstraat (€160.000) vanuit de MIP niet tot uitdrukking gekomen in 2024.</p> <p>Daarnaast is sprake van €47.000 aan onderschrijding als gevolg van omissies uit het verleden. Door personele wisselingen in 2023 zijn deze buiten de MIP om opgevoerde kapitaallasten destijds niet gesignaleerd. Deze omissie wordt gecorrigeerd bij het opstellen van de Perspectiefnota en de begroting 2026.</p>
Ruimtelijke Ordening	282	<p>De lasten op het product Ruimtelijke Ordening zijn in 2024 €282.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat het overgehevelde budget van €75.000 voor de omgevingsvisie niet is besteed; de verwachting is dat dit budget in 2025 alsnog benodigd zal zijn.</p> <p>In 2024 zijn er kosten gemaakt voor het project Violierweg om o.a. het stedenbouwkundig ontwerp te realiseren. In financiële zin zijn deze kosten echter op een andere 'post' geboekt. Er is voor gekozen deze kosten niet 'om te boeken' naar het daartoe bestemde budget omdat dit financieel geen effect heeft. Opgemerkt wordt dat alle gemaakte kosten voor het project Violierweg in de op te stellen grondexploitatie worden opgenomen.</p> <p>Daarnaast is op basis van het raadsbesluit van 12 maart 2024 €50.000 beschikbaar gesteld voor het project Zuideinde 40-42 / Vita</p>

		Flora, waarvan in 2024 slechts €4.000 is besteed. Voor de ontwikkellocatie dorps huis Purmerland, waarvoor €30.000 was overgeheveld, is in 2024 €21.000 niet besteed. Voor al deze posten zal, indien nodig, een budgetbijstelling worden voorgesteld bij de Berap II-2025. Verder is het structurele subsidiebudget voor monumenten en oudheidkunde in 2024 niet uitgegeven. Het resterende bedrag van €60.000 betreft meerdere kleinere afwijkingen van elk minder dan €25.000.
Overige verschillen	55	Afwijkingen < EUR 25k bijelkaar gesaldeerd.
Saldo lasten	894	Voordelig
Baten x € 1.000		
Afvalstoffenheffing	93	Deze post moet in samenhang worden gezien met de lastenkant van het product afval. Afval is een gesloten systeem waarbij de kosten gedekt worden door de afvalstoffenheffing.
Duurzaamheid	142	+ EUR 131k De ontvangsten uit hoofde van de specifieke uitkering Landelijke Aanpak Isolatie (J94) was nog niet opgenomen in de begroting. Tegenover dit voordeel staat een overschrijding van de lasten van EUR 108k welke hierboven is toegelicht. + EUR 11k Overige afwijkingen;
Omgevingsvergunningen	35	De positieve afwijking op het product Omgevingsvergunning wordt verklaard door hogere inkomsten uit bouwleges. In 2024 is het aantal vergunde bouwprojecten toegenomen ten opzichte van de begroting, waardoor de opbrengsten uit leges hoger zijn uitgevallen. Deze stijging weerspiegelt een grotere bouwactiviteit binnen de gemeente.
Openbare ruimte	182	De baten op het product Openbare Ruimte zijn in 2024 €182.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door een extra bijdrage van derden van €71.000 voor straatwerkzaamheden en een €97.000 hogere bijdrage voor het pontveer. De hogere bijdrage voor het pontveer hangt samen met een onderschrijding in de jaarrekening 2023 van €47.000 en het feit dat in 2024 groot onderhoud heeft plaatsgevonden, waardoor de bijdrage van derden hoger is uitgevallen. De hogere inkomsten voor straatwerkzaamheden zijn reeds structureel bijgeraamd in de Perspectiefnota 2025.

Rioolheffing	-50	Bij de jaarrekening 2023 heeft de accountant aandacht gevraagd over de rekening-courant positie met de gemeente Amsterdam. Dit hebben we voor deze jaarrekening nader uitgezocht waaruit bleek dat dit oninbare vorderingen over de afgelopen jaren zijn die ten onrechte niet jaarlijks naar onze exploitatie zijn vertaald. De hoogte van deze oninbare vorderingen zijn per jaar gebruikelijk maar doordat we deze nu ineens naar onze exploitatie vertalen levert dat een relatief groot nadeel op.
Overige verschillen	18	Afwijkingen < EUR 25k bij elkaar gesaldeerd.
Saldo baten	420	Voordelig
Saldo	1.314	Voordelig

Reserves

Op programma Ruimtelijk domein zijn de volgende bestemmingsreserves van toepassing:

- Reserve Omgevingswet
- Reserve Slok gelden
- Reserve Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid
- Reserve Bestemmingsplannen
- Reserve Onderhoud wegen
- Reserve Uitvoeringsprogramma Mobiliteit
- Reserve Visies en onderzoek

Voor toelichting op eventuele toevoegingen en onttrekkingen in de reserves verwijzen wij u naar de jaarrekening, onderdeel Eigen vermogen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Benchmark
Functioniemenging	%	2023	CBS BAG/LISA	45,0	Nederland	54,2
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2023	LISA	268,7	Nederland	181,8
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2022	CBS	198	Nederland	152
Percentage bekende Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	Berekening	23,0	Nederland	40,9

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Beleidsuitgangspunten Wegbeheer gemeente Landsmeer (beleidsvisie op wegbeheer; raadsbesluit 18 mei 2017)
- Beheerplan Wegen 2018-2022.
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2028.
- Mobiliteitsvisie 2018-2022.
- Parkeernota 2021-2025
- Waterplan Landsmeer 2016-2026.
- Beschoeiingenbeheerplan.
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2023 "Samen water ruimte geven".
- Verordening aansluitvoorwaarden riolering Landsmeer 2012.
- Verordening afvoer hemelwater en grondwater Landsmeer.
- Algemene Begraafplaats Beheerverordening 2023.
- Beleidskader VTH en VTH-strategie.
- Toekomstvisie 2025.
- Economische Visie Zaanstreek-Waterland 2018-2022.
- Groenbeleidsplan 2021-2031.
- Speelbeleidsplan Samen Beter Buiten Spelen 2017-2022.
- Diverse bestemmingsplannen voor gehele grondgebied.
- Woonvisie Landsmeer 2016-2024.
- Huisvestingsverordening Landsmeer 2023.
- Notitie Beleidskaders Woningbouwprogramma 2021.
- Monumentenbeleid Landsmeer 2013-2015 (vigerend).
- Verordening Starterleningen 2017.
- Welstandsnota 2012.
- Wabobeleidsplan 2020.
- Bouwverordening 2012.
- MJOP (Meerjarenonderhoudsplan) gemeentelijke gebouwen 2022-2025.
- Archeologie beleid 2011.
- Erfgoedverordening 2010.
- Verordening op de monumentencommissie 2005.
- Duurzaamheidsvisie 2018-2024.
- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2026.
- Standplaatsenbeleid 2012.
- Marktverordening / marktreglement 2019.
- Verordening Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Landsmeer 2022.

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Recreatieschap het Twiske-Waterland
- Vervoerregio Amsterdam
- Omgevingsdienst IJmond

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Sociaal Domein

Portefeuillehouder

Wethouder B. ten Have

Wethouder N. Bonenkamp (Kunst&Cultuur en Sport- en -accommodaties)

Missie

Het sociaal domein faciliteert de sociale basisvoorzieningen. Ook biedt het, als een inwoner niet (meer) zelfredzaam is en het ook met het eigen informele netwerk niet mogelijk is, ondersteuning op diverse levensgebieden. De gemeente zet zich er samen met andere organisaties voor in dat kinderen zich ontwikkelen tot gezonde jongeren en zelfstandige volwassenen, dat volwassenen zelfstandig kunnen functioneren en senioren vitaal en zelfredzaam blijven.

Wat wilden we bereiken?

Basis maatschappelijke ondersteuning

Wat wilden we bereiken?	
Eenzaamheid voorkomen, bespreekbaar maken en samenwerken om eenzaamheid te verminderen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Preventie: We maken de pilot 75+ huisbezoeken af en evalueren deze.	
Toelichting:	
Huisbezoek 75 wordt door de meeste inwoners goed ontvangen. Het biedt een laagdrempelige manier om outreachend met (oudere) inwoners in gesprek te gaan, hen te informeren over ons aanbod en te inventariseren waar oudere inwoners tegen aan lopen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Preventie: we ontwikkelen een aanpak om eenzaamheid onder jongeren bespreekbaar te maken en evalueren die.	
Toelichting:	
Project Blink Uit is door Link Jongerenwerk uitgevoerd. Zij hebben hiermee een nieuwe groep jongeren bereikt. Zij zullen voor 2025 een vergelijkbaar voorstel indienen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We communiceren regelmatig over het onderwerp eenzaamheid.	
Toelichting:	
Tijdens de Week tegen Eenzaamheid zijn meerdere activiteiten georganiseerd. Ook is de folder "Kom in verbinding met elkaar" gelanceerd en verspreid. Daarnaast staat er regelmatig een column in Nieuwsblad Landsmeer met als thema Een tegen Eenzaamheid.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We werken samen met onze partners aan initiatieven om eenzaamheid te verminderen.	
Toelichting:	
De Werkgroep Eenzaamheid is onverminderd actief. In 2024 is er een intensievere samenwerking geweest met Bedrijven Vereniging Landsmeer op dit onderwerp.	
Wat wilden we bereiken?	
We zetten ons ervoor in dat nog meer inwoners mee kunnen doen door Landsmeer dementievriendelijk te maken, woningen indien nodig aan te passen, vrijwilligers te koesteren en mantelzorgers te ondersteunen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We bedanken onze vrijwilligers	
Toelichting:	
In december zijn onze vrijwilligers in het Zonnetje gezet.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We evalueren het oude en voeren het nieuwe meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein in.	

Toelichting:	
In mei 2024 is het nieuwe meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein aan de raad voorgelegd. Inmiddels zijn de daaruit voortkomende uitvoeringsprogramma's door het college vastgesteld. Middels een raadsinformatiebrief bent u over de uitvoeringsprogramma's geïnformeerd. Het uitvoeringsprogramma voor armoede en schuldhulpverlening is uiteindelijk een beleidsnota geworden die in december door de raad is vastgesteld.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We ondersteunen mantelzorgers en breiden waar mogelijk het aanbod uit.	
Toelichting:	
Wij bieden zowel individuele mantelzorg ondersteuning als groepsactiviteiten zoals een lotgenotengroep en Alzheimer Café.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zetten in op het verkrijgen van het predicaat 'Dementievriendelijke gemeente'.	
Toelichting:	
Wij zijn hierover in gesprek met Alzheimer Nederland. Voor de laatste stappen naar het predicaat ontbreekt binnen het beleidsteam voldoende capaciteit.	

Armoede en schulden

Wat wilden we bereiken?	
Inkomensondersteuning aanbieden aan wie daarvoor in aanmerking komt en problematische schulden voorkomen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We communiceren regelmatig over regelingen voor mensen met een smalle beurs.	
Toelichting:	
Zowel in de gemeente nieuwsbrief, via persberichten als op social media bericht de gemeente over verschillende regelingen voor inwoners met een smalle beurs.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We gaan na of een armoedefonds bijdraagt aan de oplossing.	
Toelichting:	
Dit onderwerp is in december 2023 in de raad besproken. Geconcludeerd werd dat de bestaande fondsen hierin voldoende voorzien.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zetten in op preventie als het gaat om gezondheid, zorg, armoede en/of schulden.	
Toelichting:	
Wij zijn sinds december 2024 aangesloten bij de VoorzieningenWijzer. Hierop kunnen inwoners op een laagdrempelige wijze onderzoeken op welke landelijke en lokale voorzieningen zij recht hebben. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor een warme doorverwijzing naar onze Sociaal Raadvrouw voor het aanvragen van voorzieningen.	

Werk en inkomen

Wat wilden we bereiken?	
Uitstroom van bijstandsgerechtigden naar werk of sociale activering waardoor het totale aantal inwoners in de bijstand niet groeit of in ieder geval zo laag mogelijk blijft.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
In samenwerking met onze uitvoeringspartners, het lokale speelveld en de regio gaan we mensen met een uitkering begeleiden naar werk. Ook begeleiden van werk naar werk hoort hierbij. Het gaat dan niet alleen om mensen die werk zoeken in loondienst maar ook om zelfstandigen. Waar nodig sturen wij bij. Er wordt waar mogelijk, lokaal en regionaal door een netwerk van gemeente en sociale partners samengewerkt om deze doelstellingen te behalen.	
Toelichting:	
Begin 2024 maakten 113 mensen gebruik van de Participatiewet. Eind 2024 117. In totaal stroomden 36 mensen in en 32 uit. De twee belangrijkste uitstroomredenen zijn werk en verhuizing. We blijven mensen begeleiden naar werk. We kijken daarbij naar de speciale behoefte van alle doelgroepen. We blijven moeite doen om steun en begeleiding te geven naar betaald werk. Het Rijk helpt met geld. Dit is bedoeld voor regionale verbinders en proeven met startbanen. Ook helpt het Rijk met een subsidieregeling voor werkgevers. Die regeling moet het makkelijker maken om statushouders aan te nemen.	

Zorg en veiligheid

Wat wilden we bereiken?	
-De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. -Een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie met een aantal algemene en specifieke taken die invulling geeft aan (een deel van) ons beleid Sociaal Domein.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het College zet zich in om sturing te geven aan de GGD in het algemeen bestuur	
Toelichting:	
Met de invoering van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland worden gemeenten in staat gesteld om periodiek het basis- en pluspakket vast te stellen, te evalueren en waar nodig bij te stellen. Daarnaast is opgenomen dat de directeur van de GGD eenmaal per jaar langs zal komen om het gesprek met de raad te voeren. Dit gesprek heeft in april 2024 plaatsgevonden.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We zorgen voor implementatie van de Brede SPUK.	
Toelichting:	
In samenspraak met externe partners, waaronder de Adviesraad Sociaal Domein, is de Uitvoeringsagenda SPUK GALA opgesteld. Deze is als Raadsinformatiebrief in februari 2025 naar de raad gestuurd.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Wij doen actief mee aan de landelijke en regionale preventiecampagnes.	
Toelichting:	
Ook in 2024 heeft de gemeente extra ingezet op de Rookvrije Generatie, o.a. door het plaatsen van tegels bij het Middelpunt en een campagne onder sportverenigingen. De gemeente heeft als onderdeel van de regio extra ingezet op IkPas (Het doel van IkPas is het creëren van bewustwording om wel of niet te drinken).	

Onderwijs en jeugd

Wat wilden we bereiken?	
We voeren de Hervormingsagenda Jeugd door.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We beschrijven in onze Woonzorgvisie wat de Landsmeerse opgave is voor het begeleiden van jongeren die zware zorg nodig hebben.	
Toelichting:	
De lokale Woonzorgvisie ligt ter inzage. Inmiddels zijn we tot de conclusie gekomen dat er vooral een (boven)regionale opdracht ligt om zorg voor jeugdigen met een complexe hulpvraag en een verblijfs- en intensieve behandelbehoefte te organiseren. U kunt hier meer over lezen op Een thuis voor noordje – Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Noord-Holland	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We vertalen de Hervormingsagenda naar de regio Zaanstreek Waterland.	
Toelichting:	
In de raadinformatiebrief Hervormingsagenda jeugd (436, april 2024) bent u hierover geïnformeerd. Daarnaast bevat de Hervormingsagenda jeugd een lokale component: iedere gemeente moet een sterk lokaal team hebben. Dit heeft voortdurend onze aandacht. Medewerkers worden getraind en we organiseren 'een schil met expertise' om het Middelpunt heen die betrokken kan worden indien nodig.	
Wat wilden we bereiken?	
Wij hebben extra oog voor opgroeiende jeugd en jongeren in Landsmeer als onderdeel van preventief jeugdbeleid. Daarbij hoort zowel stimuleren als begrenzen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We ontwikkelen jongerenwerk door, met aandacht voor begrenzen in samenwerking met BOA's en politie.	
Toelichting:	
Jongerenwerk sluit structureel aan bij het handhavingsoverleg van de gemeente en geeft daarnaast in samenwerking met Halt voorlichtingslessen op de basisscholen van de gemeente.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We ontwikkelen met jongeren in Landsmeer nieuwe initiatieven en breiden ons aanbod eventueel structureel uit.	
Toelichting:	
In het kader van Blink Uit! zijn meerdere activiteiten georganiseerd voor en door jongeren, onder begeleiding van jongerenwerk. Daarnaast heeft de gemeente in het kader van Maatschappelijke Diensttijd (MDT) meerdere trajecten ondersteund en gefaciliteerd, waarbij door jongeren evenementen zijn georganiseerd (zoals de Hunt en de foto expositie)	

Onderwijs en onderwijshuisvesting

Wat wilden we bereiken?	
Kwalitatieve huisvesting met een goed binnenklimaat voor alle zes basisscholen in Landsmeer en Den Ijp.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Na vaststelling van het concept-IHP door de raad starten wij gesprekken over de invulling ervan met de schoolbesturen.	
Toelichting:	
In 2024 zijn er gesprekken met de schoolbesturen gevoerd over de verdere invulling. Het eerste resultaat is een rapport over het locatie-onderzoek van De Wagemakerschool. Dit locatie-onderzoek is in maart 2025 aan de raad voorgelegd.	

Sport en Cultuur

Wat wilden we bereiken?	
Dat Landsmeerder, Ippers en Purmerlanders actief en/of passief deelnemen in de samenleving via sport- en cultuurverenigingen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De samenwerking tussen sportverenigingen stimuleren en hen helpen om zich verder te ontwikkelen tot 'multi-functionele speler' in de lokale samenleving, onder andere via het Sportakkoord 2.0.	
Toelichting:	
In 2024 zijn we gestart met het realiseren een beleidsnota rond Sport en Bewegen. Deze zal voor de zomer van 2025 aan de raad worden voorgelegd. In deze beleidsnota is ook aandacht voor de rol van de gemeente naar de verenigingen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De verenigingen sterker maken. De verenigingen moeten uit eigen kracht activiteiten ontplooiën. Indien nodig ondersteunen we daarbij gericht.	
Toelichting:	
Naast de basketbaltorens hebben wij In 2024 de atletiekvereniging ondersteund met een eenmalige financiële bijdrage voor het groot onderhoud van de atletiekbaan.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
We nemen een pro-actieve houding aan ten aanzien van de sport- en cultuurverenigingen.	
Toelichting:	
Eind 2024 is er een sportcafé georganiseerd waarbij de sportaanbieders, vakleerkrachten, schooldirecties, sportverenigingen, organisaties uit het sociaal domein en de gemeente actief hebben meegedacht om samen een beweegvriendelijke buitenruimte in Landsmeer te maken en sport te ontwikkelen en te stimuleren. De verenigingen zijn ook om input voor de Omgevingsvisie.	
Wat wilden we bereiken?	
Eigentijdse en duurzame huisvesting en accommodaties voor verenigingen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang

Onderzoeken of gemeentelijk accommodatiebeleid nodig is om deze doelstelling te bereiken. Hierbij is het nodig om in beeld te brengen welke functies en/of activiteiten in de toekomst gewenst zijn.	
Toelichting:	
We zijn in 2024 gestart met het realiseren van een accommodatiebeleid. Dit zal voor de zomer van 2025 aan de raad worden voorgelegd in samenhang met de beleidsnota Sport en Bewegen	
Wat wilden we bereiken?	
Landsmeer heeft een gevarieerd, herkenbaar en toegankelijk kunst- en cultuuraanbod.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Het cultuuraanbod is via de cultuurgids door het Cultuurplatform bij alle inwoners onder de aandacht gebracht. We bekijken op welke wijze en in welke rechtsvorm het Cultuurplatform voortgezet kan worden en welke rol de gemeente daarbij speelt.	
Toelichting:	
Het Cultuurplatform is in 2024 opgeheven vanwege te weinig animo vanuit de verenigingen om hier een actieve rol in te vervullen.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Meer aandacht voor locaties waar kunst- en cultuur getoond kan worden.	
Toelichting:	
Vanwege capaciteitsgebrek is dit punt niet actief opgepakt. Wel is de gemeente in gesprek geweest met de Kunstenaars Vereniging Landsmeer om mogelijke locaties voor een tentoonstelling te bespreken. Helaas bleek het aanbod hiervoor beperkt. Samen met Bureau Toerisme Laag-Holland zijn we bezig om een kunstroute door gemeente (wandel- en fietsroute) op te zetten. Die zal naar verwachting in 2026 geïntroduceerd worden, in het jaar waarin het 700-jarig bestaan wordt gevierd.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	-13.257	-13.602	-16.079	-2.477
Baten	2.561	2.642	4.963	2.321
Saldo voor mutaties reserves	-10.696	-10.960	-11.116	-156
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0
Saldo na mutaties reserves	-10.696	-10.960	-11.116	-156

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

SOCIAAL DOMEIN		
Lasten x € 1.000	Bedrag	Toelichting
Salarislasten	119	In alle programma's is sprake van een onderschrijding op de salarissen. Deze onderbesteding hangt nauw samen met een overschrijding op de post inhuur personeel. Door vacatures en tijdelijke uitval is in 2024 op diverse plekken gekozen voor de inzet van externe inhuur, waardoor de loonkosten lager uitvallen en de kosten voor inhuur hoger zijn dan begroot. Voor een nadere toelichting op deze ontwikkeling wordt verwezen naar het product Overhead in programma Financiën en naar de paragraaf Bedrijfsvoering, onderdeel Personeel.
Basis jeugd	30	Op het product Basis Jeugd zijn in 2024 €30.000 minder lasten gerealiseerd dan begroot. Dit komt doordat in de begroting nog structurele middelen waren opgenomen die deels werden gedekt door specifieke uitkeringen van het Rijk. Deze begrotingspost is inmiddels meerjarig gecorrigeerd, waardoor dit in de komende jaren niet meer tot een onderschrijding zal leiden.

Basis sport cultuur	116	<p>Op het product Basis sport cultuur is in 2024 een onderschrijding van €116.000 gerealiseerd. Deze afwijking wordt grotendeels (€111.000) verklaard door lagere kapitaallasten binnen het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP).</p> <p>Bij het opstellen van de begroting 2024 zijn de kapitaallasten van onderhanden kredieten opgenomen alsof deze in hetzelfde jaar al tot lasten zouden leiden. Conform het gemeentelijk activabeleid worden kapitaallasten echter pas verantwoord nadat de investeringen hebben plaatsgevonden. Hierdoor zijn de begrote kapitaallasten voor het IHP (€28K) niet tot uitdrukking gekomen in 2024.</p> <p>Daarnaast is er sprake van €78.500 aan onderschrijding als gevolg van een omissie uit het verleden. Door personele wisselingen in 2023 zijn de buiten de MIP om opgevoerde kapitaallasten voor het kunstgrasveld destijds niet gesignaleerd. Deze omissie wordt gecorrigeerd bij het opstellen van de Perspectiefnota en de begroting 2026.</p>
Basis volwassenen	63	<p>Op het product Basis Volwassenen is in 2024 een onderschrijding van €63.000 gerealiseerd. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat er €40.000 minder is uitgegeven aan de brede SPUK (H30). Daarnaast is er €17.000 minder besteed aan de subsidie voor MEE.</p>
Maatwerk jeugd	-1.030	<p>In de gemeente Landsmeer zien we dat het aandeel jeugdigen dat gebruikmaakt van jeugdzorg langzaam toeneemt en momenteel 11% bedraagt. Daarmee nadert het percentage het landelijk gemiddelde van 11,5%.</p> <p>Tegelijkertijd nemen de kosten van de benodigde zorg toe, vooral doordat de problematiek waarmee jeugdigen kampen gemiddeld complexer is geworden. Ook de uitgaven voor jeugdbescherming zijn gestegen. Deze toename wordt niet veroorzaakt door een groter aantal betrokken jeugdigen, maar hoofdzakelijk door hogere tarieven per casus.</p> <p>Tot slot hebben twee specifieke casussen, waarvoor de zorg inmiddels is afgebouwd, geleid tot hogere kosten dan vooraf verwacht.</p>
Maatwerk Participatie	-1.315	<p>Deze overschrijding betreft voornamelijk lasten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne (€1.396K), die niet waren opgenomen in de begroting. Hiervan is €1.047K afschrijving van woonunits over twee jaar; de rest betreft overige opvangkosten. De afschrijving is conform VNG-richtlijnen verantwoord en deze lasten zijn incidenteel van aard. Deze afwijking hangt samen met een positieve afwijking in de baten van €1.443.000, waarmee de extra lasten worden gedekt.</p>

Maatwerk WMO	-481	Over de hele linie zien we het aantal gebruikers van WMO ondersteuning (vervoer, hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding) stijgen. Daarnaast zijn de tarieven van deze ondersteuning meer dan verwacht gestegen. Tenslotte zijn er meer (kostbare) wmo hulpmiddelen verstrekt dan verwacht.
Overige verschillen	21	Afwijkingen < EUR 25k bijelkaar gesaldeerd.
Saldo lasten	-2.477	Nadelig
Baten x € 1.000		
Basis jeugd	126	Op het product Basis Jeugd zijn in 2024 €126.000 meer baten gerealiseerd dan begroot. Dit positieve verschil is grotendeels toe te schrijven aan een hogere ontvangst van specifieke uitkeringen met betrekking tot onderwijsachterstanden, namelijk €121.000 meer dan oorspronkelijk geraamd. Deze extra middelen zijn afkomstig van het Rijk en bedoeld ter ondersteuning van het jeugdbeleid en de uitvoering van jeugdhulp in de gemeente.
Maatwerk participatie	2.192	Deze overschrijding bestaat uit €1.444K aan niet-begrote baten uit de specifieke uitkering voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Daarnaast zijn de baten uit overige specifieke uitkeringen €707k hoger uitgevallen dan begroot. Deze ontvangsten dekken de lasten voor de opvang van ontheemden en andere activiteiten voor participatie.
Overige verschillen	3	Afwijkingen < EUR 25k bijelkaar gesaldeerd.
Saldo baten	2.321	Voordelig
Saldo	-156	Nadelig

Reserves

Op het programma Sociaal domein zijn de volgende bestemmingsreserves van toepassing:

- Reserve Sociaal Domein Meerjarenplan
- Reserve Basisregistraties
- Reserve Inburgering
- Reserve Ontheemden Oekraïne

Voor toelichting op eventuele toevoegingen en onttrekkingen in de reserves verwijzen wij u naar de jaarrekening, onderdeel Eigen vermogen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Benchmark
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	DUO/Ingrado	1,8	Nederland	1,8
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	DUO/Ingrado	30	Nederland	27
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2023	DUO/Ingrado	1,6	Nederland	2,4
Niet-sporters	%	2022	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	40	Nederland	46,4
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	574,6	Nederland	836,6
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2023	CBS - Jeugdmonitor	1	Nederland	1
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2023	CBS - Jeugdmonitor	3	Nederland	6
Netto arbeidsparticipatie	%	2024	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)	73,3	Nederland	73,2
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2024	CBS - Re-integratie	162,1	Nederland	343,6
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	CBS - Re-integratie	72	Nederland	197,7
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	10,3	Nederland	11,5
Jongeren met jeugdbescherming	%	2024	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	0,5	Nederland	0,9
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	per 10.000 inwoners	2024	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo	500	Nederland	650

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Meerjarenbeleidplan sociaal domein (2019-2023)
- Nota Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (2017)
- Beleidsplan armoedebestrijding en schuldhulp (2021-2024)
- Uitvoering Participatiewet Landsmeer (2016)
- Beleidsnotitie Nieuwe Wet Inburgering (2022)

Verordeningen participatie:

- Re-integratieverordening/gewijzigde re-integratieverordening (2018)
- Verordening individuele studietoelage Participatiewet (2022)
- Verordening individuele inkomenstoelage (2015)
- Verordening tegenprestatie (2015)
- Verordening loonkostensubsidie (2018)
- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening (2019)
- Verordening verhoging vermogensnorm kwijtschelding belastingen gemeente Landsmeer (2023)

Verordeningen jeugd & onderwijs:

- Verordening leerlingenvervoer (2014)
- Verordening onderwijshuisvesting (2017)
- Verordening jeugdhulp gemeente Landsmeer (2022)

Verordeningen WMO:

- Verordening maatschappelijke ondersteuning (2020)

Overige verordeningen:

- Algemene Subsidieverordening gemeente Landsmeer (2021)
- Verordening adviesraad sociaal domein (2022)

Verbonden partijen

Bij dit programma hoort de volgende verbonden partij:

- GGD Zaanstreek-Waterland

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partij, zie de paragraaf verbonden partijen.

Financiën

Portefeuillehouder

Wethouder B. ten Have

Missie

Het programma financiën en algemene dekkingsmiddelen is het laatste programma van de programmabegroting. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Naast de algemene dekkingsmiddelen worden in dit programma baten en lasten verantwoord welke niet zijn onder te brengen in andere programma's. Voor het grootste deel bestaat dit programma uit belastingen (lokale heffingen) waarvan de besteding niet gebonden is, uitkering uit het gemeentefonds en overige baten en lasten. Naast 'Treasury' wordt in dit programma ook het door het BBV verplicht onderdeel 'Overhead' verantwoord. Onder overhead wordt dat deel van de personeelsbegroting verstaan wat aan door BBV gedefinieerde overheadtaken toe moet worden gerekend.

Tegenvallers of de noodzaak tot extra investeringen kunnen grote gevolgen hebben voor onze begroting. We willen de financiële consequenties van keuzes inzichtelijk maken en een transparant financieel beleid voeren. Een soepele en efficiënte P&C cyclus is noodzakelijk teneinde een sluitend begrotingsbeleid te kunnen voeren en ruimte voor nieuw beleid te creëren. Waarbij er oog is voor het versterken van de uitvoeringskracht van de organisatie op dit te bereiken. De financiële huishouding wordt stapsgewijs opgeschoond. En indien noodzakelijk worden de bestaande uitgangspunten van het financieel beleid heroverwogen, afhankelijk van de opgaven waarvoor de gemeente staat.

Wat wilden we bereiken?

Financien

Wat wilden we bereiken?	
Het college wil de financiële consequenties van tegenvallers en die van extra investeringen inzichtelijk maken en een transparant financieel beleid voeren.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
De financiële verordening wordt in samenspraak met de raad herzien.	
Toelichting:	
Op 28 maart 2024 heeft de Raad de herziene financiële verordening vastgesteld, deze is voorafgaand aan de vaststelling met de Auditcommissie besproken.	
Wat hebben we daarvoor gedaan?	Voortgang
Een efficiënte Planning & Controle cyclus.	
Toelichting:	
In het eerste kwartaal is de planning voor de P&C cyclus opgesteld en zijn er tijdig budgetgesprekken ingepland met alle budgethouders om een goed inzicht te krijgen in wat er op ons af komt. De financieel adviseurs zijn begin 2024 direct begonnen met het opleiden van de nieuwe jonge medewerkers die ook een rol als budgethouder hebben. Dit leidt tot een beter inzicht van onze collega's in hun budgetten, zodat er beter geprognosticeerd kan worden. Daarnaast blijven we continue werken aan de opzet van de verschillende P&C-documenten zodat de raad zo goed mogelijk wordt gefaciliteerd in haar kaderstellende en controlerende rol. De bezetting van de financiële functie blijft kwetsbaar en is op dit moment voor een groot deel afhankelijk van inhuur, ondanks dat zijn alle P&C-producten in samenwerking met alle teams conform planning opgeleverd.	

Wat heeft het gekost?

Bedragen * €1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Lasten	-6.303	-5.815	-7.039	-1.224
Baten	24.644	24.191	24.417	226
Saldo voor mutaties reserves	18.341	18.376	17.378	-998
Toevoeging reserves	107	0	0	0
Onttrekking reserves	7	405	154	-251
Saldo reserves	114	405	154	-251
Saldo na mutaties reserves	18.455	18.781	17.532	-1.248

Toelichting verschillen

Bij de verantwoording van de afwijkingen wordt een tolerantiegrens gehanteerd van circa € 25.000.

FINANCIËN		
Lasten x € 1.000	Bedrag	Toelichting
Overhead	-1.023	<p>Op het beheersproduct Overhead is sprake van een ogenschijnlijk grote afwijking. Onder de Overhead worden alle kosten (ook salarislasten) verzameld die ten dienste staan een het primaire proces. Een nadere uitsplitsing binnen overhead van de afwijkingen ziet er als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - salaris + inhuur: - 1.101K - algemene lasten organisatie: - 18K - huisvesting: - 21K - ICT: 99K - materiaal en materieel: 18K <p>Naast de salarislasten zijn hier ook een groot deel van de kosten van inhuur van andere teams verantwoord (vanaf de begroting 2025 is dat anders ingericht). Tegenover die inhuurkosten staan voordelen op de andere programma's. In de paragraaf bedrijfsvoering, onder personeel, is aangegeven dat er per saldo sprake is van een overschrijding van 150K (1,7%). Ten aanzien van ICT hadden we in 2024 lagere kosten voor de outsourcing, het zaakstelsel en innovatie. Dit heeft een incidenteel karakter.</p>
Treasury	-223	Bij treasury is sprake van zowel hogere lasten als baten, dit heeft te maken met de boekhoudkundige verwerking. Per saldo is sprake van een voordeel van 20K doordat de rentelasten iets lager uitvallen dan begroot.
Overige posten	22	Saldering van meerdere kleine afwijkingen
Saldo lasten	-1.224	Nadelig
Baten x € 1.000		
OZB	-197	Bij de jaarrekening 2023 heeft de accountant aandacht gevraagd over de rekening-courant positie met de gemeente Amsterdam. Dit hebben we voor deze jaarrekening nader uitgezocht waaruit bleek dat dit oninbare vorderingen over de afgelopen jaren zijn die ten onrechte niet jaarlijks naar onze exploitatie zijn vertaald. De hoogte van deze oninbare vorderingen zijn per jaar gebruikelijk maar doordat we deze nu ineens naar onze exploitatie vertalen levert dat een relatief groot nadeel op.

Overige belastingen	43	De (bijgestelde) raming voor de toeristenbelasting is in 2024 ruim gehaald, wat ook te danken is aan opgelegde aanslagen van de jaren ervoor. Voor een uitgebreide toelichting van de lokale heffingen zie paragraaf lokale heffingen.
Algemene uitkering	147	Met de decembercirculaire 2024 zijn er middelen aan het gemeentefonds toegevoegd met een positief effect. De belangrijkste hiervan is een voorschot aan gemeenten van het bedrag dat in 2024 overblijft in het zogenaamde btw-compensatiefonds
Treasury	252	Zie de toelichting onder de lasten.
Overige verschillen	-19	Saldering van meerdere kleine afwijkingen
Saldo baten	226	Voordelig
Saldo	-998	Nadelig

Reserves

Op het programma Financiën zijn de volgende reserves van toepassing:

- Wet open overheid (Woo)

Voor toelichting op eventuele toevoegingen en onttrekkingen in de reserves verwijzen wij u naar de jaarrekening, onderdeel Eigen vermogen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Bron	Waarde Landsmeer	Benchmark	Waarde Benchmark
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2024	CBS - Waarde onroerende zaken	579	Nederland	379
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2023	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	1,8	Nederland	9,1
Demografische druk	%	2024	CBS Bevolkingsstatistiek	84,8	Nederland	70,4
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2024	COELO - Atlas lokale lasten	1.310	Nederland	911
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2024	COELO - Atlas lokale lasten	1437	Nederland	994

Beleidsstukken

Bij dit programma horen de volgende beleidsstukken:

- Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Landsmeer 2024
- Verordening controle financiële beheer en organisatie gemeente Landsmeer 2024
- Nota Activabeleid 2019
- Treasury Statuut 2019
- Controle protocol 2021-2024

Verbonden partijen

Bij dit programma horen de volgende verbonden partijen:

- Alliander N.V.
- BNG

Voor een uitgebreide toelichting op deze verbonden partijen, zie de paragraaf verbonden partijen.

Paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden als waarvan de besteding ongebonden is. De belangrijkste heffingen van de gemeente zijn onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De lokale heffingen, die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen (ongebonden heffingen), zijn de roerende en onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er heffingen die niet tot de algemene dekkingsmiddelen horen (gebonden heffingen). De belangrijkste daarvan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Gerealiseerde inkomsten

Bedragen * € 1.000

Totaal programma	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Afvalstoffenheffing	2.147	2.147	2.241	93
Leges burgerzaken	152	153	271	118
Leges omgevingsvergunningen	240	240	282	42
Marktgelden	10	10	13	3
Onroerende zaakbelasting	3.538	3.538	3.338	-199
Precariobelasting	32	32	23	-9
Rioolheffing	1.366	1.366	1.316	-51
Roerende zaakbelasting	3	3	5	2
Toeristenbelasting	72	25	68	43
Saldo	7.560	7.514	7.556	42

Kostendekkendheid

Uitgangspunten tarievenbeleid

Het streven is om tot 100% kostendekkendheid voor alle leges en heffingen te komen. Dit met uitzondering van de lijkbezorgingsrechten en marktgelden, waarbij de raad heeft aangegeven niet te streven naar 100% kostendekkendheid. Het uitgangspunt voor de overige heffingen is dat deze trendmatig worden opgehoogd.

Afvalstoffenheffing	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	2.147	2.147	2.241
Onttrekking voorziening	130	130	125
Uitgaven	1.657	1.668	1.698
Storting voorziening	-	-	-
Compensabele BTW	292	294	307
Toegerekende overhead	319	321	349
Dekkingspercentage excl. Storting/Onttrekking	95%	94%	95%
Dekkingspercentage incl. Storting/Onttrekking	100%	100%	100%

De opbrengsten uit de afvalstoffenheffing zijn € 94K hoger dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Er is voor € 82K aan gelden/vergoedingen ontvangen voor oud afval;
- Er is voor € 10K aan gelden ontvangen als vergoeding voor ophalen grofvuil.

Daarnaast zijn de uitgaven ruim € 30K hoger dan begroot. In boekjaar 2024 heeft een onttrekking uit de voorziening plaatsgevonden om de hogere lasten te kunnen dekken en zodat het dekkingspercentage in lijn is met de begroting.

Rioolheffing	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	1.366	1.366	1.316
Onttrekking voorziening	352	352	150
Uitgaven	1.252	1.264	1.057
Storting voorziening	-	-	-
Compensabele BTW	231	238	198
Toegerekende overhead	241	243	217
Dekkingspercentage Storting/Onttrekking	79%	78%	89%
Dekkingspercentage Storting/Onttrekking	100%	98%	100%

De opbrengsten uit de rioolheffing zijn € 50K lager dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Er is voor € 72K minder aanslagen rioolrecht niet-woningen opgelegd. Dit wordt gecompenseerd door een hogere aanslag rioolrecht woningen van € 26K. Het restverschil van € 4K wordt verklaard door de vernietigingen en oninbaarheid van opgelegde aanslagen.

Daarnaast zijn de uitgaven ruim € 207K lager dan begroot. In boekjaar 2024 heeft een onttrekking uit de voorziening plaatsgevonden om de hogere lasten te kunnen dekken en zodat het dekkingspercentage in lijn is met de begroting.

Lijkbezorgingsrechten	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	153	153	176
Onttrekking voorziening	-	-	-
Uitgaven	166	198	181
Storting voorziening	2	2	-
Toegerekende overhead	32	41	37
Dekkingspercentage Storting/Onttrekking	77%	64%	80%

Leges algemene dienstverlening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	266	267	366
Uitgaven	938	1.038	886
Toegerekende overhead	181	213	182
Dekkingspercentage	24%	21%	34%

Dienstverlening vallend onder de fysieke leef-/omgevingsvergunning	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	273	273	295
Uitgaven	702	702	558
Toegerekende overhead	135	144	115
Dekkingspercentage	33%	32%	44%

Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Opbrengsten	3	3	3
Uitgaven	7	7	6
Toegerekende overhead	1	1	1
Dekkingspercentage	38%	35%	42%

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk is voor een meerpersoonshuishouden berekend.

Hieronder treft u een tabel aan, waarmee u het verschil kunt zien met de daadwerkelijk gemiddelde woningwaarde 2023 en 2024, zodat u een goed vergelijking kunt maken op grond van de daadwerkelijke gemiddelde woningwaarde in de gemeente Landsmeer.

Woonlasten per huishouden		
Omschrijving	2023	2024
Gemiddelde woningwaarde	580.000	580.000
OZB eigenaren	534	582
Afvalstoffenheffing	485	512
Rioolheffing	246	260
Totaal	1.265	1.354

Kwijtscheldingsbeleid

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Dit is het geval als aan de voorwaarden voor kwijtschelding van de Invorderingswet is voldaan.

Kwijtschelding	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Gemeentelijke belastingen	56	56	58

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit).

Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over:

- Welke risico's lopen we?
- Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

Risico's

In deze paragraaf richten we ons vooral op de risico's met een financieel effect; hiervoor is immers een weerstandsvermogen nodig. Risico's die een 'bedreiging' vormen voor het realiseren van beleidsdoelen of projecten, zijn primair onderdeel van de programma's dan wel projecten. Verder geldt voor de beoordeling van de risico's in deze paragraaf dat het moet gaan om onzekere gebeurtenissen, waarvan het (financieel) effect niet of nauwelijks is in te schatten. En die niet op een andere manier, bijvoorbeeld door te verzekeren, te verleggen zijn of door andere beheersmaatregelen kunnen worden afgedekt. De hoogte van een uiteindelijk gekozen investering is geen risico in het kader van deze paragraaf. Het gaat immers niet om een onzekere gebeurtenis, maar om een besluit waarop het College en de Raad zelf invloed hebben. Eenmaal in uitvoering kan er wel sprake zijn van risico's in de vorm van onzekere gebeurtenissen tijdens de uitvoering. Het is dan zaak dat deze kenbaar zijn voordat het besluit wordt genomen om deze zoveel mogelijk uit te sluiten dan wel bewust te aanvaarden. In die gevallen dat een risico vrij zeker is en ook het financieel effect redelijk te kwantificeren is, schrijft het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voor dat hiervoor een voorziening moet worden getroffen. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij voorziene verliezen op grondexploitaties. Mocht dit bij de jaarlijkse actualisatie duidelijk worden, is dat meteen het moment om hiervoor een voorziening te treffen

Risicoprofiel

Er zijn meer methoden om een gekwantificeerd risicoprofiel op te stellen, uiteenlopend van meer wetenschappelijke methoden tot meer praktische modellen. Voor alle methoden geldt dat ze geen 100% garantie bieden op volledigheid, Covid-19 stond bijvoorbeeld in geen enkel risicoprofiel. Het gaat er vooral om risico's zo goed mogelijk te benoemen waar nog niet op één of andere manier in is voorzien. De eigenschap van een risico is echter dat men niet weet wat, wanneer of hoe het zich aandient. Voor deze paragraaf kiezen we, vanaf deze jaarrekening 2024, voor een wat meer pragmatische aanpak waarbij de tabel die tot het risicoprofiel leidt transparanter te volgen is. Vorige versies van het risicoprofiel waren gebaseerd op een meer wetenschappelijk model wat op basis van simulaties tot een risicoprofiel leidde.

Basis voor het risicoprofiel is een inventarisatie van risico's die tweemaal per jaar plaatsvindt (begroting en rekening). Deze hebben we zo goed mogelijk gekwantificeerd en voorzien van een risicoscore (kans x impact), op basis van de volgende tabellen.

Kans	
Gering (minder dan 1x per 4 jaar)	1
Gemiddeld (ongeveer 1x per 4 jaar)	3
Hoog (minimaal 1x per jaar)	5

Impact	
Gering, < 1% van de omzet (320K)	1
Gemiddeld, > 1% < 2,5% van de omzet (320K-800K)	3
Hoog, > 2,5% van de omzet (800K)	5

Risicoscore	
Score ≥ 10	Hoog risico, voor 100% profiel in het profiel
Score ≥ 5 en ≤ 10	Beperkt risico, voor 50% in het profiel
Score ≤ 5	Gering risico, opvangen binnen de reguliere bedrijfsvoering

De risicoscore houdt ook rekening met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen. Wanneer hiermee geen rekening wordt gehouden is de kans groot dat een behoorlijk deel van het vermogen (ofwel algemene reserve) onnodig geblokkeerd wordt.

Structureel of incidenteel

Van belang is onderscheid te maken tussen risico's met structurele en incidentele effecten, in het profiel is dit onderscheid ook aangebracht. Risico's met structurele effecten hangen meestal samen met de bedrijfsvoering zoals rente of hogere kosten vanwege een hoger aantal bijstandontvangers. Wanneer dit soort risico's zich voordoen dienen ook structurele maatregelen genomen te worden door ze mee te nemen in het financieel meerjarig perspectief. Het kan zijn dat het perspectief hiervoor op korte termijn geen ruimte biedt en dat moet worden omgebogen binnen de begroting, dat kost tijd. Om die reden wordt het risicopercentage, waarmee in het profiel wordt gerekend, met een factor 3 vermenigvuldigd. Daarmee biedt het weerstandsvermogen vervolgens de mogelijkheid om die tijd te overbruggen. Wanneer zich een incidenteel risico voordoet dient deze in principe ineens ten laste van de weerstandscapaciteit gebracht te worden, wanneer deze niet kan worden opgevangen in het rekeningresultaat.

Risicoprofiel

Onderwerp	Risico/oorzaak	Beheersmaatregel	Maximaal bedrag	K	I	Score	% *	Profiel in €
Risico's met een mogelijk structureel financieel effect								
WMO en Jeugd	Toenemende hulpvraag tov vastgesteld budget terwijl het open einderegeling betreft	Binnen kaders zo passend mogelijk zorg toewijzen	500.000	3	3	9	150%	750.000
Participatiewet	Toename aantal bijstandsgerechtigden waarbij landelijk te verdelen budget ontoereikend is	Voorkomen van instroom en snelle begeleiding naar werk	250.000	3	1	3	0%	0
Risico's met in principe een incidenteel financieel effect								
Informatieveiligheid	Bij een eventuele hack is een grote inspanning nodig voor herstel	Continue monitoring van onze IT-infrastructuur	1.000.000	1	5	5	50%	500.000
Loonkosten	Vanwege de krappe arbeidsmarkt blijven we van inhuur afhankelijk die niet altijd wordt afgedekt door vacatureruimte	Prioriteren in doelen	200.000	3	1	3	0%	0
Grondexploitatie	Om planologische redenen uitblijven van ruimtelijke ontwikkelingen (afboeken voorbereidingskosten)	Gedegen besluitvorming	200.000	3	1	3	0%	0
Jeugdzorg	Bijzonder complexe casus met hoge zorgkosten	Via preventie maar soms ook geen beheersmaatregel mogelijk	500.000	3	3	9	50%	250.000
Calamiteiten openbare ruimte	Schade door achterstallig onderhoud, storm, bodemsanering	Beheerplannen op orde	500.000	3	3	9	50%	250.000
Zorgleveranciers	Faillissement van een cruciale zorgleverancier	Geen maatregel om faillissement af te wenden	500.000	1	3	3	0%	0
								1.750.000

* wanneer zich een risico met een structureel financieel effect is het van belang daar in de begroting zo snel mogelijk op te anticiperen. Hier moet dan wel structureel ruimte voor zijn en wanneer dat niet het geval is in de tussentijd een beroep op het weerstandsvermogen worden gedaan, om die reden wordt het risico in het profiel voor 3 jaar meegenomen.

Weerstandscapaciteit + ratio

Beschikbare weerstandscapaciteit

Ook bij de weerstandscapaciteit kunnen we het onderscheid tussen structureel en incidenteel maken.

Structureel

In theorie wordt deze gevormd door een combinatie van ombuigingen, bezuinigingen en inkomstenverhogingen. Ombuigen en bezuinigen is een lastig proces en vraagt om veel flexibiliteit van de begroting. Dat laatste blijkt echter bijzonder lastig. Aan alle uitgaven liggen immers bewust gekozen beleid of wettelijke regels ten grondslag die we moeten uitvoeren, en waarvan een steeds groter deel een open-einde-karakter heeft. Dat laatste zien we de afgelopen jaren bij vrijwel alle gemeenten als het gaat om de Wmo en Jeugdzorg. Maar ook als het lukt om andere beleidsmatige keuzes te maken, zijn de (positieve) financiële effecten hiervan niet direct in te boeken. Vaak is er namelijk al sprake van meerjarige financiële ‘verplichtingen’ in de vorm van kapitaallasten of subsidies die, wettelijk voorschift, niet van het ene op het andere moment mogen worden afgebouwd. In deze gevallen biedt de incidentele weerstandscapaciteit (algemene reserve) dus wel tijdelijk uitkomst om dit proces weloverwogen uit te voeren. Veel van onze inkomsten (waar ook dienstverlening tegenover staat) zijn al gemaximeerd, omdat een kostendekking van 100% wordt gehanteerd of nagestreefd, zoals riool- en afvalstoffenheffing en leges voor vergunningen. Voor een inkomstenverhoging blijven dan feitelijk de algemene belastingen over, zoals de toeristenbelasting en de OZB. Deze belastingen zijn immers vrij besteedbaar. Voor de hoogte van (de tarieven voor) de toeristenbelasting geldt geen maximum. Het zijn belastingen die door verblijfsaanbieders in de gemeenten aan hun gasten worden doorberekend en aan de gemeente worden afgedragen. Bij een eventuele verhoging is het vooral van belang om te beoordelen of dit een (te) negatief effect heeft op de concurrentiepositie van de verblijfsaanbieders. Ten aanzien van de hoogte van de OZB gelden ook geen (wettelijke) maximumtarieven, de hoogte daarvan is altijd een politieke keuze. Voor deze paragraaf hanteren we daarvoor als norm het zogenaamde toelatingskaartje voor artikel 12. Op basis daarvan bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit € 1,4 miljoen.

Incidenteel

Feitelijk vormt de algemene reserve, naast de bestedingsfunctie die deze reserve heeft, onze incidentele weerstandscapaciteit. Zolang er geen harde verplichtingen zijn aangegaan ten aanzien van bestemmingsreserves, kan de bestemming van die reserves in theorie worden heroverwogen en kan worden besloten deze toe te voegen aan de algemene reserve. Ditzelfde geldt voor eventuele stille reserves, bijvoorbeeld de verkoop van vastgoed.

Weerstandratio

Hoewel de onbenutte belastingcapaciteit € 1,4 miljoen bedraagt is deze pas beschikbaar na een forse OZB-verhoging. Hetzelfde geldt voor eventuele stille reserves. Om die reden hanteren we voor deze paragraaf alleen de algemene reserve in combinatie met het laatste rekeningresultaat als weerstandscapaciteit. Door deze af te zetten tegen het risicoprofiel verkrijgen we de weerstandratio, deze ziet er als volgt uit.

Weerstandratio	
Algemene reserve	4.208.000
Rekeningresultaat 2024	-697.000
Weerstandscapaciteit	3.511.000
Risicoprofiel	1.750.000
Weerstandratio	2,0

De weerstandratio is lager dan de meest recent gepresenteerde ratio in de begroting 2025. Dat komt enerzijds door een andere bepaling van het risicoprofiel (hoger) en anderzijds door een andere berekening van de weerstandscapaciteit (lager). Naar hun aard zijn de risico's echter niet toegenomen en is de weerstandratio ruim voldoende. Bovendien is de beoogde verkoopopbrengst van het Resort nog geen onderdeel van het weerstandsvermogen, wanneer deze wordt gerealiseerd neemt de ratio toe.

Weerstandsnorm		
Waarderings-cijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Kengetallen

Bedragen * € 1.000

Kengetallen	Rekening	Begroting	Rekening
	2023	2024	2024
Netto schuldquote	64%	67%	64%
Netto schuldquote voor verstrekte leningen	64%	66%	64%
Solvabiliteit	15%	11%	15%
Structurele exploitatieruimte	4%	0%	0,1%
Grondexploitatie	3%	3%	3%
Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)	134%	130%	145%

Kengetallen geven vooral in onderlinge samenhang waardevolle informatie. Het is belangrijk om te kijken naar ontwikkelingen en trends over een langere periode, evenals naar het onderliggende risicoprofiel. Op basis van de cijfers uit het Jaarverslag 2024 kunnen we concluderen dat de gemeente Landsmeer in 2024 voldoet aan de gestelde normen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), met uitzondering van de solvabiliteitsratio. De kengetallen netto schuldquote, solvabiliteit, structurele exploitatieruimte en grondexploitatie zijn ten opzichte van 2023 gelijk gebleven. de belastingcapaciteit is ten opzichte van 2023 gestegen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) te delen door het begrotingstotaal. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. In de VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën wordt een schuld lager dan 100% van het begrotingstotaal als voldoende bestempeld en een schuld hoger dan 130% van het begrotingstotaal als onvoldoende. De netto schuldquote van de gemeente Landsmeer voor 2024 is met 64% volgens de VNG-norm voldoende.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De solvabiliteitsratio is een maatstaf voor kredietwaardigheid. De VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën bestempelt een solvabiliteitsratio hoger dan 30% als voldoende en lager dan 20% als onvoldoende. Met een ratio van 15% scoort de gemeente Landsmeer een onvoldoende op basis van de VNG-norm.

Structurele exploitatieruimte

Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten. Een negatief percentage betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Grondexploitatie

Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) en Bouwgronden in exploitatie (BIE) in verhouding tot de totale gemeentelijke baten. Er is geen VNG-norm voor de hoogte van deze ratio. In de regel geldt: hoe lager de ratio des te minder investeringen in grondexploitaties er hoeven te worden terugverdiend en daarmee hoe lager het financiële risico voor de gemeente.

Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)

De belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de hoogte van de gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden voor OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Deze indicator geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten. Ze kan zo vergeleken worden met eerdere jaren en andere gemeenten. De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden (met eigen woning) in Landsmeer zijn met € 100 gestegen van € 1.340 in 2023 naar € 1.440 in 2024 (Bron : COELO). De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden (met een eigen woning) in Nederland zijn in 2024 ten opzichte van 2023 gestegen met € 50 van € 944 naar € 994 (Bron : COELO). Dit betekent dat we in 2024 circa 45% boven het landelijk gemiddelde zaten qua lastendruk, terwijl we op grond van deze cijfers in 2023 circa 42% boven het landelijk gemiddelde zaten.

(N.B. : Dit kengetal (belastingcapaciteit) is dus niet te verwarren met de onbenutte belastingcapaciteit OZB, deze laatste geeft aan hoeveel een gemeente zijn inkomsten nog kan verhogen.)

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft het onderhoudsniveau van onze kapitaalgoederen en de financiële gevolgen van het gevoerde beheerniveau. Dit volgens artikel 9 en 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Ook geven we aan of er sprake van achterstallig onderhoud is. Kapitaalgoederen vormen het gezicht van de gemeente. Het zijn goederen die regelmatig onderhoud nodig hebben. Met onderhoud bedoelen we: uitvoeren van preventieve of correctieve maatregelen om een object binnen de levensduur in goede staat te houden of te brengen. Die goede staat is een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau. Bij de onderhoudskosten onderscheiden we:

- Klein onderhoud (ook wel dagelijks onderhoud genoemd);
- Groot onderhoud.

Bij klein onderhoud gaat het om nodige periodieke kosten om het object in goede staat te houden binnen een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau. Voorbeelden zijn reinigen van rioolstelsels en periodiek onderhoud aan elektrische installaties. Kosten van groot onderhoud ontstaan na een langere gebruiksperiode van een object. Ze zijn vaak ingrijpend en gaan om een groot of belangrijk deel van het object.

Ten behoeve van het onderhoud en vervanging van de verschillende soorten kapitaalgoederen gelden onderstaande beleidsnota's:

Beleidsnota / beheersplan	Periode	Vastgesteld door de raad	Actualisatie
Riolering	Gemeentelijk riool en waterzorgprogramma 2025-2028	3-10-24	2028
Water, oevers & beschoeiingen	Waterplan 2016-2026	21-12-16	2026
	Beheerplan oevers 2008-2018	30-09-08	2025
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2020-2028	18-06-20	2028
Groen	Beleidsplan Groenbeheer Landsmeer 2021-2031	25-11-21	2031
Kunstwerken	Beheerplan bruggen 2014-2018	19-03-15	2025
Gebouwen	Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2022-2025	17-02-22	2025
Spelen	Beleidsplan spelen 2017-2022	20-04-17	2025
Wegen	Wegenbeheerplan gemeente Landsmeer 2025-2029	27-03-25	2029

De gemeente Landsmeer beschikt over beheerprogramma's voor het onderhoud van riolering, wegen, openbare verlichting, speelplaatsen, bomen, gemeentelijke gebouwen, kunstwerken, water, beschoeiingen en groen. Gegevensbestanden worden doorlopend bijgewerkt met de laatste revisies, inspectiegegevens, beoordelingen en maatregelen om tot goede planningen te komen. De ramingen voor het onderhoud in de begroting zijn verschillen op sommige posten aan de bedragen van de

desbetreffende jaarschijf van de onderhoudsplannen. Daar waar meer is uitgegeven op bepaalde posten is aan de andere kant minder uitgegeven bij bepaalde posten, zodat we binnen de marges van de onderhoudsplanning zijn gebleven.

Jaarlijks wordt er op basis van de vastgestelde Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen (het MJOP 2022-2025) een bedrag gedoteerd en dient de voorziening de schommelingen in de verschillende jaarschijven op te vangen. Gebouwenbeheer houdt dit nauwlettend in de gaten en maakt de overwegingen voor het onderhoud op basis van dit MJOP 2022-2025. Daar waar, door onvoorziene omstandigheden, meer moet worden uitgegeven wordt getracht om dit elders te besparen. Hierbij wordt vanuit kennis en expertise een keuze gemaakt in het uit te voeren onderhoud om zo er voor te zorgen, zonder in te boeten op noodzakelijk onderhoud, binnen de (financiële) kaders te blijven.

Richting het einde van 2025 komen we met een nieuw MJOP voor 2025-2028. De gevolgen van de keuzes welke in het verleden zijn gemaakt over het niveau van onderhoud van de gemeentelijke objecten, maar ook de slag die wellicht geslagen moet worden op het gebied van verduurzaming, zullen met een prijskaartje komen. De vraag is of dat binnen de bestaande voorziening kan worden opgevangen.

Wegen

Het in 2020 op initiatief van het hoogheemraadschap opgestarte project om de wegen buiten de bebouwde kom over te dragen naar de gemeente Landsmeer is afgerond. Vanwege de mogelijk grote procentuele uitbreiding van het areaal is dit een langdurig traject geweest waarbij alle risico's vooraf in kaart zijn gebracht. De uiteindelijke overdracht is op basis van een uitgewerkte businesscase gerealiseerd per 1 maart 2025.

Begin 2025 is het nieuwe beheerplan voor alle wegen vastgesteld. In dit nieuwe beheerplan is dus ook het areaal opgenomen dat in 2025 is overgenomen van het HHNK opgenomen.

De kunstwerken worden conform het beheerplan kunstwerken onderhouden en beheerd. Alhoewel de looptijd van het beleidsplan inmiddels verstreken is, biedt het voldoende basis voor het uit te voeren onderhoud. De bruggen zijn inmiddels geïnspecteerd en op basis van deze inspecties wordt het nieuwe beheerplan opgesteld.

Voor de openbare verlichting is het in 2020 vastgestelde beleidsplan Openbare verlichting het kader. Belangrijk onderdeel uit dit plan is het verleden. Momenteel wordt verleden samen met een herinrichtingsproject opgepakt. In de nog niet verleden verlichting is een toename te zien van het aantal storingen. Door het verleden is de verwachting dat het aantal storingen weer zal afnemen.

Riolering

Eind 2024 is het “Gemeentelijk riool en waterzorgprogramma 2025-2028” voor een beleidsperiode van 4 jaar vastgesteld. In dit plan is beschreven wat rioolbeheer in de toekomst gaat betekenen voor Landsmeer en welke kosten te verwachten zijn bij de ambities die in het plan zijn vastgesteld. Extra aandacht is er ten opzichte van het oude GRP voor water. Het onderhoud en het doen van nieuwe investeringen evenals renovatie- en vervangingsinvesteringen zullen jaarlijks conform de kaders van het GRWP plaatsvinden. In het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP) worden bedragen opgenomen om het GRWP uit te voeren.

Samen met de regio Zaanstreek is een regionale uitvoeringsagenda klimaat adaptie Zaanstreek Waterland opgesteld. Deze is samen met de lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie voor de gemeente Landsmeer in april 2021 door de raad vastgesteld. Maatregelen uit de uitvoeringsagenda zijn meegenomen bij de herinrichting van Havenzathe door het benutten van o.a. groen en verharding voor waterberging en het toepassen van drainagetransport-riolering.

Ook is het convenant Intentieovereenkomst Klimaatbestendige Nieuwbouw in MRA en Noord-Holland in 2021 opgesteld en begin 2022 door Landsmeer ondertekend. Dat betekent dat voor alle plannen voor nieuwbouwwoningen een klimaatbestendige inrichting wordt meegenomen als criterium. En dat deze woningen en hun omgeving zijn aangepast aan de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte of wateroverlast, natuurinclusiviteit en biodiversiteit.

Water

In december 2016 heeft de raad een nieuw Waterplan Landsmeer vastgesteld dat is opgesteld i.s.m. het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier (HHNK). Dit plan is vastgesteld voor een uitvoeringsperiode van 10 jaar (tot en met 2026). Tevens wordt uitgegaan van het oeverbeheerplan 2008-2018.

De gemeente moet depotcapaciteit voor bagger beschikbaar stellen of tot nieuwe afspraken komen met het hoogheemraadschap en de provincie Noord-Holland voor de afzet van gemeentelijke bagger. In 2024 is gezocht naar een geschikte locatie. Inmiddels is er een beoogde locatie. Deze locatie wordt in 2025 verder op haalbaarheid onderzocht.

Op 28 april 2014 is een intentieovereenkomst getekend tussen de gemeente en HHNK voor overname van het beheer van het stedelijke oppervlaktewater (OOSW) door HHNK. Omdat deze overeenkomst is verlopen, is 1 februari 2024 opnieuw een intentieovereenkomst ondertekend. In kader van overdracht wegen zijn de bermsloten vanuit het HHNK overgedragen aan de gemeente. Het project OOSW is losgekoppeld van de overdracht van wegen buiten de bebouwde kom van het HHNK naar de gemeente. In 2024 is de voorbereiding van de overdracht van het beheer van het stedelijk-oppervlaktewater afgerond en in 2025 zal dit worden overgedragen.

Groen

In 2021 is het nieuwe Beleidsplan groenbeheer vastgesteld. Dit plan biedt een toekomstvisie op het openbaar groen van Landsmeer maar stelt ook kaders voor het huidige onderhoud van het groenareaal.

Onderhoud en beheer van het groen is vastgelegd in dit groenbeleidsplan. Onderhoud en inspecties van bijvoorbeeld onze bomen worden planmatig uitgevoerd.

Met betrekking tot een planmatige aanpak van onderhoud en financiële planning van de speelvoorzieningen heeft de gemeente in april 2017 een speelruimte beleidsplan en het uitvoeringsplan vastgesteld. Het beleidsplan geeft invulling aan de visie op spelen en de verdeling van (formele) speelruimte over de gemeente. Het uitvoeringsplan geeft invulling aan het beheer en onderhoud van de speelruimte en de bijbehorende kosten. De vervanging van speeltoestellen loopt waar het kan wel samen met herinrichtingsprojecten.

Gebouwen

Het MJOP heeft betrekking op het bouwkundige binnen- en buitenonderhoud, het terreinonderhoud en het onderhoud van de gebouw gebonden installaties. Ten behoeve van de planning van het onderhoud wordt een onderscheid gemaakt naar verschillende intensiteiten die elk een eigen frequentie hebben. Daarbij is een bundeling gemaakt van activiteiten die bij elkaar horen om te voorkomen dat er een veelheid van kleine, afzonderlijke activiteiten moet worden uitgevoerd. Beheer en onderhoud worden bij de gemeentelijke objecten uitgevoerd volgens de onderhoudsplanning van het MJOP.

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen heeft de gemeente Landsmeer een Meer Jaren Onderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Het MJOP is op 17 februari 2022 voor 4 jaar door de raad vastgesteld. Voor de periode 2022-2025 zijn de werkzaamheden bepaald, mede in relatie tot het actuele gebruik en eventuele toekomstige ontwikkelingen.

Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt.

Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het (garanderen van) verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Het beleid van de gemeente Landsmeer voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut. Het treasurystatuut is in 2019 geactualiseerd. Het statuut is het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste punten, naast de voorschriften afkomstig uit de wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden), zijn:

- Gelden worden alleen uitgezet bij banken met ten minste een zogenoemde A-rating
- Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij ten minste drie financiële instellingen, waaronder de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Algemene ontwikkelingen: rentebeleid

De jaren tot 2022 waren een periode waarin de rente ongekend laag was. De centrale banken hielden de beleidsrente laag. Sinds 2022 is de rente weer gestegen tot 2024. In 2024 was er sprake van een schommeling waarbij er sprake was van een stijging en vervolgens een daling van de hypotheekrente door de ECB, met een piek in de zomer en een daling van de spaar- en hypotheekrentes in het laatste deel van het jaar. De verwachting is dat de spaarrente in 2025 verder daalt, als gevolg van de renteverlagingen van de ECB.

Risicobeheer, de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke kortlopende middelen (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van het begrotingstotaal dat gedurende enig jaar met kortlopende middelen mag worden gefinancierd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op geldleningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen afkomstig uit de wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijke) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Het niveau van de korte termijn leningen, de kasgeldlimiet is gelimiteerd op 8,5% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

De maximale toegestane kortlopende schuld was € 2.451k conform de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). In onderstaande tabel wordt de voor 2024 geldende kasgeldlimiet afgezet tegen de ontwikkeling van de netto vlottende schuld. De actuele kortlopende schulden zijn gedurende boekjaar 2024 binnen de norm gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)		1e kw 2024	2e kw 2024	3e kw 2024	4e kw 2024
	Omvang begroting per 1 januari	31.766	31.766	31.766	31.766
1.	Toegestane kasgeldlimiet				
	In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	In bedragen	2.700	2.700	2.700	2.700
2.	Omvang vlottende schuld				
	Schuld in rekening courant	6	214	98	-619
	Totaal vlottende schuld	6	214	98	-619
3.	Vlottende middelen				
	Omvang liquide middelen				
	Tegoeden in rekening-courant	2	2	2	2
	Totaal liquide middelen	2	2	2	2
	Toets kasgeldlimiet				
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.700	2.700	2.700	2.700
4.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	9	217	100	-617
	Ruimte (+)	2.709	2.917	2.800	2.083
	Opgenomen kasgeld	0	0	0	0
	Over (-)/onderschrijding (+) limiet	2.709	2.917	2.800	2.083

Renterisiconorm

In de volgende tabel wordt de rente-risiconorm afgezet tegen de feitelijke situatie. Hieruit blijkt dat de gemeente binnen de norm is gebleven.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
1.	Renteherzieningen	0	0	0
2.	Aflossingen	3.283	3.200	2.500
3.	Renterisico (1+2)	3.283	3.200	2.500
4.	Renterisiconorm	6.188	6.353	7.207
5a	Ruimte onder risiconorm (als 4 > 3)	2.905	3.153	4.707
5b	Overschrijding renterisiconorm (als 3>4)	0	0	0
	<u>Berekening Renterisiconorm</u>			
	Begrotingstotaal	30.866	31.766	36.034
	Percentage	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	6.173	6.353	7.207

Geldleningen

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen geldleningen. Per jaar wordt gekeken welke geldleningen in aanmerking komen voor vervroegde aflossing en aan de hand van de dan geldende kapitaalmarktrente wordt een beslissing genomen.

Mutaties in leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	Bedrag	Gem. Rente
Stand per 1 januari 2024	21.800	0,76%
-Nieuwe leningen	0	
-Reguliere aflossingen	-2.500	
-Vervroegde aflossingen	0	
-Renteaanpassingen (oud %)	N.v.t.	
-Renteaanpassingen (nieuw %)	N.v.t.	
Stand per 31 december 2024	19.300	

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen.

Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, dan zal er aanvullende financiering benodigd zijn.

Saldo financiering (bedragen x € 1.000)	stand	stand
	01-01-24	31-12-24
Bestemmingsreserve en resultaat	3.763	1.119
Voorzieningen	3.691	3.555
Opgenomen geldleningen	21.800	19.300
A. Totaal financieringsmiddelen	29.254	23.974
B. Vaste activa	26.208	28.240
Saldo financiering (A-B)	3.046	-4.266
C. Geïnvesteed in Grondexploitatie	962	1.011
Saldo financiering inclusief grondexploitatie	2.084	-5.277

Renteomslag

Het hierna volgend renteschema geeft inzicht in de rentelasten, rente baten en het renteresultaat, alsmede de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitatie en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte (artikel 13 BBV).

Renteomslag 2024		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 324.337
b.	De externe rentebaten	€ -28.906
	Saldo rentelasten en rentebaten	€ 295.431
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	€ 0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0
c3.	De rentebaait van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken	€ 0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 0
d1.	Rente over eigen vermogen	€ 0
d2.	Rente over voorzieningen	€ 0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 529.524
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 234.093

Bedrijfsvoering

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering bevat die onderdelen van die organisatie die een algemeen karakter hebben en daarnaast randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de programma's. Bij de begroting nemen we in deze paragraaf de beleidsvoornemens op en bij de jaarrekening geven we hiervan de ontwikkeling in het afgelopen jaar weer. Bij de begroting 2024 was nog niet voorzien in een Openbaarheidsparagraaf, deze hebben we wel in deze jaarrekening opgenomen. Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat hiervoor geen bijzonder voornemen in de begroting staat, deze is alleen van toepassing bij het opstellen van de jaarrekening.

De paragraaf Bedrijfsvoering bevat de volgende onderdelen:

- ICT
- Informatiebeveiliging en privacy
- Personeel
- Betaaltermijn
- Openbaarheidsparagraaf
- Rechtmatigheidsverantwoording

ICT

De invloed van Informatie- en communicatietechnologie (ICT) op de samenleving en de producten/diensten van onze gemeente blijft toenemen.

Nadat we in 2023 de inventarisatie van het Configuratiemanagement (inzicht in hard- en software en onderlinge verbindingen) hadden afgerond, hebben we in 2024 in het verlengde hiervan de gehele ICT-architectuur in beeld gebracht. Doordat we een deel nog zelf in beheer hebben en een deel van het beheer is uitbesteed aan KPN is dit niet altijd eenvoudig. Het is vooral van belang uit een oogpunt van bedrijfscontinuïteit als ook digitale weerbaarheid. De grotere aandacht en investering in informatiebeveiliging en privacy is hierbij een belangrijke en dankbare aanjager. Dit heeft ook geleid tot een aanvullende contract met een externe partij die ons netwerk 24/7 monitort in het kader van cybersecurity.

Daarnaast hebben we ons zaakstelsel verder doorontwikkeld, oude vaste werkplekken vervangen en het proces gestart om de zogenaamde makelaarssuite te vervangen die na 2025 niet meer technisch ondersteund wordt. Deze is cruciaal in het berichtenverkeer tussen de verschillende softwareapplicaties die we in gebruik hebben. Daar waar zich de mogelijkheid voordoet passen we onze strategie toe door zoveel mogelijk applicaties naar de cloud te verplaatsen (de betreffende leverancier is dan ook verantwoordelijk voor het technisch beheer en de beschikbaarheid). Hierdoor neemt het contractvolume van KPN (onze belangrijkste beheerpartner af) wat maakt dat we komende jaren het beheer moeten heroverwegen. In dat kader hebben we ook voorbereidingen getroffen om te migreren naar de zogenaamde moderne werkplek, wat inhoudt dat we meer gebruik willen maken van de functionaliteiten van Microsoft365 onder meer als vervanging van de algemene netwerkschijven waar nu veel (door de jaren heen) ongestructureerde informatie is opgeslagen.

Informatiebeveiliging en privacy

Informatiebeveiliging en privacy

De gemeente Landsmeer hecht veel waarde aan informatiebeveiliging en privacy en is verplicht te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg).

Met de nieuwe Europese Netwerk- en Informatieveiligheid Richtlijn (NIS2), die vanaf augustus 2025 van kracht wordt, moeten gemeenten, als “essentiële entiteiten”, voldoen aan strengere cybersecuritymaatregelen en ondergaan zij strikter toezicht. De gemeente Landsmeer is zich hiervan bewust en heeft al verschillende stappen gezet om zich hierop voor te bereiden.

Sinds eind 2024 volgt de gemeente de vernieuwde Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2.0 (BIO 2.0) als normenkader voor informatiebeveiliging. Om te voldoen aan de BIO2.0 en de NIS2-eisen heeft de gemeente een actieplan opgesteld.

Naast de cybersecuritymaatregelen, heeft de gemeente ook aandacht voor de naleving van de AVG. Hierbij werkt de gemeente met een risico gebaseerde aanpak, die is vastgelegd in het AVG-Borgingskader. Dit stelt de gemeente in staat om verbeteringen te identificeren, prioriteit te geven aan de benodigde maatregelen en de voortgang te monitoren.

Resultaten informatiebeveiliging en privacy 2024

In 2024 heeft de gemeente Landsmeer belangrijke stappen gezet op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. De focus lag vooral op het vergroten van de bewustwording door het invoeren van verplichte trainingen voor alle medewerkers.

Wat betreft de organisatie van verantwoordelijkheden, was de functie van CISO en PO oorspronkelijk gecombineerd. Deze rollen zijn inmiddels gescheiden, wat heeft geleid tot een aanzienlijke inhaalslag op het gebied van privacy. De scheiding van deze functies zorgt ervoor dat beide vakgebieden continu kunnen verbeteren en goed geborgd blijven binnen de gemeente.

Om de technische kant van informatiebeveiliging verder te versterken, maakt de gemeente gebruik van een SIEM (Security Information and Event Management) systeem en een SOC (Security Operations Center). Het SIEM systeem verzamelt en analyseert gegevens van de gemeentelijke systemen om verdachte activiteiten vroegtijdig te detecteren. Het SOC fungeert als centraal punt voor de monitoring en het beheer van deze beveiligingssystemen, zodat de gemeente proactief kan reageren op potentiële dreigingen en incidenten.

Op het gebied van privacy is het register van verwerkingen voor zowel de AVG als de Wpg geactualiseerd. Dit zorgt ervoor dat de gemeente volledig inzicht heeft in de gegevensverwerkingen en voldoet aan de vereisten van de privacywetgeving. Uit de interne AVG- en Wpg-audits kwamen een aantal verbeterpunten naar voren die in de komende periode worden geïmplementeerd.

In 2024 heeft de gemeente het ENSIA-traject succesvol doorlopen met de indiening van de vragenlijst en de uitvoering van de DigiD- en Suwinet-audit. Bij de audit werden geen tekortkomingen geconstateerd.

Personeel

Ontwikkeling Organisatie

Het bleek ook in 2024 weer een uitdaging om de personele bezetting voor de gemeente Landsmeer structureel op orde te krijgen. In onderstaande tabel hebben we de kengetallen over de personeelsbezetting opgenomen.

Omvang formatie (fte)	98,3*
Omvang bezetting (fte)	88,3
Aantal medewerkers	97
% mannen	39%
% vrouwen	61%
Gemiddelde leeftijd	48,4
% groep < 35 jaar	16%
% groep 35-54 jaar	45%
% groep > 55 jaar	39%
Instroom	9
Uitstroom	16
Gemiddeld ziekteverzuimpercentage	7,9
Verzuimduur kort	0,8
Verzuimduur middellang	0,9
Verzuimduur lang	6,2**

* dit is inclusief griffie en de uitbreiding zoals gepresenteerd bij het realisatievermogen

**dit betreft vooral verzuim met een medische oorzaak waarbij dat, door de geringe organisatieomvang, relatief zwaar op het gemiddelde cijfer drukt

In 2024 was de in- en uitstroom overigens lager dan in 2023. Voor de werving hebben we, net als in 2023, een beroep op een recruiter gedaan. De bezetting van onze HR-functie is in 2024 weer op orde gekomen zodat we dit in 2025 weer zelf oppakken.

In 2024 is aan de raad het realisatievermogen van de organisatie gepresenteerd. Dit bevatte een beschouwing op de noodzaak voor een formatieuitbreiding voor de minimaal wettelijke taken en een deel voor aanvullende ambities. Gezien de financiële situatie is in de begroting van 2025 alleen rekening gehouden met 4 fte extra voor de minimaal wettelijke taken. Op papier hebben we

daarmee voldoende formatie om alle taken uit te voeren, in de praktijk gaat het echter ook om de feitelijke bezetting van die formatie.

In de meeste gevallen zijn de vacatures ingevuld met vast eigen personeel die nog wel de nodige ervaring binnen gemeenteland moeten opdoen, net als personeel dat de afgelopen jaren in dienst is gekomen. Wij laten zien dat het werken voor een kleine gemeente uitdagend en afwisselend is, onder andere door het brede scala aan werkzaamheden en het directe contact met het bestuur. Uiteraard zullen we ook bij dit vraagstuk de verbinding zoeken met onze buurgemeenten, mocht het in een uiterst geval niet lukken om vacatures ingevuld te krijgen.

De grootste zorg voor vaste invulling doet zich momenteel voor de bij de financiële adviesfunctie, functies voor Informatiebeveiliging en privacy en de functies op het gebied van ruimtelijke ordening (onder meer projectleiders). Met externe ondersteuning kunnen we invulling aan die taken geven maar wel tegen hogere kosten.

Voor wat betreft de doorontwikkeling van de organisatie in brede zin hebben we in 2024 onder meer:

- doorgewerkt aan de implementatie van HR-21 (de nieuwe gemeentelijke functiebeschrijvings- en waarderingssystematiek);
- hybride werken verder vorm gegeven, gedeeltelijk thuis en gedeeltelijk op kantoor is uitgangspunt (maximaal 50% thuis) waarbij die verdeling per functie maatwerk is;
- opleidings- en ontwikkelplan voor onze medewerkers opgesteld en een begeleidingsplan voor nieuwe medewerkers;
- een begin gemaakt een strategische personeelsplanning waarmee we beter de toekomst van het personeel en de behoefte aan personeel in kaart kunnen brengen en daarmee kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelinge.
- een Risicoinventarisatie & evaluatie (RI&E) uitgevoerd en de aanbevelingen en verplichtingen daaruit geïmplementeerd (agressie-trainingen, BHV opleidingen, omgaan met werkdruk, en aanverwante cursussen/opleidingen of workshops);
- de jaarlijkse week van de vitaliteit georganiseerd;
- een uiterst succesvolle personeelsdag georganiseerd.

Personeelslasten

Onderstaande tabel toont het verloop van de personeelslasten voor onze organisatie.

Budget inhuur en vast personeel	Kosten vast personeel	Kosten inhuur	Saldo
€ 8,78 miljoen	€ 7,11 miljoen	€ 1,82 miljoen	-€ 0,15 miljoen

Hiervoor gaven we al aan welke functies momenteel lastig in te vullen zijn, daar is het grootste deel van de inhuurkosten aan besteed. We hebben een beperkt inhuurbudget maar in combinatie met het budget dat vrijvalt vanwege vacatures was dit in 2024 nagenoeg voldoende om dit af te dekken, per saldo is sprake van een overschrijding van 1,7%.

Betaaltermijn

Landsmeer streeft naar een score van 90% als het gaat om tijdige betalingen en richt zich op een gemiddelde betaaltermijn van <30 dagen. Door de jaren heen zetten we kleine stappen en zien we het percentage van betalingen binnen 30 dagen stijgen en is de gemiddelde betaaltermijn 27 dagen. Vooral dit laatste betekent dat de gemeente gemiddeld netjes binnen de 30 dagen betaald.

	2023	2024
Percentage betalingen binnen 30 dagen	80,8%	80,9%
Percentage betalingen >30 dagen	19,2%	19,1%
Gemiddelde betaaltermijn in dagen	28	27

Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf is een verplichting vanuit de Wet open overheid (hierna: Woo) artikel 3.5. Hierin wordt toegelicht hoe de gemeente voldoet of gaat voldoen aan de verplichting tot passieve en actieve openbaarmaking van informatie en hoe zij haar informatiehuishouding structureel verbetert.

De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2024 op de thema's:

- basis informatiehuishouding op orde;
- actieve openbaarmaking;
- passieve openbaarmaking.

De onderstaande toelichting is dan ook gerelateerd aan die thema's waarbij deze in de praktijk sterk met elkaar verweven zijn.

Informatiehuishouding op orde

Voor de verbetering van de informatiehuishouding zijn in 2024 de volgende activiteiten gerealiseerd:

- **Overbrenging fysieke archieven**
Het archief van de periode 1991 tot en met 2000 is overgebracht naar het Waterlands Archief (WA) in Purmerend. Bij dit archief horen ook de bouwdoSSIers. Deze zullen worden gedigitaliseerd en worden toegevoegd aan de collectie, die toegankelijk is via de website van het WA. De bouwdoSSIers zijn dan ook toegankelijk voor de burgers en bedrijven.
- **Optimaliseren inrichting informatiesystemen**
De inrichting van de informatiesystemen die Landsmeer gebruikt voor de dienstverlening is verder verbeterd. Het doel hiervan is informatie beter geordend, vindbaar en bruikbaar te krijgen en te houden. Dit is niet alleen belangrijk voor de dienstverlening, maar ook voor tijdige overbrenging en vernietiging volgens archiefwettelijke eisen en voor de Woo
- **Migratie oude data naar nieuw zaakstelsel**
Informatie uit het oude zaakstelsel is gemigreerd naar het nieuwe stelsel. Hierdoor kan de dienstverlening continueren, voorkomen we dubbelingen en kunnen documenten tijdig worden vernietigd of overgebracht.
- **Start met het opstellen van de bewaarstrategie**
Landsmeer is gestart met het schrijven van een bewaarstrategie. In dit beleidsplan wordt beschreven hoe de gemeente ervoor zorgt dat informatie duurzaam toegankelijk blijft. Dit is belangrijk voor de dienstverlening en het goed kunnen beheren van informatie.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die vanuit de overheid worden ondernomen om informatie uit eigen beweging openbaar te maken voor de samenleving en politiek. In 2024 zijn de eerste informatiecategorieën door Landsmeer actief openbaar gemaakt in de Woo-index. Landsmeer volgt bij het actief openbaar maken de wettelijke eisen vanuit de Woo en de planning van de VNG.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, zoals de Woo-verzoeken. De volgende activiteiten zijn gerealiseerd:

- In 2024 is via een impactanalyse bekeken hoe het proces voor de behandeling van de Woo-verzoeken wordt ervaren in de organisatie. Met name de begeleiding en coördinatie van dit proces wordt als positief ervaren. Komend jaar zal het college een Woo-contactfunctionaris

aanwijzen. Deze functionaris speelt een centrale rol bij het snel en gericht afhandelen van Woo-verzoeken en informatieverzoeken.

- In 2024 zijn er 10 Woo-verzoeken ontvangen, behandeld en afgehandeld.

Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 24 april 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 981.960. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 4.255.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 981.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 3.960.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. Resteert een niet-acceptabele afwijking van € 295.000 die in deze paragraaf nader is toegelicht.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024 en de vertaling hiervan naar de financiële verordening van 24 april 2025.

Artikel 9. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. De raad stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid.
2. In de jaarrekening worden, binnen de programma's, afwijkingen groter dan € 25.000,- op het niveau van het programmaonderdeel nader toegelicht.
3. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteren burgemeester en wethouders aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. De rechtmatigheidsverantwoording is, gezien lid 2 en 4, beperkt tot een financiële tabel.
4. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000,- (rapportagegrens) nader toegelicht, tenzij:
 - de afwijking past binnen het door de raad geaccordeerde beleid;
 - er sprake is van compensatie via direct te relateren baten;

- er sprake is van een open-einde-regeling;
- de gemeenteraad wel is geïnformeerd, maar er geen begrotingswijziging is vastgesteld.

Artikel 11. Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 5.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat overschrijdingen van de lasten van geautoriseerde lasten (programmaniveau) en investeringskredieten als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
5. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
6. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en investeringskredieten zijn naar hun aard niet onrechtmatig tenzij deze substantieel van aard zijn en niet tijdig gemeld zijn. Onder tijdig wordt ook verantwoording in de jaarrekening en/of het jaarverslag beschouwd.

Voor het **voorwaardencriterium** (artikel 10 financiële verordening) bestaat de norm uit het normenkader zoals op 24 april 2025 door de raad is vastgesteld.

Ten aanzien van het **M&O criterium** geldt dat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid en daarom eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording zijn, op grond van de Controleverordening 2025 en Financiële verordening 2025, zoals vastgesteld door de raad op 24 april 2025, de volgende kaders gehanteerd:

- Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 981K) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Bevindingen

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening een aantal verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen volgens de criteria van onderstaande rubriek.

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	
programma 1: 502K	4.246
programma 4: 2.520K	
programma 5: 1.224K	
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	9
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.)	
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	4.255
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	3.960
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	295
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	864
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	
Totaal Onrechtmatigheden (1+2+3+5)	5.119
Waarvan acceptabel	3.960
Waarvan niet-acceptabel	1.159

Begrotingscriterium

1A. In totaal is er bij programma's sprake van een overschrijding van de geautoriseerde lasten, in totaal een bedrag van € 4,2 miljoen.

1B. Bij de afgesloten kredieten is 2K meer uitgeven voor de basketbalinstallatie in de sporthal en 7K meer uitgeven aan het sleutelvrij maken van het gemeentehuis. Het gaat om een minimale afwijking waarvoor geen bijzonder maatregelen nodig zijn. Alle overige kredieten (totaal € 17 miljoen) lopen nog of zijn binnen budget afgesloten. 2 hiervan is in 2023 geen sprake.

3 Er zijn wel afwijkingen op baten (minder of meer ontvangen) maar deze zijn niet in de tabel opgenomen omdat deze uiteraard bij het betreffende programma in het jaarverslag/jaarrekening zijn opgenomen en daarmee conform artikel 11.6 (zie hiervoor) als tijdig gemeld worden aangemerkt.

4 Het overgrote deel van de overschrijding van 1A vloeit voort uit wettelijke verplichtingen (dotatie voorzieningen), open-einde regelingen (Jeugd/WMO) of kent evenredige extra inkomsten en wordt daarmee als acceptabel beschouwd.

Er resteert dan een bedrag van 286K (295K - 9K investeringen) wat als niet acceptabel kan worden beschouwd. Het betreft:

- Gemeenteraad (72K): het betreft vooral externe advieskosten voor met name juridisch ondersteuning als ook ondersteuning voor het proces van de bestuurlijke toekomst
- Dagelijks bestuur (60K): er is al langer sprake van hogere kosten voor o.a. lidmaatschap van de VNG en andere overheidsorganisaties, meer samenwerking in de Regio maar ook voor algemene representatie zoals 4 mei, de personeelsdag etc. (voorheen kon dit binnen het programma worden opgevangen, in de perspectiefnota zal hier een extra budget voor worden opgevoerd)
- Salaris en inhuur (154K): elders in de paragraaf Bedrijfsvoering is aangegeven dat er op de totale salaris- en inhuurkosten voor de organisatie (dus exclusief griffie en bestuur) sprake is van een overschrijding van 150K (dit is een afwijking van 1,7% van het totale budget en wordt vooral veroorzaakt doordat niet alle hogere inhuurkosten door vrijvallende vacatureruimte kan worden afgedekt)

Voorwaardencriterium

Onrechtmatig (x € 1.000)	2024	NUBBV
Schoonmaak	52	60
Software informatiesysteem	69	72
Onderhoudswerkzaamheden	105	87
Inhuur personeel	229	190
Totaal	455	409
Totale onrechtmatigheid		864

Toelichting	
Schoonmaak	Betreft schoonmaak. De uitgaven zijn boven het EU grensbedrag, er is niet EU aanbesteed. De uitgaven in 2024 van 52K zijn als onrechtmatig aangemerkt. Op basis van de contractwaarde is voor 2025 additioneel een bedrag van 60K als onrechtmatig aangemerkt. Momenteel loopt er een nieuwe Europese aanbesteding. Dit is besproken met de afdeling inkoop.
Software informatiesysteem	Betreft software voor de planning & control cyclus met online beschikbare rapportages. De uitgaven zijn boven het EU grensbedrag, er is niet EU aanbesteed. De uitgaven in 2024 van 69K zijn als onrechtmatig aangemerkt. Op basis van de contractwaarde is voor 2025 is een additioneel bedrag van 72K als onrechtmatig aangemerkt. Onder de aandacht gebracht bij het management. Gezien de huidige situatie waarin de afdeling financiën opereert lijkt het onwenselijk grote wijzigingen aan te gaan voor de P&C software en daarmee het P&C proces.
Onderhoudswerkzaamheden	Kosten voor onderhoud openbare verlichting zowel storingen onderhoud als overige leveringen voor openbare verlichting. De uitgaven zijn boven het EU grensbedrag, er is niet EU aanbesteed. De uitgave in 2024 van 105K zijn als onrechtmatig aangemerkt. Voor 2025 is een additioneel bedrag van 87K als onrechtmatig aangemerkt. Er van uitgaande dat een nieuwe opdracht, ná aanbesteding, in kan gaan, vanaf 2026. Dit is besproken met de afdeling inkoop.
Inhuur personeel	Betreft inhuur van een financieel adviseur. De uitgaven zijn boven het EU grensbedrag, er is niet EU aanbesteed. De uitgave in 2024 van 229K zijn als onrechtmatig aangemerkt. Op basis van de contractwaarde is voor 2025 is een additioneel bedrag van 190K als onrechtmatig aangemerkt. Onder de aandacht gebracht bij het management, wegens krapte op de arbeidsmarkt en de bedrijfscontinuïteit is gekozen dit verband voort te zetten.

Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf geven we, volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), een overzicht van alle verbonden partijen van de gemeente en van de financiële aspecten ervan. In de programma's staat informatie over de betrokkenheid van verbonden partijen bij het halen van de doelstellingen.

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin we een financieel belang én een bestuurlijk belang hebben. Het gaat hierbij om:

- Privaatrechtelijke rechtspersonen (vennootschappen, stichtingen en verenigingen);
- Publiekrechtelijke rechtspersonen (gemeenschappelijke regelingen).

Voor de betekenis van de begrippen 'bestuurlijk belang' en 'financieel belang' sluiten we aan bij de definities zoals in het BBV staan. En in de bijbehorende circulaire en toelichtingen daarop. Er is een financieel belang als we:

- een aan een verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag bij faillissement niet kunnen verhalen;
- aansprakelijk zijn wanneer de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer we:
 - aandeelhouder zijn;
 - aan een gemeenschappelijke regeling deelnemen;
 - een garantie hebben afgegeven;
 - een lening hebben verstrekt.

Een bestuurlijk belang betekent dat we zeggenschap hebben in de rechtspersoon, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij zitting in een toezichthoudend orgaan is geen sprake van vertegenwoordiging in het bestuur. Wanneer we in een toezichthoudend orgaan echter een besluitvormende stem hebben, stelt het BBV dit gelijk aan vertegenwoordiging in het bestuur. Er is dan wel een bestuurlijk belang. Wanneer er alleen een adviserend lidmaatschap is in een toezichthoudend orgaan, dan bestaat er volgens de definitie van het BBV geen bestuurlijk belang. Bij alleen een benoemingsrecht of voordrachtsrecht voor het bestuur is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam verbonden partij	Waterlands Archief			
Vestigingsplaats	Purmerend			
Website	www.waterlandsarchief.nl			
Bestuurlijk belang	Het Waterlands archief ontvangt een jaarlijkse bijdrage.			
Doel openbaar belang	De belangrijkste doelstelling van het Waterlands Archief is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van overheidsinformatie die als zodanig is gewaardeerd zodat toekomstige generaties het archief kunnen blijven raadplegen. Hiermee voldoet de gemeente aan de bepalingen van de Archiefwet.			
Ontwikkelingen	Vanwege de Wet open overheid ondersteunt Waterlands Archief de aangesloten overheden met het vormgeven van een open overheid met open overheidsdata. De basis hiervoor is het voldoen aan de Archiefwet. Door Linked Open Data als techniek toe te passen wordt een belangrijke stap gezet om de data straks geautomatiseerd op te vragen en aan elkaar te koppelen. Het Waterlands Archief volgt de ontwikkeling hiervan.			
Risico's	De veiligheid van de fysieke archieven en collecties vormt het grootste risico. Dit is door Waterlands Archief beleidsmatig geborgd door een Plan Veiligheid, Calamiteiten en Ontruiming en praktisch door up-to-date brand-, inbraak- en klimaatsystemen van de fysieke depots. Voor de digitale archieven en collecties is dit geregeld in de automatisering en de digitale opslag.			
Gemeentelijke bijdrage	105			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	193	31-12-2024	238
Vreemd vermogen	1-1-2024	623	31-12-2024	598
Financieel resultaat	20			

Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Website	www.veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl			
Bestuurlijk belang	Jaarlijkse bijdrage en vertegenwoordiging in bestuur door de burgemeester.			
Doel openbaar belang	Hoogwaardig kwaliteitsniveau van voorbereiding op en bestrijding van incidenten, crises en rampen in regio.			

Ontwikkelingen	In de Wet veiligheidsregio's staat opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de veiligheidsregio. Het beleidsmatig kader voor de jaarverantwoording werd in 2024 voor de laatste maal gevormd door het beleidsplan 2021-2024. In 2024 is een nieuw beleidsplan opgesteld voor de periode 2025-2028, mede gebaseerd op het regionaal risicoprofiel 2025-2028. Het plan vormt het inhoudelijk kader voor VrZW en is de basis voor de P&C-producten. De focus van het beleidsplan 2025-2028 'Samen voor veilig' ligt op het versterken van de weerbaarheid van de samenleving. Het Algemeen Bestuur VrZW heeft het plan op 11 december 2024 voorlopig vastgesteld; definitieve vaststelling vindt begin 2025 plaats.			
Risico's	Opgave: Toekomstgerichte Crisisbeheersing: Aantrekken van gekwalificeerd personeel voor crisisbeheersing is niet eenvoudig want alle veiligheidsregio's vissen in dezelfde vijver. Het komen te vervallen van een ingecalculerde rijksbijdrage van € 1 miljoen (verplichte bouwsteen) in het kader de verplichte wijziging van het brandweerstelsel.			
Gemeentelijke bijdrage	1.046			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	1.360	31-12-2024	1.456
Vreemd vermogen	1-1-2024	20.703	31-12-2024	20.903
Financieel resultaat	141			

Naam verbonden partij	Recreatieschap het Twiske - Waterland
Vestigingsplaats	Oostzaan
Website	www.twiske-waterland.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Boeijen
Doel openbaar belang	Betreft een samenwerkingsverband van de regio Zawa, Amsterdam en de provincie NH tbv de bevordering van recreatie in het landschap in balans met natuurwaarden.
Ontwikkelingen	In 2024 is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR) Twiske-Waterland vastgesteld en in werking getreden. Met het inwerking treden van de nieuwe GR voldoet het recreatieschap aan de wijziging Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) welke in 2022 is ingegaan.
Risico's	De recreatieve waarden van de gebieden worden onderstreept door de ontwikkeling van de recreatiedruk. De aanwas van het aantal bezoeken zal stijgen, doordat het aantal inwoners in de omgeving toeneemt en de komende jaren ook blijft stijgen. Dit zal de behoefte aan recreatiegebieden- en voorzieningen vergroten. Dit is reden temeer voor het nemen van maatregelen voor het spreiden van de recreatiedruk en het bieden van een breder palet van recreatieve voorzieningen. Bij het nemen van maatregelen om de recreatiedruk te spreiden besteed het recreatieschap veel aandacht aan de balans tussen natuur en recreatie.

Gemeentelijke bijdrage	47			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	5.204	31-12-2024	5.417
Vreemd vermogen	1-1-2024	283	31-12-2024	278
Financieel resultaat	0			

Naam verbonden partij	GGD Zaanstreek-Waterland			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Website	www.ggdzw.nl			
Bestuurlijk belang	Jaarlijkse bijdrage en gemeentelijke vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur in het kader van primaire ziektepreventie, jeugd en ouderenzorg en infectieziekten.			
Doel openbaar belang	Primaire Ziektepreventie en leveren van een bijdrage aan de publieke gezondheidszorg.			
Ontwikkelingen				
Risico's				
Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen				
Vreemd vermogen				
Financieel resultaat				

Naam verbonden partij	Vervoerregio Amsterdam			
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	www.vervoerregio.nl			
Bestuurlijk belang	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van vijftien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: De regiораad waarin wij vertegenwoordigd zijn door een raadslid uit Landsmeer, het dagelijks bestuur bestaande uit drie wethouders uit de regio, portefeuillehoudersoverleggen waarin de wethouder uit Landsmeer plaatsneemt en commissies.			
Doel openbaar belang	Goede verbindingen tussen bestemmingen zijn belangrijk zodat mensen zich snel via openbaar vervoer, fiets of auto comfortabel kunnen verplaatsen. De Vervoerregio is opdrachtgever van het openbaar vervoer per bus, tram en metro.			

Ontwikkelingen	In 2024 zijn tweehonderd bus- en tramhaltes versneld toegankelijk gemaakt door verhoging en verbreding van perrons en de toevoeging van markeringen en geleidelijnen. Dit draagt bij aan een inclusiever vervoerssysteem waarin meer mensen zelfstandig kunnen reizen. De Vervoerregio speelde daarnaast een actieve rol in verduurzaming. Door investeringen in schonere energie, schonere voertuigen en duurzame inkoop worden stappen gezet naar een CO2-neutraal mobiliteitssysteem.			
Risico's	Het openbaar vervoer stond in 2024 onder druk door aanhoudende personeelstekorten. Dit had impact op de dienstregelingen en leidde tot tijdelijke aanpassingen. In de concessie Zaanstreek-Waterland, die eind 2023 van start ging, waren er in het begin problemen met rituitval en reizigersinformatie. Gedurende het jaar werden verbeteringen doorgevoerd, waardoor de situatie stabiliseerde. In 2024 stond ook de Concessie Amsterdam onder druk door een aanhoudend personeelstekort bij GVB, met name op bus, tram en in de techniek. Hierdoor moest het vervoeraanbod worden aangepast, met minder frequenties en ingekorte lijnen. Ondanks deze maatregelen bleef de rituitval hoog.			
Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	0	31-12-2024	0
Vreemd vermogen	1-1-2024	341	31-12-2024	460
Financieel resultaat	0			

Naam verbonden partij	Omgevingsdienst IJmond
Vestigingsplaats	Beverwijk
Website	www.odijmond.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Boeijen
Doel openbaar belang	Door bundeling van specialismen realiseert OD IJmond namens onze gemeenten en provincie, een grotere efficiëntie en een hogere kwaliteit van onze werkzaamheden. Het geeft ons ook de mogelijkheid om gemeente overstijgende projecten breed op te pakken. Belangrijk, want milieu stopt niet bij de grenzen van een gemeente. Denk hierbij aan thema's als mobiliteit en luchtkwaliteit.
Ontwikkelingen	Het jaar 2024 stond in het teken van inzicht. Dit was het laatste jaar van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-keten (IBP-VTH), waarin de robuustheid van omgevingsdiensten centraal stond. Om de positie van OD IJmond te bepalen en toekomstige opgaven voor te bereiden, heeft het bestuur een externe analyse laten uitvoeren. Op basis hiervan wordt in 2025 de koers voor OD IJmond vastgesteld.
Risico's	In 2024 stond OD IJmond stil bij de veranderende opgave, de financiële positie van de gemeentelijke deelnemers en de verscherpte landelijke eisen. Dit roept de vraag op of voortzetting als zelfstandige organisatie de juiste koers is.
Gemeentelijke bijdrage	156

Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	730	31-12-2024	742
Vreemd vermogen	1-1-2024	11.089	31-12-2024	12.224
Financieel resultaat	123			

Naam verbonden partij		Ombudsman metropoolregio		
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	https://www.ombudsmanmetropool.nl/			
Bestuurlijk belang	Deze gemeenschappelijke regeling is van overeenkomstige toepassing op gedragingen van organen van privaatrechtelijke rechtspersonen, die een voorheen gemeentelijke taak vervullen of mede vervullen. Het daartoe bevoegde bestuursorgaan moet een daartoe strekkend besluit hebben genomen. Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de behandeling van verzoekschriften een gezamenlijke ombudsman in te stellen.			
Doel openbaar belang	Wanneer inwoners niet tevreden zijn met de dienstverlening van (een van) de gemeenten die bij ons zijn aangesloten – bijvoorbeeld omdat ook na bezwaar een boete gehandhaafd blijft, een uitkering wordt stop gezet of omdat niet naar een inwoner wordt geluisterd – dan kan de inwoner een klacht indienen.			
Ontwikkelingen	De ombudsman voert ten minste jaarlijks overleg met een vertegenwoordiging van de raden en daarnaast ten minste jaarlijks met het voltallige presidium van de Gemeenteraad van Amsterdam.			
Risico's	De financiële risico's voor de Ombudsman zijn voorsnog beperkt. De belangrijkste kostenpost is het personeel dat in dienst is bij de gemeente Amsterdam en beschikbaar wordt gesteld aan de Ombudsman. Langdurige ziekte van personeel is een risico voor een kleine organisatie als de Ombudsman.			
Gemeentelijke bijdrage	2			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	309	31-12-2024	363
Vreemd vermogen	1-1-2024	222	31-12-2024	406
Financieel resultaat	58			

Naam verbonden partij		Cocensus		
Vestigingsplaats	Heemskerk			
Website	https://www.cocensus.nl/nl			

Bestuurlijk belang	Cocensus is een samenwerkingsverband van dertien gemeenten. Cocensus zorgt in deze gemeenten dat iedereen een aanslag gemeentelijke belastingen ontvangt en betaalt. De gemeentelijke belastingtaken voert Cocensus zelfstandig uit, maar de gemeenten zijn wel zelf verantwoordelijk voor de hoogte van de tarieven en de verordeningen waar de gemeentelijke belastingen op gebaseerd zijn. Bij de berekening van de bijdragen per gemeente is gebruik gemaakt van een rekenmodel. In dat model zijn de belangrijkste factoren het aantal objecten gesplitst naar woningen en niet-woningen en de specifieke heffingen per gemeente.			
Doel openbaar belang	Het uitvoeren van de werkzaamheden met betrekking tot het heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen.			
Ontwikkelingen	Toetreding gemeente Landsmeer per 1 januari 2025; na instemming van de huidige deelnemers van Cocensus treedt de gemeente Landsmeer per 1 januari toe tot Cocensus. Halverwege 2024 is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling vastgesteld die aansluit op de vernieuwde Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen. Aansluitend is aan de deelnemende gemeenten de Gemeenschappelijke Regeling 2025 van Cocensus aangeboden, waarin de aansluiting van de gemeente Landsmeer is verwerkt.			
Risico's	De risico's van cocensus hebben betrekking op de krappe arbeidsmarkt en de kosten van inhuur. Teneinde de krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te kunnen bieden is door Cocensus met een aantal uitzendorganisaties de focus gelegd op starters op de arbeidsmarkt met als doelstelling om bij wederzijdse positieve ervaringen het tijdelijk dienstverband om te zetten in een betrekking bij Cocensus. Aan de kandidaten wordt een opleidingstraject aangeboden. Daarnaast is een start gemaakt met het aanbieden van stageplaatsen. Daartoe zijn contacten gelegd met verschillende hogescholen, waarbij gastcolleges zijn verzorgd door medewerkers van Cocensus.			
Gemeentelijke bijdrage				
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	224	31-12-2024	177
Vreemd vermogen	1-1-2024	15.228	31-12-2024	15.662
Financieel resultaat	-11			

Vennootschappen en coöperaties

Naam verbonden partij	Alliander N.V.
Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	www.alliander.com/nl
Bestuurlijk belang	De gemeente Landsmeer beschikt over een minderheidsbelang in de aandelen en is hierdoor afhankelijk van een meerderheid in de aandeelhoudersvergadering.

Doel openbaar belang	Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.			
Ontwikkelingen	De technologische vooruitgang in zonne- en windenergie, met onder andere efficiëntere panelen en steeds grotere windmolens, leidt tot meer mogelijkheden om wereldwijd op te schalen. Investerings in de energietransitie zijn mondiaal gestegen. Kernenergie krijgt een nieuwe impuls door innovaties zoals kleine modulaire reactoren (SMR's). Deze ontwikkelingen vormen de hoekstenen van een toekomstig koolstofarm energiesysteem, waarbij een sleutelrol ligt voor digitale slimme netwerken en decentrale optimalisatie.			
Risico's	De vraag naar elektriciteit en nieuwe of zwaardere aansluitingen overstijgt nog steeds wat Alliander momenteel kan bijbouwen. Transportschaarste is en blijft daarmee nog lange tijd een urgent probleem. De maatschappelijke kosten hiervan zijn groot.			
Gemeentelijke bijdrage	0			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	4.749	31-12-2024	6.038
Vreemd vermogen	1-1-2024	6.877	31-12-2024	6.908
Financieel resultaat	975			

Naam verbonden partij	BNG
Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl
Bestuurlijk belang	De gemeente Landsmeer heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de 24.453 aandelen die zij bezit (een stem per aandeel van nominaal € 2,50) op het totaal van 55.690.720 geplaatste aandelen (aandeel gemeente Landsmeer: 0,04%).
Doel openbaar belang	BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De bank ondersteunt overheidsbeleid en draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Er wordt krediet verstrekt tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden.
Ontwikkelingen	Digitalisering zette in 2024 door in de financiële sector, met extra digitale diensten die zorgden voor efficiëntere processen, lagere kosten en nieuwe kansen voor samenwerking met technologiebedrijven. Tegelijkertijd is het steeds duidelijker dat ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie, cloud computing en het Internet of Things nieuwe risico's met zich meebrengen, zoals afhankelijkheid van grote techbedrijven en kwetsbaarheid bij storingen.

Risico's	De arbeidsmarkt in Nederland staat onder druk door een structureel tekort aan arbeidskrachten. Met een werkloosheidscijfer van circa 4 procent en een groeiend aantal openstaande vacatures, gingen bedrijven – waaronder banken – intensiever de strijd aan om talent, met name digitale en technologische experts. Organisaties moesten bovendien investeren in het aantrekken en behouden van personeel, vooral in specialistische domeinen zoals data-analyse, cybersecurity en digitale transformatie.			
Gemeentelijke bijdrage	0			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	4.721	31-12-2024	4.777
Vreemd vermogen	1-1-2024	110.834	31-12-2024	123.173
Financieel resultaat	294			

Overige verbonden partijen

Naam verbonden partij	Metropoolregio Amsterdam			
Vestigingsplaats	Amsterdam			
Website	www.metropoolregioamsterdam.nl/			
Bestuurlijk belang	De Metropoolregio Amsterdam is het gemeenschappelijke platform voor afstemming tussen de colleges van de overheden over de bestaande bestuurlijke grenzen.			
Doel openbaar belang	Binnen de Metropoolregio Amsterdam werken de MRA-partners; 2 provincies, 33 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam vanuit een gedeelde visie aan een krachtige, innovatieve economie, snellere verbindingen en voldoende en aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren			
Ontwikkelingen	De MRA Agenda 2025-2028 is definitief vastgesteld. Dat gebeurde woensdag 18 december 2024 in de Algemene Vergadering van de Metropoolregio Amsterdam (MRA), waarin alle 33 deelnemers met een bestuurder zijn vertegenwoordigd. In de MRA Agenda zijn de doelen en ambities opgenomen van de samenwerkende overheden.			
Risico's	Het klimaatbestendig maken van de bebouwde omgeving in de Metropoolregio Amsterdam kost € 12,6 miljard. de MRA verwacht dat deze kosten vrijwel geheel gedekt kunnen worden uit de financiële baten die de maatregelen opleveren. Daarnaast leidt het kabinetsplan voor bezuiniging van € 110 miljoen op het openbaar vervoer in de Vervoerregio Amsterdam en Metropoolregio Rotterdam Den Haag tot minder bussen en een duurdere openbaar vervoer.			
Gemeentelijke bijdrage	19			
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	0	31-12-2024	0
Vreemd vermogen	1-1-2024	0	31-12-2024	0
Financieel resultaat	0			

Grondbeleid

Algemeen

Het gemeentelijk grondbeleid heeft tot doel het realiseren van ruimtelijke plannen en verschaft in het verlengde daarvan de ruimtelijke voorwaarden voor allerlei gemeentelijke beleidsinspanningen. Grondbeleid is mede voorwaardenscheppend voor beleid ten aanzien van ruimtelijke ordening en milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport en recreatie en de economische ontwikkeling. Het grondbeleid heeft vooral een financiële impact. De eventuele baten en financiële risico's van het grondbeleid zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

Beleid

Er wordt onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend (of passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en/of uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen van actief en faciliterend grondbeleid zijn ook mogelijk. In Landsmeer is veelal sprake van faciliterend grondbeleid. Bij de lopende projecten als bijvoorbeeld de Violierweg en Dorpshuis Purmerland is de gemeente voornemens grond uit te geven en niet zelf te exploiteren, dat kan ook als faciliterend worden beschouwd..

Ruimtelijke ontwikkelingen

De Omgevingswet is per 1-1-2024 in werking getreden. Op basis van deze wet is het publiekrechtelijk kostenverhaal geïntegreerd in het omgevingsplan, het projectbesluit of de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De term grondexploitatiekosten is vervangen door kosten die gemaakt zijn voor werken, werkzaamheden en maatregelen.

Voor publiekrechtelijk kostenverhaal zijn er binnen de Omgevingswet 2 systemen: kostenverhaal met en zonder tijdvak. Het systeem van kostenverhaal met tijdvak is het systeem van kostenverhaal uit de Wro. De plannen hebben dan een duidelijk eindbeeld, een fasering en een einddatum. Daardoor is het goed mogelijk om de kosten en opbrengsten van de gebiedsontwikkeling vooraf te berekenen.

Kostenverhaal zonder tijdvak is een nieuw systeem dat bestemd is voor organische gebiedsontwikkeling. Dus voor plannen zonder een duidelijk eindbeeld, zonder fasering en zonder einddatum. Het gaat om plannen met globale functieaanduidingen die op verschillende manieren kunnen worden uitgewerkt.

Dat maakt het moeilijk om de kosten en opbrengsten van de gebiedsontwikkeling vooraf te berekenen. Bij het vaststellen van het omgevingsplan is dan geen gedetailleerde raming van kosten en opbrengsten vereist, maar een kostenplafond. Het bevoegd gezag kan rekening houden met verschillende scenario's van gebiedsontwikkeling. Het kostenplafond wordt bepaald op basis van een scenariostudie, waarin scenario's voor het gebied worden vergeleken.

Prognose & risico's

Bij iedere nieuwe ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, zal een exploitatieplan moeten worden vastgesteld of zal er vooraf aan de ontwikkeling een exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar moeten worden gesloten. Op deze wijze kan er bij ruimtelijke ontwikkelingen gestuurd worden door de gemeente en worden de te maken (voorbereidings-)kosten verhaald. Jaarlijks wordt in deze paragraaf de actuele stand (cijfermatig per 31-12) van de lopende grondexploitaties opgenomen met daarbij een prognose van het verwachte eindresultaat. Daarnaast wordt aangegeven welke exploitatieplannen dan wel grondexploitaties we toekomstig verwachten op te starten.

Lopende exploitaties

Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2024	Nog te realiseren baten 25 ev	Nog te realiseren lasten 25 ev	Prognose resultaat
Breekoever	1.255	1.255	0	0
Luijendijk-Zuid	-412	0	412	0
Resort A10	168	PM	0	PM
totaal	1.011	1.255	412	PM

Breekoever/ Sportlaan

Het nieuwe bestemmingsplan is vastgesteld en is na de uitspraak van de Raad van State onherroepelijk. De verwachting is dat de ontwikkelaar op korte termijn zal overgaan tot het indienen van een aanvraag omgevingsvergunning. Hiermee zal de realisatie van grondexploitatie Breekoever (Noordblok) aanvangen. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een budget neutrale (winst nihil) exploitatie.

Luijendijk-Zuid

De mogelijkheden voor het plaatsen van een nieuw geluidsschermbord worden onderzocht. Wij zijn hierbij wel afhankelijk van Rijkswaterstaat. Als een nieuw geluidsschermbord gerealiseerd wordt, kan deze grex gesloten worden. Mocht er geen nieuw geluidsschermbord komen, dan moet het onderhoud van het bestaande geluidsschermbord alsnog afgekocht worden bij Rijkswaterstaat.

Resort A10

In 2021 is de grex geopend voor de realisatie van een resort aan de Scheepsbouwersweg (tegenover gemeentewerf). Op 3 oktober 2024 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om conform de gesloten anterieure overeenkomst de ontwikkeling van het resort met eventuele aanpassingen op te pakken. De verwachting is dan ook dat in 2025 de planologische procedure wordt opgestart. Overdracht van de grond kan dan, afhankelijk van het verloop van de procedure, in 2025 of in 2026 plaatsvinden.

Voor deze grondexploitatie is een afzonderlijke actualisatie opgesteld die tegelijk met het vaststellen van de jaarrekening wordt vastgesteld. Omdat aan deze grondexploitatie nog geheimhouding is gekoppeld is in het tabel een PM raming opgenomen.

Per saldo verwachten we op de drie lopende exploitaties wel een winstneming in de komende jaren en is het treffen van een verliesvoorziening niet nodig.

Toekomstige ontwikkelingen

Naast bovengenoemde drie grondexploitaties zijn er nog een aantal 'ruimtelijke ontwikkelingen'.

Volierweg 30 - Oude Keern/Calkoenstraat

Deze twee locaties moeten in samenhang worden beschouwd. Het doel is primair betaalbare huisvesting waarbij wel wordt gestreefd naar een optimale opbrengst maar deze is van secundair belang. De verwachting is dat voor beide projecten in 2025 een grex wordt geopend.

Entree-Oost - gebiedsvisie (met een pragmatisch en programmatisch karakter)

Deze ontwikkeling staat aan het begin en wordt gestart met een expertmeeting tussen grondeigenaren in het gebied, stedenbouwkundigen, verkeerskundigen, omgevingsdienst, waterschap en mogelijk ontwikkelende aannemers. Doel is een duidelijke horizon met duidelijke contouren. Ook voor deze ontwikkeling wordt een grex geopend maar gelet op de omvang het project, zal dit pas in 2026 of 2027 zijn.

Jaarrekening 2024

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma	Begroting 2024 primitief			Begroting 2024 na wijziging			Rekening 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bedragen * €1.000,-									
Algemeen bestuur	-2.598	153	-2.445	-2.683	153	-2.530	-3.185	281	-2.904
Integrale veiligheid	-1.720	115	-1.605	-1.720	115	-1.605	-1.524	96	-1.429
Ruimtelijk domein	-8.343	4.572	-3.771	-8.832	4.608	-4.225	-7.938	5.028	-2.910
Sociaal domein	-13.257	2.561	-10.696	-13.602	2.642	-	-16.079	4.963	-11.116
Financiën	0	0	0	0	0	0	-8	0	-8
Totaal programma's	-25.918	7.400	-18.518	-26.837	7.517	-	-28.735	10.368	-18.367
Overhead	-5.481	36	-5.445	-5.581	36	-5.545	-6.593	46	-6.547
Algemene dekkingsmiddelen	-728	24.608	23.880	-234	24.155	23.921	-445	24.371	23.926
Onvoorzien	-94	0	-94	0	0	0	0	0	0
VPB	0	0	0	0	0	0	7	0	7
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-32.220	32.044	-177	-32.652	31.708	-944	-35.765	34.785	-981
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	102	79	181	-80	615	535	-150	434	284
Gerealiseerd resultaat	-32.119	32.123	4	-32.732	32.323	-409	-35.915	35.218	-697

* Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn afzonderlijk opgenomen:

	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
a. lokale heffingen	3.509	3.462	3.303	-159
b. algemene uitkeringen	20.540	20.133	20.280	147
c. dividend	45	45	83	38
d. saldo van de financieringsfunctie	295	295	287	-8
e. overige algemene dekkingsmiddelen	-509	-16	-27	-11
	23.880	23.919	23.926	7

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 24 april 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 981.960. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 4.255.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 981.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 3.960.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. Resteert een niet-acceptabele afwijking van € 295.000 die in paragraaf Bedrijfsvoering nader is toegelicht.

Balans per 31 december 2024

Balans en toelichting

Bedragen * € 1.000

Balans	31-12-2023	31-12-2024
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	115	90
Subtotaal	115	90
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	9.129	8.904
Investeringen met een economisch nut met heffing	5.442	6.335
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	11.036	12.511
Subtotaal	25.607	27.750
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	139	139
Overige langlopende leningen	346	362
Overige uitzettingen > 1 jaar	0	0
Subtotaal	486	501
Totaal vaste activa	26.208	28.341
Vlottende Activa	31-12-2023	31-12-2024
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	962	1.011
Subtotaal	962	1.011
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.198	3.034
Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.011	1
Overige vorderingen	2.458	2.123
Subtotaal	8.668	5.157
Liquide middelen		
Kas	2	2
Bank- en giroaldi	83	0
Subtotaal	85	2
Overlopende activa		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (betreft het Rijk)	33	409
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	360	582
Subtotaal	393	991
Totaal Vlottende Activa	10.108	7.161
TOTAAL ACTIVA	36.317	35.502

Vaste Passiva	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.544	4.208
Bestemmingsreserve	2.537	1.813
Gerealiseerd resultaat	1.224	-697
Subtotaal	6.305	5.324
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.330	1.550
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	866	785
Door derden beklemde mid. met een specifieke aanwending	1.493	1.218
Subtotaal	3.689	3.552
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	21.800	19.300
Subtotaal	21.800	19.300
Totaal Vaste Passiva	31.794	28.177
Vlottende passiva		
De netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	0	1.903
Overige schulden	2.371	3.518
Subtotaal	2.371	5.421
Overlopende passiva		
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (betreft het Rijk)	737	736
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.415	1.168
Subtotaal	2.152	1.904
Totaal Vlottende Passiva	4.523	7.326
TOTAAL PASSIVA	36.317	35.503

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Alle bedragen in onderstaande tabel en onder Activa en Passiva zijn x € 1.000

Bij de leningen en vorderingen, vaste activa, deelnemingen en voorraden is geen sprake van aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen.

Bedragen * € 1.000

Immateriële vaste activa	1-1-2024	Vermeerderingen	Afschrijving	Afwaardering	31-12-2024
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	115	0	26	0	89
Totaal	115	0	26	0	89

Materiële vaste activa

Bedragen * € 1.000

Materiële vaste activa	1-1-2024	Investerings	Des investerings	Afschrijving	Bijdrage van derden	31-12-2024
Investerings met een economisch nut						
Gronden en terreinen	1.252	0	0	0	0	1.252
Woonruimten	37	0	0	4	0	33
Bedrijfsgebouwen	6.769	233	0	410	0	6.591
Vervoermiddelen	108	0	0	21	0	89
Machines, apparaten en installaties	156	0	0	54	0	102
Overige materiële vaste activa	806	164	0	133	0	837
Subtotaal	9.128	396	0	621	0	8.903
Investerings met een economisch nut met heffing						
Grond, -weg en waterbouwkundige werken	5.442	1.341	0	503	0	6.280
Subtotaal	5.442	1.341	0	503	0	6.280
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut						
Grond, -weg en waterbouwkundige werken	11.037	2.959	0	1.483	0	12.512
Overige materiële vaste activa	0	55	0	0	0	55
Subtotaal	11.037	3.014	0	1.483	0	12.567
Totaal	25.607	4.751	0	2.608	0	27.751

Financiële vaste activa

Bedragen * € 1.000

Financiële vaste activa	1-1-2024	Vermeerderingen	Verminderingen en aflossingen	Afwaardering	31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan					
Deelnemingen	139	0	0	0	139
Subtotaal	139	0	0	0	139
Overige langlopende leningen:					
Overige langlopende leningen	346	24	8	0	362
Subtotaal	346	24	8	0	362
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer					
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0	0
Totaal	486	24	8	0	501

Vorraden

Het onderstaand overzicht geeft de mutaties aan met betrekking tot bouwgronden in exploitatie. De gemeenteraad stelt jaarlijks de herziene grondexploitaties vast. In 2020 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie van het Hotelresort vastgesteld. Grondexploitatie Luijendijk-Zuid bevindt zich in de afrondende fase. Naar verwachting wordt deze grondexploitatie in 2025 afgesloten.

Grondexploitatie Breekoever is in de laatste realisatiefase. Het bestemmingsplan is onherroepelijk en op basis hiervan kan de omgevingsvergunning worden verleend. Afhankelijk van de voortgang zal de gronduitgifte naar verwachting in 2025 plaats gaan vinden. Het verloopoverzicht per complex is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid.

Bedragen * € 1.000

Vorraden	1-1-2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Gerealiseerd resultaat	31-12-2024
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie					
Grond Luijendijk-Zuid	-416	4	0	0	-412
Grond Breekoever/Sportlaan	1.255	0	0	0	1.255
Grond Hotelresort	123	45	0	0	168
Totaal	962	49	0	0	1.011

Uitzettingen < 1 jaar

Bij vorderingen op openbare lichamen heeft de post met omschrijving "Belastingdienst" betrekking op nog te ontvangen uitkeringen uit het BTW-compensatiefonds.

In de boekwaarde per 31-12-2024 van de post overige vorderingen is rekening gehouden met een voorziening voor eventuele oninbaarheid ter hoogte van € 205k.

Bedragen * € 1.000

Uitzettingen < 1 jaar	1-1-2024	31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen				
Belastingdienst	2.198	3.034	0	3.034
Overige openbare lichamen	0	0	0	0
Subtotaal	2.198	3.034	0	3.034
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < één jaar				
Schatkistbankieren	4.011	1	0	1
Subtotaal	4.011	1	0	1
Overige vorderingen				
Overige vorderingen	2.457	2.328	205	2.123
Subtotaal	2.457	2.328	205	2.123
Totaal	8.666	5.363	205	5.158

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)						
Verslagjaar						
(1)	Drempelbedrag	1000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	30	63	33	40
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	970	937	967	960
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	31.766			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	31.766			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.733	5.763	3.068	3.716
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	30	63	33	40

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen is als volgt samengesteld:

Bedragen * € 1.000

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2024
Kas	2	2
BNG	83	0
Totaal	85	2

Overlopende activa

Bedragen * € 1.000

Overlopende activa	1-1-2024	31-12-2024
Van Europ. en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen		
Nederlandse overheidslichaam (het Rijk)	33	166
Overige Nederlandse overheidslichamen	0	243
Subtotaal	33	409
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	360	582
Subtotaal	360	582
Totaal overlopende activa	393	991

2024 verloopstaat:**Overlopende activa Nederlandse overheidslichaam (het Rijk)**

Specifieke regeling	Subsidie- verstrekker	1-1-2024	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	31-12-2024
Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	BZK	2	0	0	2
Gedupeerden toeslagenproblematiek	Fin	25	25	0	50
SPUK Sport	DUS-I	0	108	0	108
Energiebesparingsprogramma	Prov NH	6	0	0	6
Totaal		33	133	0	166

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen is opgebouwd uit de volgende componenten:

Het verloop in toevoeging en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven. Bij onderdeel programma's wordt, indien van toepassing, per programma bij "wat heeft het gekost?" een uitgebreide toelichting gegeven op de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve(s).

Bedragen * € 1.000

Naam reserve	31-12-2023	Resultaatbestemming vorig boekjaar	1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Algemene Reserve						
Algemene reserve	2.545	486	3.031	1.332	-154	4.209
Saldo algemene rserve	2.545	486	3.031	1.332	-154	4.209
Bestemmingsreserves						
Onderhoud wegen	71	0	71	0	-71	0
Actualisatie bestemmingsplannen	82	89	171	0	0	171
Basisregistraties	9	0	9	0	0	9
Sociaal Domein Meerjarenplan	28	281	309	0	0	309
Slokgelden	10	0	10	0	0	10
Inburgering	36	0	36	0	0	36
Interbestuurlijk Programma	2	0	2	0	0	2
Duurzaamheid	103	0	103	75	-84	94
Omgevingswet	121	192	313	0	-70	243
Mobiliteit	40	0	40	75	-20	95
Dekking kapitaallasten	107	0	107	0	-107	0
Weerstandsvermogen	1.225	0	1.225	0	-1.225	0

Wet open overheid (Woo)	121	109	230	0	0	230
Viering 700jr Landsmeer	100	0	100	0	0	100
Visies en onderzoek	50	50	100	0	-34	66
Ontheemden Oekraïne	434	0	434	0	0	434
Bestuurlijk toekomst	0	17	17	0	0	17
Saldo bestemmingsreserves	2.539	738	3.277	150	-1.611	1.816
Saldo	5.084	1.224	6.308	1.482	-1.765	6.025

Toelichting bij reserves

Bestemmingsreserve onderhoud wegen

Deze reserve is gevormd om achterstallig onderhoud aan wegen te bekostigen, in overeenstemming met de besluitvorming van de gemeenteraad. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €71.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2024.

Bestemmingsreserve bestemmingsplannen

Deze reserve dient om schommelingen in de exploitatiekosten voor de actualisatie van bestemmingsplannen op te vangen. De reserve wordt gevoed met de resterende budgetten voor de actualisatie van bestemmingsplannen.

Bestemmingsreserve Basisregistraties

Deze reserve wordt gebruikt voor de realisatie van de koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Waardering Onroerende Zaken (WOZ), alsmede voor de implementatie van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).

Bestemmingsreserve Meerjarenplan Sociaal Domein

Deze reserve is in het leven geroepen om eventuele financiële tegenvallers op te vangen die voortvloeien uit de decentralisatie van rijkstaken binnen het sociaal domein. Met de resultaatbestemming van 2023 is een bedrag van € 281.000 aan deze reserve toegevoegd. Gezien de aanhoudende onzekerheid rondom de kabinetsplannen hebben wij ervoor gekozen deze bestemmingsreserve voorlopig niet aan te wenden, zodat wij ook in de toekomst eventuele tekorten kunnen opvangen.

Bestemmingsreserve SLOK-gelden

Deze reserve is gevormd met het openstaande saldo van de ontvangen SLOK-gelden (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven), op basis van een besluit van de gemeenteraad op 17 december 2013. De reserve wordt ingezet voor de bekostiging van duurzaamheidsprojecten die zijn opgenomen in de Duurzame Energieagenda, gedurende de looptijd van deze agenda.

Bestemmingsreserve inburgering

In verband met de invoering van de nieuwe Wet inburgering zijn gelden ontvangen, zowel rechtstreeks van het Rijk als via een centrumgemeente voor een pilot. Omdat de wet was uitgesteld, is bij de behandeling van de jaarrekening 2020 besloten om de ontvangen middelen in deze reserve te storten.

Bestemmingsreserve interbestuurlijk programma

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om een start te kunnen maken met de opgaven uit het Interbestuurlijk Programma.

Bestemmingsreserve Duurzaamheid

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om uitvoering te kunnen geven aan het uitvoeringsprogramma duurzaamheid. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €75.000 toegevoegd aan deze reserve, conform de begroting van 2024. Ook heeft in het boekjaar 2024 een onttrekking plaatsgevonden van €84.000, conform een Amendement op de begroting 2024 (€9.000) en Berap I 2024 (€75.000).

Bestemmingsreserve Omgevingswet

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet te kunnen bekostigen. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €70.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2024.

Bestemmingsreserve Uitvoeringsprogramma mobiliteit

Deze reserve is opgenomen in de programmabegroting 2019 om uitvoering te kunnen geven aan het uitvoeringsprogramma mobiliteit. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €75.000 gestort in deze reserve, conform Berap 1 2024. In het boekjaar 2024 is ook een bedrag van €20.000 onttrokken aan deze reserve, conform Berap I 2024.

Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten

De bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is in 2021 ingesteld om de schommelingen in kapitaallasten in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) op te kunnen vangen. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €107.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2024.

Bestemmingsreserve weerstandsvermogen

De reserve weerstandsvermogen is in 2020 ingesteld om de risico's die zich kunnen voordoen en beslag kunnen leggen op de middelen van de gemeente, te kunnen dekken. Voor meer informatie over deze risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €1.225.000 onttrokken aan deze reserve, conform de begroting van 2024.

Bestemmingsreserve Wet Open Overheid

In 2022 is een nieuwe reserve Wet open overheid (Woo) ingesteld voor de toekomstige kosten die gemaakt moeten worden in verband met deze wet. De Wet open overheid is een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken.

Bestemmingsreserve Viering 700jr Landsmeer

Bij het vaststellen van de jaarrekening van 2022 is besloten om een bedrag van €100.000 te storten in deze reserve voor de viering van het 700-jarig bestaan van Landsmeer.

Bestemmingsreserve Visies en onderzoek

Bij het vaststellen van de jaarrekening van 2022 is besloten om een bedrag van €50.000 te storten in deze reserve voor de bekostiging van visies en onderzoeken. In het boekjaar 2024 is een bedrag van €34.000 onttrokken aan deze reserve, conform Berap II 2024.

Bestemmingsreserve Ontheemden Oekraïne

Bij het vaststellen van de jaarrekening van 2022 is een bedrag van €457.000 van het resultaat gestort in deze reserve, om mogelijke tegenvallers in de toekomst met betrekking tot de opvang van ontheemden uit Oekraïne op te kunnen vangen.

Bestuurlijk toekomst

In november 2024 heeft de raad besloten om een eventuele volksraadpleging in maart 2026 mogelijk te maken, waarover in december 2025 een definitief besluit wordt genomen. Voor de begeleiding van dit proces is gekozen voor ondersteuning door een extern adviesbureau, omdat hiervoor binnen de ambtelijke organisatie onvoldoende capaciteit is. Om de kosten hiervan te dekken, is het budget van € 17.000 uit de reserve 'bestuurlijk toekomst' in Q1 geheel ingezet. Het voor 2024 beschikbare budget van € 20.000 is niet benut. Op basis van het gekozen vervolgproces zal bij de tweede BERAP van 2025 een aanvullende budgetbijstelling worden aangevraagd.

Voorzienen

Het verloop in toevoeging aan en aanwendingen van de verschillende voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven. Indien van toepassing wordt bij onderdeel programma's per programma bij "wat heeft het gekost?" een toelichting gegeven op toevoegingen aan en aanwending van de voorzieningen.

Daarnaast worden de voorzieningen met betrekking tot groot onderhoud in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen toegelicht.

Bedragen * € 1.000

Voorzienen	1-1-2024	Toevoegingen	Aanwendingen	Vrijval	31-12-2024
Voorzienen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioen gewezen wethouders	1.244	254	71	0	1.427
Wachtgeld gewezen wethouders	87	122	85	0	124
Subtotaal	1.331	376	156	0	1.551
Voorzienen ter egalisatie van kosten					
Voorziening onderhoud MJOP 2022-2025	866	343	424	0	785
Subtotaal	866	343	424	0	785
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending					
Voorziening klimaat & duurzaam bw	18	0	0	0	18
Voorziening egalisatie rioolheffing	564	0	150	0	414
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	912	0	125	0	787
Subtotaal	1.494	0	275	0	1.219
Totaal	3.691	719	855	0	3.555

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's

Voorziening pensioenen wethouders

Deze voorziening dekt de verplichtingen voortkomend uit de opgebouwde pensioenrechten van huidige en voormalige bestuurders.

Voorziening wachtgelden wethouders

Deze voorziening dekt de verplichtingen voortkomend uit de opgebouwde rechten op wachtgeld van voormalige bestuurders. In 2024 is er een bedrag ter hoogte van € 122.000 toegevoegd in de voorziening ter reservering voor de wachtgeldverplichtingen in 2025 voor drie voormalige wethouders, waaronder een onvoorziene verlenging wegens arbeidsongeschiktheid. De aanwending van deze voorziening gebeurt conform de realisatie.

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

In 2022 is een nieuwe nota onderhoud kapitaalgoederen aan de raad ter vaststelling voorgelegd waarmee de benodigde bedragen in een nieuw te vormen voorziening groot onderhoud moeten worden gestort. In 2024 is er een bedrag ter hoogte van € 343.000 toegevoegd aan de voorziening en hiervan is € 424.000 aangewend in 2024.

Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Voorziening klimaat & duurzaam bouwen

Deze voorziening is bestemd voor het subsidiëren van energiebesparende maatregelen door particulieren, passend binnen het kader van de gemeentelijke duurzame energielijst. Hiervoor bestaat een subsidieverordening en wordt jaarlijks een energiemarkt gehouden. In 2024 hebben er geen mutaties in deze voorziening plaatsgevonden en er is geen storting begroot noch gedaan.

Voorziening egalisatie rioolheffing

Deze voorziening is gevormd conform BBV artikel 44, lid 1 sub d, en dient om een gelijkmatige tariefontwikkeling na te streven. In 2024 is aan deze voorziening het productsaldo van het product riolering ter hoogte van €150.000 onttrokken.

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Het doel van deze voorziening is om de jaarlijkse resultaten van de exploitatie afvalstoffen te verrekenen. Bij jaarlijks te bepalen tarieven kunnen middelen uit deze voorziening vrij worden gemaakt, waarmee (gedeeltelijke) tariefsverhoging kan worden voorkomen. In 2024 is aan deze voorziening het productsaldo van het product afval ter hoogte van €125.000 onttrokken.

Langlopende schulden

De vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer zijn als volgt gespecificeerd:

Bedragen * € 1.000

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2023	31-12-2024
Onderhandse leningen van:		
binnenlandse banken + overige fin. instellingen	21.800	19.300
Totaal	21.800	19.300

Op bestaande leningen is in 2024 € 2,5 miljoen afgelost. Op de vaste schulden is in 2024 een bedrag van € 324k aan rentelasten gerealiseerd.

Mutaties vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Verstrekker	Lening nummer	Rente percentage	31-12-2023	toevoegingen	Aflossingen	31-12-2024
BNG	40111377	0,110%	0	0	0	0
BNG	40112840	-0,070%	1.300	0	1.300	0
BNG	40116127	2,659%	5.000	0	0	5.000
NWB	10030804	-0,020%	8.500	0	500	8.000
BNG	40116959	2,770%	7.000	0	700	6.300
Totaal			21.800	0	2.500	19.300

Kortlopende schulden

De netto vlottende schuld is per saldo met € 0,7 miljoen toegenomen.

Bedragen * € 1.000

Vlottende passiva	31-12-2023	31-12-2024
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	2.371	5.421
Overlopende passiva	2.152	1.904
Totaal vlottende passiva	4.523	7.326

De netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2023	31-12-2024
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	0	1.903
Overige schulden	2.371	3.518
Subtotaal	2.371	5.421

Het verloop van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2024
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	737	736
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.415	1.168
Totaal overlopende passiva	2.152	1.904

Overlopende passiva

Overlopende passiva 2024 Nog te betalen

Overlopende passiva nog te betalen

Specifieke regeling	Ministerie	1-1-2024	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	31-12-2024
Regeling stimulering sport	VWS	0	59	56	3
Onderwijsachterstandenbeleid	OCW	0	128	125	3
Aanpak energiearmoede	BZK	104	0	15	89
Nationaal Programma Onderwijs	OCW	83	0	60	23
Onderwijsroute	SZW	0	234	215	19
Regeling capaciteit voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	EZK	146	291	259	178
Lokale Aanpak Isolatie	BZK	215	326	131	410
Sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis	VWS	17	167	147	37
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	JenV	172	1.456	1.616	12
Totaal		737	2.661	2.624	774

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Bedragen * € 1.000

Meerjarige contracten	Soort	Afgesloten	Duur overeenkomst	Loopt af in	Verlenging	Jaarbedrag *1.000
KPN Werkplek	Overeenkomst	17-12-2018	4 jaar	2026	Automatisch	354
Munckhof	Raamovereenkomst	1-1-2020	5 jaar	2024	2 maal 1 jaar	198
SKA Bouwontwikkeling	Overeenkomst	1-11-2018	10 jaar	2028	5 jaar	106
Econocom	Overeenkomst	1-7-2019	4 jaar	2028	4 jaar	59
Straatreiniging	Overeenkomst	22-2-2022	4 jaar	2025	geen	214
Onderhoudswerkzaamheden	Overeenkomst	25-2-2022	4 jaar	2025	geen	201

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Lening nummer	Nummer WSW	Geldgever	Borgstelling	Startjaar	Startbedrag	Vervaldag	Rente	1-1-2024	31-12-2024
Woningstichtingen										
Woningstichting Eigen Haard	10030406	N.v.t.	NWB	100%	2019	21.000	12-12-40	0,71%	21.000	21.000
Woningstichting Eigen Haard	10030706	N.v.t.	NWB	100%	2020	9.000	22-09-28	-0,165%	9.000	9.000
Subtotaal						30.000			30.000	30.000
Hypotheke										
Hypothecaire lening a	R 089- 630323	N.v.t.	ING	100%	1993	111	03-06-23	7,45%	1	0
Hypothecaire lening c	1631933	N.v.t.	Florius	100%	1986	73		6,95%	73	73
Hypothecaire lening d	35095	N.v.t.	SP ABP	100%	1994	97	06-06-24	7,4%%	91	0
Subtotaal						281			164	73
Totaal						30.281			30.164	30.073

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen gebeurtenissen na balansdatum die van zodanige aard zijn dat deze een nadere toelichting behoeven.

Bijlagen

Wet normering topinkomens

Publicatieverplichting beloning regulier

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. Op grond van de WNT worden inkomens- en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling aangepast. Op grond van de WNT mag in 2024 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat kwam in 2024 neer op € 223.000, inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever. Het individueel WNT-maximum voor topfunctionaris zonder dienstbetrekking kwam in 2024 neer op € 325.200 (voor de eerste twaalf kalendermaanden gelijk aan de soms van € 30.800 per gewerkte kalendermaand voor de eerste zes maanden in 2024 en € 23.400 per gewerkte kalendermaand voor de volgende maanden).

De WNT geldt voor topfunctionarissen in de (semi) publieke sector. Van deze topfunctionarissen moet worden vermeld, de naam van de functionaris, de duur en omvang van de functie, de bezoldigingsgegevens en eventueel de ontslagvergoeding.

De wet geeft specifiek aan wie bij de gemeenten als topfunctionaris wordt aangemerkt en onder de WNT valt. Dit zijn:

- Secretaris
- Griffier

Zowel de secretaris als de griffier verdienen niet boven de WNT-norm. Toch worden ze aangemerkt als topfunctionaris en geldt voor hen de verplichting tot openbaarmaking en melding van de WNT-gegevens.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

bedragen x € 1	P.G. Küppers		P.M. Lodewegens	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen directeur		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2024 t/m 31-12-2024	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2024 t/m 31-08-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Individueel WNT-maximum	223.000	223.000	223.000	155.333
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.764	113.229	83.138	65.798
Beloningen betaalbaar op termijn	17.530	18.403	12.127	9.424
Subtotaal	125.294	131.632	95.265	75.222
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	125.294	131.632	95.265	75.222

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	H. Andeweg-Richt
Functiegegevens	Griffier

Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2023 t/m 31-12-2023	18-08-2024 t/m 31-12-2024
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	N.v.t.	5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	N.v.t.	540
Individueel WNT-maximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	N.v.t.	221
Maxima op basis van de normbedragen per maand	N.v.t.	154.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	N.v.t.	119.340
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	N.v.t.	51.210
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	N.v.t.	51.210
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	N.v.t.	0
Bezoldiging	N.v.t.	51.210
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

In 2024 waren er geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Taakvelden

Bedragen * € 1.000

Taakveld	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten				
0.1 Bestuur	-1.297	-1.297	-1.994	-696
0.10 Mutatie reserves	102	-80	-150	-70
0.2 Burgerzaken	-823	-908	-798	110
0.4 Overhead	-5.230	-5.330	-6.375	-1.045
0.5 Treasury	-47	-47	-270	-223
0.61 OZB Woningen	-125	-125	-119	6
0.62 OZB niet-woningen	-15	-15	-14	1
0.8 Overige baten en lasten	-588	0	-1	-1
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	7	7
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.124	-1.124	-1.121	3
1.2 Openbare orde en veiligheid	-412	-419	-285	134
2.1 Verkeer en vervoer	-2.069	-2.175	-1.865	310
2.5 Openbaar vervoer	-207	-207	-214	-8
3.1 Economische ontwikkeling	-125	-135	-122	13
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-24	-24	-23	1
4.1 Openbaar basisonderwijs	-11	-11	-8	3
4.2 Onderwijshuisvesting	-411	-411	-364	47
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-811	-829	-723	106
5.1 Sportbeleid en activering	-86	-136	-125	11
5.2 Sportaccomodaties	-797	-797	-736	61
5.3 Cult.pres, cult.prod,cult.part	-50	-50	-49	1
5.5 Cultureel erfgoed	-11	-11	-3	8
5.6 Media	-777	-777	-691	86
5.7 Openb.groen en openlucht recr.	-886	-894	-821	73
6.1 Samenkracht en burgerpart.	-985	-1.008	-2.526	-1.517
6.2 Toegang & eerstelijnsvrziening	-739	-706	-556	150
6.3 Inkomensregelingen	-3.032	-3.161	-3.298	-137
6.4 WSW en beschut werk	-341	-341	-250	90
6.5 Arbeidsparticipatie	-233	-265	-56	209
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-346	-296	-341	-45
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-700	-700	-928	-229

6.71b Begeleiding (WMO)	-257	-247	-376	-129
6.71c Dagbesteding (WMO)	-165	-165	-219	-54
6.71d Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	-181	-157	-178	-20
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-250	-147	-152	-5
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-25	-131	-162	-31
6.72b Jeugdzorg behandeling	-33	-64	-67	-3
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-8	-8	-4	4
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf ov.	-2.109	-2.062	-2.660	-598
6.73a Pleegzorg	-60	-60	-102	-42
6.73b Gezinsgericht	0	0	-74	-74
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-78	-203	-428	-225
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ- verbl	-60	-120	-135	-15
6.82a Jeugdbescherming	-200	-177	-244	-67
7.1 Volksgezondheid	-982	-1.035	-1.005	30
7.2 Riolering	-812	-812	-809	2
7.3 Afval	-1.439	-1.439	-1.347	91
7.4 Milieubeheer	-1.339	-1.348	-1.402	-54
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-168	-198	-181	17
8.1 Ruimte en leefomgeving	-896	-1.118	-837	281
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-47	-47	-40	8
8.3 Wonen en bouwen	-812	-917	-674	243
Saldo lasten	-32.119	-32.732	-35.915	-3.183

Taakveld		Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
Baten					
0.1	Bestuur	1	0	10	10
0.10	Mutatie reserves	79	615	434	-181
0.2	Burgerzaken	152	153	271	118
0.4	Overhead	36	36	46	10
0.5	Treasury	388	388	641	252
0.61	OZB Woningen	3.242	3.242	3.142	-100
0.62	OZB niet-woningen	295	295	196	-100
0.64	Belastingen overig	40	40	31	-9
0.7	Alg.uitk.en overige uitk.gem.f	20.540	20.133	20.280	147
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	1	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	117	153	149	-4
2.2	Parkeren	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	180	180	275	96
3.1	Economische ontwikkeling	21	21	30	9
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	10	10	15	5
3.4	Economische promotie	72	25	68	43
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	147	174	299	124
5.1	Sportbeleid en activering	7	7	3	-4
5.2	Sportaccomodaties	172	172	171	-1
5.6	Media	6	6	17	12
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	11	11	8	-3
6.1	Samenkracht en burgerpart.	51	30	1.524	1.494
6.2	Toegang & eerstelijnsvrziening	36	44	34	-10
6.3	Inkomensregelingen	1.990	2.048	2.857	809
6.4	WSW en beschut werk	20	20	2	-18
6.5	Arbeidsparticipatie	40	40	-35	-75
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+ Ov.maatwerkarrangementen	0	0	43	43
6.71d	(WMO)	48	48	1	-47
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	44	52	46	-6
7.2	Riolering	1.366	1.366	1.316	-51
7.3	Afval	2.147	2.147	2.241	93
7.4	Milieubeheer	276	276	418	142
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153	153	176	23
8.1	Ruimte en leefomgeving	134	134	187	53

8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	31	31	14	-18
8.3	Wonen en bouwen	272	272	309	37
Eindtotaal		32.123	32.323	35.218	2.896

0.11 Resultaat vd rekening b/l		4	-409	-697	-288
---------------------------------------	--	----------	-------------	-------------	-------------

Taakveld Omschrijving		Algemeen bestuur	Financiën	Integrale veiligheid	Ruimtelijk domein	Sociaal domein	Totaal Lasten
0.1	Bestuur	-1.994	-	-	-	-	-1.994
0.10	Mutatie reserves	-	-	-	-150	-	-150
0.11	Resultaat vd rek.baten/lasten	-	-	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	-798	-	-	-	-	-798
0.4	Overhead	-	-6.375	-	-	-	-6.375
0.5	Treasury	-	-270	-	-	-	-270
0.61	OZB Woningen	-	-119	-	-	-	-119
0.62	OZB niet-woningen	-	-14	-	-	-	-14
0.8	Overige baten en lasten	-	-1	-	-	-	-1
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	7	-	-	-	7
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-1.121	-	-	-1.121
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-271	-	-14	-285
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	-132	-1.733	-	-1.865
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	-214	-	-214
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-122	-	-122
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-	-	-	-23	-	-23
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-8	-8
4.2	Onderwijshuisvesting	-	-	-	-	-364	-364
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-	-	-	-	-723	-723
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-	-125	-125
5.2	Sportaccomodaties	-	-	-	-	-821	-821
5.3	Cult.pres, cult.prod,cult.part	-	-	-	-	-49	-49
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-3	-	-3
5.6	Media	-393	-	-	-	-298	-691
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	-	-	-	-735	-	-735
6.1	Samenkracht en burgerpart.	-	-	-	-	-2.526	-2.526
6.2	Toegang & eerstelijnsverzorging	-	-	-	-	-556	-556
6.23	Toegang & 1e lijnsvoorz Integr	-	-	-	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	-	-	-	-	-3.298	-3.298
6.4	WSW en beschut werk	-	-	-	-	-250	-250
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-	-56	-56
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-	-	-	-	-341	-341
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-

6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-	-	-	-928	-928
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	-	-	-	-376	-376
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-	-219	-219
6.71d	Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	-178	-178
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-152	-152
6.72a	Jeugdzorg begeleiding	-	-	-	-	-162	-162
6.72b	Jeugdzorg behandeling	-	-	-	-	-67	-67
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	-	-4	-4
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf ov.	-	-	-	-	-2.660	-2.660
6.73a	Pleegzorg	-	-	-	-	-102	-102
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-	-	-74	-74
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-	-428	-428
6.74a	Jeugdhulp beh.GGZ zonder verbl	-	-	-	-	-	-
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	-	-	-	-	-135	-135
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-	-
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	-	-	-244	-244
6.91	Coördinatie & beleid Wmo	-	-	-	-	-	-
6.92	Coördinatie & beleid Jeugd	-	-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-	-1.005	-1.005
7.2	Riolering	-	-	-	-809	-	-809
7.3	Afval	-	-	-	-1.347	-	-1.347
7.4	Milieubeheer	-	-226	-	-1.173	-3	-1.402
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	-181	-	-181
8.1	Ruimte en leefomgeving	-	-	-	-837	-	-837
8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-	-40	-	-	-	-40
8.3	Wonen en bouwen	-	-	-	-674	-	-674
Saldo lasten		-3.185	-7.039	-1.524	-8.003	-16.165	-35.915

Taakveld Omschrijving		Algemeen bestuur	Financiën	Integrale veiligheid	Ruimtelijk domein	Sociaal domein	Totaal Lasten
0.1	Bestuur	10	-	-	-	-	10
0.10	Mutatie reserves	-	154	-	280	-	434
0.11	Resultaat vd rek.baten/lasten	-	-	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	271	-	-	-	-	271
0.4	Overhead	-	46	-	-	-	46
0.5	Treasury	-	641	-	-	-	641
0.61	OZB Woningen	-	3.142	-	-	-	3.142
0.62	OZB niet-woningen	-	196	-	-	-	196
0.64	Belastingen overig	-	31	-	-	-	31
0.7	Alg.uitk.en overige uitk.gem.f	-	20.280	-	-	-	20.280
0.8	Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	1	-	-	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	95	54	-	149
2.2	Parkeren	-	-	-	-	-	-
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	275	-	275
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	30	-	30
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-	-	-	15	-	15
3.4	Economische promotie	-	68	-	-	-	68
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzkn	-	-	-	-	299	299
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-	3	3
5.2	Sportaccomodaties	-	-	-	-	171	171
5.6	Media	-	-	-	-	17	17
5.7	Openb.groen en openlucht recr.	-	-	-	8	-	8
6.1	Samenkracht en burgerpart.	-	-	-	-	1.524	1.524
6.2	Toegang & eerstelijnsverzorging	-	-	-	-	34	34
6.3	Inkomensregelingen	-	-	-	-	2.857	2.857
6.4	WSW en beschut werk	-	-	-	-	2	2
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-	-35	-35
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	43	43
6.71d	Ov.maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	1	1
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-	46	46
7.2	Riolering	-	-	-	1.316	-	1.316
7.3	Afval	-	-	-	2.241	-	2.241
7.4	Milieubeheer	-	-	-	418	-	418
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	176	-	176
8.1	Ruimte en leefomgeving	-	-	-	187	-	187

8.2	Grondexpl. (niet-bedrijfter.)	-	14	-	-	-	14
8.3	Wonen en bouwen	-	-	-	309	-	309
Saldo baten		281	24.571	96	5.307	4.963	35.218

Waarderingsgrondslagen

Waarderingsgrondslagen voor activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Tussen de balans en de toelichting daarop komen afwijkingen voor welke worden veroorzaakt door afronding van bedragen.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK) (baten):

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaarden criterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdrage steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

Balans

Activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur is maximaal de afschrijvingstermijn (gebruiksduur) van het betreffende actief bij de derde.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Investerings met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Investerings met een meerjarig economisch nut worden slechts geactiveerd als het

investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Investeringen in materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven (artikel 35, 1b BBV).

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs – of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden slechts geactiveerd als het als het investeringsbedrag na aftrek van bijdragen van derden tenminste € 10.000 bedraagt.

Afschrijvingen

Investeringen worden afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijving gebeurt op lineaire basis. De afschrijving vangt aan in het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota Activabeleid 2019 van de gemeente Landsmeer.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waar van toepassing is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, of lagere marktwaarde als deze redelijkerwijs vast te stellen is en een duurzaam karakter heeft.

Vlottende activa

Vorraden

De als onderhanden werk opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks met de vervaardiging samenhangen (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) evenals toegerekende rentekosten en toegerekende administratie- en beheerskosten. Genomen resultaten zijn in de waardering verdisconteerd. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook opgenomen de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Pensioenverplichtingen zijn tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie-voorzieningen worden afgeleid uit een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Alle niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar zijn in acht genomen als die bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Winsten worden opgenomen als zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het college van burgemeester en wethouders schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende beginselen als voorzichtigheid en koppeling van baten en lasten aan het juiste jaar

Specifieke onderdelen in baten en lasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat geen voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume mogen worden opgenomen wordt een beperkt deel van de personeelslasten toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Afschrijvingen geschieden tijdsevenredig, op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Afschrijvingen vangen aan in het jaar na in gebruik name van het actief. Over de boekwaarde per 1 januari van een actief wordt -onverschillig of dat voltooid is of niet- omslagrente berekend tenzij het actief wordt gefinancierd met eigen vermogen in de vorm van een financieringsreserve. In dat geval blijft renteberekening achterwege.

Dividenduitkeringen van deelnemingen worden als bate genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar is gesteld. De betaalbaarstelling heeft gewoonlijk betrekking op het dividend over het voorgaande jaar.

De gemeente Landsmeer heeft de algemene uitkering verwerkt in overeenstemming met de betaalspecificatie over betaalmaand december 2024 die is ontvangen van het Ministerie BZK. Deze verwerking is in overeenstemming met voorgaande jaren. De gemeente heeft een betaalspecificatie met betrekking tot 2023 ontvangen over betaalmaand januari 2025. In deze betaalspecificatie is de algemene uitkering 2024 verlaagd met € 16.068. Deze verlaging is verwerkt in boekjaar 2025.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024 en de vertaling hiervan naar de financiële verordening van 24 april 2025.

Artikel 9. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

5. De raad stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid.
6. In de jaarrekening worden, binnen de programma's, afwijkingen groter dan € 25.000,- op het niveau van het programmaonderdeel nader toegelicht.
7. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteren burgemeester en wethouders aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. De rechtmatigheidsverantwoording is, gezien lid 2 en 4, beperkt tot een financiële tabel.
8. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000,- (rapportagegrens) nader toegelicht, tenzij:
 - de afwijking past binnen het door de raad geaccordeerde beleid;
 - er sprake is van compensatie via direct te relateren baten;
 - er sprake is van een open-einde-regeling;
 - de gemeenteraad wel is geïnformeerd, maar er geen begrotingswijziging is vastgesteld.

Artikel 11. Begrotingscriterium

7. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
8. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 5.
9. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
10. Uitgangspunt is dat overschrijdingen van de lasten van geautoriseerde lasten (programmaniveau) en investeringskredieten als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - d. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - e. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - f. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
11. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
12. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en investeringskredieten zijn naar hun aard niet onrechtmatig tenzij deze substantieel van aard zijn en niet tijdig gemeld zijn. Onder tijdig wordt ook verantwoording in de jaarrekening en/of het jaarverslag beschouwd.

Voor het **voorwaardencriterium** (artikel 10 financiële verordening) bestaat de norm uit het normenkader zoals op 24 april 2025 door de raad is vastgesteld.

Ten aanzien van het **M&O criterium** geldt dat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid en daarom eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording zijn, op grond van de Controleverordening 2025 en Financiële verordening 2025, zoals vastgesteld door de raad op 24 april 2025, de volgende kaders gehanteerd:

- Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 981K) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. De over 2024 gerealiseerde incidentele baten en lasten zich als volgt specificeren:

Bedragen * €1.000					
Lasten	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening 2024	Verschil	
Algemeen bestuur					
Voorziening pensioen	44	44	254	-210	
Voorziening wachtgeld	0	0	122	-122	
Ruimtelijk domein					
Reserve duurzaamheid	75	75	75	0	
Reserve mobiliteit	0	75	75	0	
Sociaal domein					
Opvang ontheemden Oekraïne	0	0	1.396	-1.396	
Totaal lasten	119	194	1.922	-1.728	
Baten					
Algemeen bestuur					
Subsidie bestuurlijk toekomst	0	0	10	10	
Ruimtelijk domein					
Reserve duurzaamheid	9	84	84	0	
Reserve omgevingswet	70	70	70	0	
Reserve mobiliteit	0	20	20	0	
Reserve visies en onderzoek	0	34	34	0	
Reserve onderhoud wegen	71	71	71	0	
Bijdragen Pontveer	0	0	50	50	
Sociaal domein					
Opvang ontheemden Oekraïne	0	0	1.444	1.444	
Financiën					
Budgetoverhevelingen	291	291	154	137	
Totaal baten	441	570	1.937	1.367	
Saldo incidenteel	322	376	15	-361	

Investerings

Krediet nummer	Investerings	Totaal Krediet	Besteed t/m 2024	Restant krediet	Afgesloten
617011	1840 Verledden OV (armaturen)	309	241	67	Nee
617020	1814 Verledden OV (masten)	309	76	232	Nee
619010	Herinr en verv riol Meervalweg	2.422	2.067	355	Nee
621025	Bel.plan Afval & Grondstoffen	729	475	254	Nee
622001	Rio Havezathe fase 2	1.086	339	747	Nee
622002	Herinr. Havezathe fase 2	724	1.287	-563	Nee
622010	Uitbreiding CBS De Hoeksteen	233	233	0	Ja
623004	Kunstgrasveld	850	810	40	Ja
623005	Voetbalkooi	100	18	82	Nee
623010	Herstraten Tormentilstraat e.v	1.222	105	1.117	Nee
623014	Rioolwerk Tormentilstraat-Wede	819	0	819	Nee
623015	Investering toegangspassen2023	115	54	61	Nee
623016	Bovengrondse containers 2023	375	513	-138	Ja
623020	Elektra installatie markt	70	3	67	Nee
623030	Riolering Havezathe Fase 3	1.204	48	1.156	Nee
623031	Herinr. Havezathe Fase3	804	79	725	Nee
623040	Minicontainers	545	409	136	Ja
624010	Klimaatbeheerssysteem Gemeente	141	137	4	Ja
624020	Sporttoestellen ICL & Wije Ilp	47	26	22	Nee
624030	Vervangen basketbalinstallatie	46	48	-2	Ja
624040	Sleutelvrij maken gemeentehuis	20	27	-7	Ja
624045	Vervangen tractor voor pick up	25	0	25	Nee
624050	Verv werktuigengedrag pick up	25	0	25	Nee
624055	speelplan nr.024 -Drakenstein	30	10	20	Nee
624060	speelplan nr.019 - Zwaansburg	32	10	22	Nee
624065	speelplan nr.020 - Doornenburg	20	10	10	Nee
624070	Renov natuurgrasvelden,2x IVV	80	95	-15	Ja
624075	Vervanging grafbekisting	12	12	0	Ja
624080	Vervangen pontwachterhuis	3	0	3	Nee
624085	Herinr Aalscholverstr 33 tm 43	42	0	42	Nee
624090	Riolerin Aalscholverstr 33tm43	120	0	120	Nee
624095	Herinri Aalscholverstr 1 tm 31	459	2	457	Nee
624100	Riolering Aalscholverstr 1tm31	156	0	156	Nee
624105	OBS De Fuik	239	0	239	Nee
624110	Montessorischool Landsmeer	553	0	553	Nee
624115	CBS De Hoeksteen	392	0	392	Nee
624120	RKBS St. Augustinus	444	0	444	Nee
624125	Renoveren gemalen fase 1	150	150	0	Ja

624130 Renoveren gemalen fase 2	162	148	14 Nee
625030 Herinr. Havenzathe Fase 4	1.325	130	1.195 Nee
625075 Riolering Havenzathe Fase	1.325	195	1.130 Nee
625085 Rioolwerk Purmerland	168	130	38 Nee
Totaal	17.931	7.886	10.045

Status per project

Hieronder staat een korte toelichting op de kredieten, voor zover dit benodigd is. Bij meerdere projecten staat dat de werkzaamheden inmiddels zijn afgerond.

- 617011 - Verledden Openbare Verlichting (armaturen): Loopt conform, vervanging is organisch voortgaand proces;
- 617020 - Verledden Openbare Verlichting (masten): Loopt conform, vervanging is organisch voortgaand proces;
- 619010 - Herinr en verv riol Meervalweg: Project is opgeleverd. Het krediet wordt nog niet afgerond vanwege de geldende garantietermijnen;
- 621025 - Bel. plan Afval en grondstoffen: Het beleidsplan wordt in 2025 geëvalueerd;
- 622001 - Riolering Havenzathe fase 2: Het project is afgerond en de verwachting is dat dit krediet bij het opstellen van de jaarrekening 2025 afgesloten kan worden. Voor het project Havenzathe zijn voorbereidingskosten gemaakt. Het masterplan geldt immers voor alle fasen en daarom worden deze voorbereidingskosten ten laste gebracht van alle fasen van het project Havenzathe. Omdat de kredieten voor fasen 5 tot en met 8 nog niet zijn gevoteerd is een deel van de over te hevelen kosten "geparkeerd" op het krediet 62625030 Herinr. Havenzathe Fase 4 en 625075 Riolering Havenzathe Fase 4.

Samenvattend is een bedrag van EUR 65K (1/7e deel van EUR 455K) verantwoord op fase 2 en EUR 65K (1/7e deel van EUR 455K) fase 3. Het restant van de voorbereidingskosten van EUR 325K (5/7e deel van EUR 455K) staat geparkeerd op het krediet fase 4. Nadat het krediet voor fase 5 wordt gevoteerd zal EUR 260k (4/7e deel van EUR 455K) gecorrigeerd worden naar het krediet van fase 5. Deze systematiek zal bij alle volgende fasen zo worden toegepast;

- 622002 - Herinrichting Havenzathe fase 2: Het project is afgerond en de verwachting is dat dit krediet bij het opstellen van de jaarrekening 2025 afgesloten kan worden, zie ook de toelichting bij krediet 622001;
- 622010 - Uitbreiding CBS De Hoeksteen: De werkzaamheden zijn afgerond en het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 623004 - Kunstgrasveld ICC en SC Purmerland: Het project is afgerond en het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;

- 623005 - Voetbalkooi: Ruimtelijke procedure afgebroken, kan vergunningsvrij worden gerealiseerd. Er ligt een voorlopig ontwerp, om dit te realiseren is er een budgettaire te kort. Er wordt aan de raad voorgesteld om het krediet te verhogen in Q2-2025;
- 623010 - Herstraten Tormentilstraat e.v.: Het project loopt conform;
- 623014 - Rioolwerk tormentilstraat e.v: Het project loopt conform;
- 623015 - Investering toegangspassen: Het systeem van de toegangspassen wordt in 2025 geupdated met een vulgraadmeetsysteem;
- 623016 - Bovengrondse containers: In 2024 zijn de bovengrondse containers geleverd en in gebruik genomen. Daarmee is volledig invulling geven aan het beleidsplan afval en grondstoffen en zal het krediet afgesloten worden. Dit krediet hangt samen met krediet 623040. De overschrijding op dit krediet wordt gedekt door het overschot van krediet 623040. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 623020 - Electra installatie markt: De electra installatie zal vervangen worden. Momenteel zijn we bezig met het in kaart brengen van de behoefte en daarvoor benodigde oplossing. Op dit moment is de voortgang van dit project vertraagd door onduidelijkheid van de betrokkenen;
- 623030 - Riolering Havenzathe Fase 3: Start uitvoering uitgesteld vanwege knelpunten met PWN-asbestcementleidingen;
- 623031 - Herinr. Havenzathe Fase 3: Start uitvoering uitgesteld vanwege knelpunten met PWN-asbestcementleidingen;
- 623040 - Minicontainers: Het project bovengrondse containers is gerealiseerd. Daarmee is invulling gegeven aan de implementatie van het beleidsplan afval en grondstoffen. Dit krediet hangt samen met krediet 623016. De overschrijding op krediet 623016 wordt gedekt door het overschot van dit krediet. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 624010 - Klimaatbeheerssysteem Gemeente: Het project betreffende het klimaatbeheersingssysteem is succesvol afgerond. De airco's, voorzien van centrale bediening, zijn vervangen en functioneren naar behoren. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 624020 - Sporttoestellen ICL en Wije Iip: In september 2024 zijn de sportmaterialen in het ICL vervangen. In de loop van 2025 worden de sportmaterialen in de Wije Iip vervangen. Daarmee is alles weer up-to-date;
- 624030 - Vervangen basketbalinstallatie: In april 2024 heeft de vervanging van de basketbalinstallatie plaatsgevonden. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 624040 - Sleutelvrij maken gemeentehuis: Het project is succesvol afgerond en alle sloten in het gemeentehuis zijn vervangen door elektronische Saltosloten. Alle ruimten zijn nu uitgerust met Saltosloten, die via een druppelbediening kunnen worden geopend, waardoor

het gebruik van traditionele sleutels niet meer nodig is. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;

- 624045 - Vervangen tractor voor elektrische pick-up: De verwachting is om dit in 2025 aan te schaffen;
- 624050 - Vervangen werktuigendrager voor elektrische pick-up: Momenteel wordt onderzocht op welke manier het krediet het beste kan worden ingezet. Verdere duidelijkheid over de uitvoering van dit krediet zal worden gegeven in de tweede bestuursrapportage (Berap II);
- 624055 - speelplan nr.024 - herinrichten speelplaats Drakenstein: Project is opgeleverd. Krediet kan in samenhang gezien worden met project Havezathe. De verwachting is dat dit krediet bij het opstellen van de jaarrekening 2025 afgesloten kan worden;
- 624060 - speelplan nr.019 - herinrichten speelplaats Zwaansburg: Project is opgeleverd. Krediet kan in samenhang gezien worden met project Havezathe. De verwachting is dat dit krediet bij het opstellen van de jaarrekening 2025 afgesloten kan worden;
- 624065 - speelplan nr.020 - herinrichten speelplaats Doornenburg: Project is opgeleverd. Krediet kan in samenhang gezien worden met project Havezathe. De verwachting is dat dit krediet bij het opstellen van de jaarrekening 2025 afgesloten kan worden;
- 624070 - Renovatie natuurgrasvelden, 2x, IVV: Dit krediet is middels een collegebesluit (24785-2022) herbestemd voor het vervangen van de sportveldverlichting voor LED-verlichting. Hiermee is een grote besparing gerealiseerd inzake de stijgende energielasten waar de voetbalverenigingen mee worden geconfronteerd. De overschrijding op dit krediet wordt veroorzaakt door de BTW die in rekening is gebracht. De BTW is middels de specifieke uitkering stimulering sport gedeeltelijk gecompenseerd. Bovendien hangt dit krediet samen met de renovatie van de kunstgrasvelden (krediet 623004). De overschrijding van dit krediet kan in samenhang worden gezien met de onderschrijving op krediet 623004;
- 624075 - Vervanging grafbekisting: De grafbekisting is vervangen. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 624080 - Vervangen pontwachtershuisje: Project is uitgesteld in verband met plannen voor een vaste brug. Samen met onze partners wordt er gezocht naar een goede oplossing;
- 624085 - Herinrichting Aalscholverstraat 33 tm 43: Loopt conform;
- 624090 - Riolering Aalscholverstraat 33 tm 43: Loopt conform;
- 624095 - Herinrichting Aalscholverstraat 1 tm 31 en Zultestraat: Loopt conform;
- 624100 - Riolering Aalscholverstraat 1 tm 31 en Zultestraat: Loopt conform;
- 624105 - OBS De Fuik: In gesprek met het schoolbestuur over de invulling;
- 624110 - Montessorischool Landsmeer: In gesprek met het schoolbestuur over de invulling;

- 624115 - CBS De Hoeksteen: In gesprek met het schoolbestuur over de invulling;
- 624120 - RKBS St. Augustinus: In gesprek met het schoolbestuur over de invulling;
- 624125 - Renoveren gemalen fase 1: De twee gemalen aan de Meervalweg en de Noorderbreek zijn geplaatst. Het krediet wordt met de jaarrekening 2024 afgesloten;
- 624130 - Renoveren gemalen fase 2: Project loopt conform. Riologemaal Schuttebreek is geplaatst en het oude gemaal Meervalweg is ontmandeld.
- 625030 - Herinr. Havenzathe Fase 4: Loopt conform;
- 625075 - Riolering Havenzathe Fase 4: Loopt conform;
- 625085 - Rioolwerk Purmerland: Loopt conform.

Subsidies

In de raadsvergadering van 22 april 2021 heeft de raad de Algemene Subsidieverordening Landsmeer vastgesteld. Met het subsidiebeleid wordt een relatie gelegd tussen het gemeentelijk beleid en de subsidieverstrekking.

De nadere regels subsidies gemeente Landsmeer 2021 kent de volgende subsidievormen, te weten:

- Budgetsubsidies tot € 5.000: subsidiëring op grond van prestaties Sociaal Domein
- Budgetsubsidies vanaf € 5.000: subsidiëring op grond van prestaties Sociaal Domein
- Stimuleringssubsidie: subsidiëring op grond van activiteiten
- Eenmalige subsidieverzoeken: eenmalige subsidie voor het aanmoedigen van eenmalige activiteiten.

Organisatie	Begroting primair	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
subsidie bibliotheek Landsmeer	231.000	231.000	220.000	11.000
stg Dienstencentrum Landsmeer	187.000	187.000	194.467	-7.467
Subsidie MEE	93.344	93.344	75.748	17.596
Berend Botje	80.646	80.646	67.732	12.914
subsidie stg WonenPlus	74.256	74.256	77.844	-3.588
stg zwembad De Breek	70.000	70.000	70.000	0
LINK Jongerenwerk	65.390	65.390	68.334	-2.944
Partou Zonedauw	54.466	54.466	61.385	-6.919
atletiekclub Waterland (ACW)	600	50.600	50.600	0
Samenkracht WP(voorl vz begel)	27.434	30.626	28.288	2.338
WP gratis Lid 75+	16.687	28.985	28.985	0
SD-Ontmoetingscentrum	22.000	22.000	22.000	0
Respijthuis Het Buitenhuis	22.000	22.000	10.158	11.842
lokale omroep Landsmeer (LOL)	22.000	22.000	21.576	424
St Sportserv NH - Sportakkoord	16.000	16.000	11.869	4.131
muziekvereniging Amicitia	15.300	15.300	15.300	0
bureau Discriminatiezaken Z-W	10.100	11.743	11.743	0
Sp serv NH - borging sportimp	10.000	10.000	10.801	-801
Ilper voetbalvereniging (IVV)	6.949	6.949	6.533	416
sp serv NH - aangepast sporten	6.158	6.158	7.097	-939
sportclub Purmerland (voetbal)	6.040	6.040	5.633	407
Subtotaal subsidies > -5.000	1.037.370	1.104.503	1.066.091	38.412
Subtotaal subsidies < -5.000	22.058	22.058	21.095	963
Totaal subsidies	1.059.428	1.126.561	1.087.186	39.375

Afkortingen en begrippen

Afkorting	Omschrijving
AEB	Afval Energie Bedrijf Amsterdam
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIZ	Bedrijveninvesteringszones
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOOT	Breed Onafhankelijk Ondersteuningsteam
BVL	Bedrijfsbelangenvereniging Landsmeer
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
wet FIDO	Wet Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HHNK	Hoogheemraadschap Holands Noorderkwartier
HNLW	Het Nieuwe Landsmeerse WERken
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen
IUSD	Integratie Uitkering Sociaal Domein
LEA	Lokale Educatieve Agenda
MIP	Meerjareninvesteringsplanning
MRA	Metropool regio Amsterdam
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg gevoerd
OT	Ondersteuningsteam
OVL	Oudheidkundige Vereniging Landsmeer
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C	Planning & Control
RES	Regionale Energie Strategie
RMC	Regionaal Meld-en Coördinatiepunt
SMI	Sociaal Medische Indicaties
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
VNG	Vereniging Nederlandsche Gemeenten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WA	Waterlands Archief
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWB	Wet Werk en Bijstand

EMU-saldo

			Balansstand 31-12-2023 T-1	Balansstand 31-12-2024 T	Mutaties T-T-1
Berekening EMU-saldo via de fin. mutaties in de balans					
EMU-SALDO					-2.677.397
	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	485.000	501.258	16.258
		Uitzettingen	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	8.668.000	5.157.417	-3.510.583
		Liquide middelen	84.947	1.667	-83.280
		Overlopende activa	393.000	990.556	597.556
Passiva (negatief verband)	Vaste Passiva	Vaste schuld	21.800.406	19.300.456	-2.499.950
	Vlottende Passiva	Vlottende schuld	2.371.000	5.421.373	3.050.373
		Overlopende passiva	2.152.000	1.904.229	-247.771
Evt. boekwinst bij verkoop effecten/(im)materiële vaste act.			0	0	0